การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

นางสาวเจนจิรา อรุณถิน

วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

พ.ศ. 2565

การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

นางสาวเจนจิรา อรุณถิน

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
พ.ศ. 2565

สงวนลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ใบอนุมัติวิทยานิพนธ์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของ นางสาวเจนจิรา อรุณถิน แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

_____ ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ชวลิต ชูกำแพง)

_____ กรรมการ _____กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูษิต บุญทองเถิง) (อาจารย์ ดร.ชัยวัฒน์ สุภัควรกุล)

_____ กรรมการ _____กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชมพูนุท เมฆเมืองทอง) (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดรุณนภา นาชัยฤทธิ์)

มหาวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

_____ _____
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์กนกวรรณ ศรีวาปี) (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล วรคำ)
คณบดีคณะครุศาสตร์ คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
วันที่.....เดือน.....ปี.....

ชื่อเรื่อง : การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ผู้วิจัย : นางสาวเจนจิรา อรุณถิน

ปริญญา : ครุศาสตรมหาบัณฑิต (หลักสูตรและการเรียนการสอน)
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

อาจารย์ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชมพูนุท เมฆเมืองทอง
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดรุณนภา นาชัยฤทธิ์

ปีที่สำเร็จการศึกษา : 2565

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้การอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิคแบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ E_1 / E_2 = 75/75 2) เพื่อเปรียบเทียบทักษะการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ ก่อนเรียนกับหลังเรียน 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิคแบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ กลุ่มตัวอย่างการวิจัย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/2 จำนวน 40 คน โรงเรียนอนุบาลกิติยา สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิคแบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ จำนวน 6 แผน เวลา 12 ชั่วโมง 2) แบบวัดทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ และ 3) แบบสอบถามความพึงพอใจ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 10 ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D.$) และสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน คือ t-test (Dependent samples)

ผลการวิจัยพบว่า 1) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิคแบบ SQ4R ร่วมกับแบบ ฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ E_1 / E_2 เท่ากับ 79.83/77.08 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 75/75 2) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

มีคะแนนทักษะทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับที่ .05 3) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคแบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ มีความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.23, $S.D.$ = 1.24)

คำสำคัญ: การอ่านจับใจความ, SQ4R, แบบฝึกทักษะ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม RAJABHAT MAHA SARAKHAM UNIVERSITY

Title : The Development of Reading Comprehension Skill by SQ4R Learning Technique Together with Skill Exercise for Grade 6 Students

Author : Miss Janjira Aroonthin

Degree : Master of Education (Curriculum and Instruction)
Rajabhat Maha Sarakham University

Advisors : Assistant Professor Dr.Chomphunut Makemuengthong
Assistant Professor Dr.Darunnapa Nachairit

Year : 2022

ABSTRACT

The purposes of the study were to: 1) Develop of reading comprehension by SQ4R learning technique together with skill exercise for grade 6 students have the efficiency of criteria E_1 / E_2 = 75/75. 2) Compare reading comprehension skills by using the SQ4R technique together with skill exercise of before and after class. 3) Study the satisfaction of grade 6 students towards reading comprehension activity by using SQ4R technique together with skill exercise. The research sample is 40 of grade 6/2 students at Anuban Kitiya School (2021), obtained by Cluster Random Sampling. The research instruments are 1) Plan for reading comprehension activities by using the SQ4R technique together with the skill exercises, amount 6 plans for 12 hours. 2) Reading comprehension skills test on the subject of reading comprehension, it is 30 questions of multiple 4 choices. 3) The 10 items of satisfaction questionnaire was a 5-level estimation scale. The statistics used in research are Percentage, mean, standard deviation ($S.D.$), and statistic used to test the hypothesis using t-test (Dependent samples).

The findings of this research revealed that: 1) The activities for learning to read comprehension by using the SQ4R technique together with the skill exercise, for grade 6 students, the efficiency criterion E_1 / E_2 was 79.83/77.08, which met the specified criterion 75/75. 2) Grade 6 students had higher scores on learning skills after class than before, statistically significant at the .05 level. 3) Grade 6 students who had learning

activities using SQ4R technique together with skill exercises, their overall satisfaction was at a very high level. ($\overline{X}$ = 4.23, $S.D.$ = 1.24)

Keywords: Reading Comprehension, SQ4R, Skill Exercise

_____Major Advisor

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดีเพราะได้รับความอนุเคราะห์ และคำแนะนำเป็นอย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชมพูนุท เมฆเมืองทอง อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และ อาจารย์ ดร.ดรุณนภา นาชัยฤทธิ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ที่กรุณาให้คำปรึกษาและแนะนำแนวทางในการค้นคว้าวิจัย ตลอดจนการแก้ไขด้วยความเอาใจใส่ด้วยดีตลอดมา ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่กรุณาให้คำแนะนำ ข้อควรปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์จนงานสำเร็จลุล่วงด้วยดี

ขอขอบพระคุณ ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบ และให้คำแนะนำแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา รวมทั้งให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัย

ขอขอบพระคุณ ท่านผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลกิติยา และคุณครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยที่อำนวยความสะดวกในการค้นคว้าวิจัย เก็บรวบรวมข้อมูล และให้ความอนุเคราะห์ในเรื่องต่าง ๆ จนงานสำเร็จด้วยดี และขอขอบใจนักเรียนทุกคนที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้

ท้ายสุดนี้ ขอกราบขอบพระคุณบิดามารดา ผู้ปลูกฝังให้ผู้วิจัยรักการเรียน ใฝ่การศึกษา ให้การสนับสนุนในทุก ๆ ด้าน ผู้เป็นแบบอย่างของความเข้มแข็ง ความอดทน และมีความห่วงใยให้ผู้วิจัยเสมอมา และขอขอบพระคุณพี่น้อง ญาติมิตร ที่คอยเคียงข้างและคอยเป็นกำลังใจให้ความช่วยเหลือตลอดระยะเวลาในการศึกษาตลอดมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความรักความเมตตา ขอกราบพระคุณด้วยความเคารพเป็นอย่างสูง

นางสาวเจนจิรา อรุณถิน

สารบัญ

หัวเรื่อง **หน้า**

บทคัดย่อ ..... ก
ABSTRACT ..... ค
กิตติกรรมประกาศ ..... จ
สารบัญ ..... ฉ
สารบัญตาราง ..... ซ
สารบัญภาพ ..... ญ
บทที่ 1 บทนำ 1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา 1
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย 4
1.3 สมมติฐานการวิจัย 5
1.4 ขอบเขตการวิจัย 5
1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ 6
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ 7
บทที่ 2 ทบทวนวรรณกรรม 8
2.1 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย 8
2.2 การอ่านจับใจความ 14
2.3 การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคแบบ SQ4R 19
2.4 แบบฝึกทักษะ 24
2.5 การหาประสิทธิภาพ 28
2.6 ความพึงพอใจ 33
2.7 บริบทโรงเรียน 35
2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 38
2.9 กรอบแนวคิดการวิจัย 45
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย 46
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง 43
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 46

หัวเรื่อง **หน้า**

3.3 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย 47
3.4 รูปแบบการวิจัย 57
3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล 57
3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล 58
3.7 สถิติที่ใช้ในการวิจัย 59
บทที่ 4 ผลการวิจัย 63
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล 63
4.2 ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล 64
4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล 64
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ 67
5.1 สรุป 67
5.2 อภิปรายผล 67
5.3 ข้อเสนอแนะ 73
บรรณานุกรม 74
ภาคผนวก 80
ภาคผนวก ก แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และแบบประเมินแผนการจัดกิจกรรม
การเรียนรู้ 81
ภาคผนวก ข การหาคุณภาพเครื่องมือ 111
ภาคผนวก ค การวิเคราะห์ข้อมูล 121
ภาคผนวก ง หนังสือขอความอนุเคราะห์ 134
การเผยแพร่ผลงานวิจัย 140
ประวัติผู้วิจัย 141

สารบัญตาราง

ตารางที่ **หน้า**

3.1 รายละเอียดเนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้ และจำนวนชั่วโมงสอนการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค SQ4R 48

3.2 การสร้างแบบฝึกทักษะกลุ่มสาระภาษาไทย เรื่อง การอ่านจับใจความ 52

3.3 การออกข้อสอบกลุ่มสาระภาษาไทย วิชา ภาษาไทย เรื่อง การอ่านจับใจความ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2564 54

3.4 แบบแผนการทดลองแบบ (One Group Pre-test Post-test Design) 57

4.1 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพ (E_1 / E_2) ของกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 64

4.2 ผลการเปรียบเทียบทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ ก่อนเรียนกับหลังเรียน 65

4.3 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ 65

ข.1 ผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิคการสอน แบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 112

ข.2 ค่าความสอดคล้อง (IOC) กับจุดประสงค์การเรียนรู้ ของแบบวัดทักษะการอ่าน จับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 115

ข.3 ค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก และความเชื่อมั่นทั้งฉบับของข้อสอบวัดทักษะ การอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 117

ข.4 ผลการประเมินความสอดคล้องของแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 119

ค.1 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่องการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะสำหรับนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 122

ตารางที่ **หน้า**

ค.2 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่องการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75 127
ค.3 ผลคะแนนทักษะทางการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่องการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังเรียน 129
ค.4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 132

สารบัญภาพ

ภาพที่ **หน้า**

2.1 กรอบแนวคิดการวิจัย 45

บทที่ 1
บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

การอ่านเป็นการพัฒนาความรู้ สติปัญญา และจิตใจของบุคคลที่เป็นองค์ประกอบของสังคม ความสำเร็จในการเรียนส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับความสามารถในการอ่าน ทั้งนี้เพราะการอ่านเป็นพื้นฐานในการเรียนวิชาอื่น ๆ ซึ่งจะต้องอาศัยความสามารถในการแปลความ การตีความ การขยายความ ดังที่ วรรณี โสมประยูร (2553, น. 15) ได้กล่าวว่า การอ่านเป็นทักษะทางภาษาที่สำคัญและจำเป็นมากในการดำรงชีวิตของคนในยุคปัจจุบันยิ่งกว่าทุกยุคทุกสมัยที่ผ่านมา เพราะขณะนี้วิทยาการและเทคโนโลยีต่าง ๆ ได้เปลี่ยนแปลงเจริญก้าวหน้ามากและเป็นไปอย่างรวดเร็ว การติดต่อสื่อสารก็ยิ่งเพิ่มความสำคัญในธุรกิจการงานมากขึ้น จนสภาพของสังคมกลายเป็นสังคมข่าวสาร (Information Society) ไปแล้ว เนื้อหาสาระทางวิชาการรวมทั้งข้อมูลต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันจะต้องอาศัยการอ่านจึงจะสามารถเข้าใจและสื่อความหมายได้ถูกต้อง แม้จะมีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการติดต่อสื่อสาร แต่ก็ไม่สามารถใช้ทดแทนการอ่านได้ ตรงกันข้ามคนในยุคนี้จะต้องอ่านเพิ่มขึ้นเสียอีก ฉะนั้นคนเราจำต้องมีทักษะในการอ่าน กล่าวคือ ต้องอ่านได้รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ เพื่อเสาะแสวงหาความรู้ทั้งหลาย จนสามารถเข้าใจและติดตามการเปลี่ยนแปลงและความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการ รวมทั้งข้อมูลข่าวสารเหล่านั้นได้ทัน เนื่องจาก “การอ่านเป็นการเรียนรู้” และ “คนเราเมื่ออ่านมากก็ยิ่งมีความรู้มาก” ผู้ที่มีประสิทธิภาพในการอ่านสูงมักเป็นผู้ที่ได้เปรียบคนอื่น ๆ และมีชีวิตที่เจริญรุ่งเรือง ดังนั้นครูประถมศึกษาจึงจำเป็นต้องมีความเข้าใจเรื่องการอ่านเป็นอย่างดี จึงจะสามารถจัดโปรแกรมการอ่านสำหรับเด็กให้บรรลุผลตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดเอาไว้ในหลักสูตรได้

ในการเตรียมนักเรียนให้พร้อมกับชีวิตในศตวรรษที่ 21 เป็นเรื่องสำคัญของกระแสการปรับเปลี่ยนทางสังคมที่เกิดขึ้นในศตวรรษที่ 21 ส่งผลต่อวิถีการดำรงชีพของสังคมอย่างทั่วถึง ครูจึงต้องมีความตื่นตัวและเตรียมพร้อมในการจัดการเรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมให้นักเรียนมีทักษะสำหรับการออกไปดำรงชีวิตในโลกในศตวรรษที่ 21 ที่เปลี่ยนไปจากศตวรรษที่ 20 และ 19 โดยทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ที่สำคัญที่สุด คือ ทักษะการเรียนรู้ (Learning Skill) ส่งผลให้มีการเปลี่ยนแปลงการจัดการเรียนรู้เพื่อให้เด็กในศตวรรษที่ 21 นี้ มีความรู้ ความสามารถ และทักษะจำเป็น ซึ่งเป็นผลจากการปฏิรูปเปลี่ยนแปลงรูปแบบการจัดการเรียนการสอน ตลอดจนการเตรียมความพร้อมด้านต่าง ๆ ทักษะของคนในศตวรรษที่ 21 ที่ทุกคนจะต้องเรียนรู้ตลอดชีวิต คือ การเรียนรู้ 3R x 8C 3R

คือ 1) Reading (อ่านออก), 2) (W) Riting (เขียนได้), และ 3) (A) Rithemetics (คิดเลขเป็น) 8C ได้แก่ 1) Critical Thinking and Problem Solving (ทักษะการคิดวิเคราะห์ อย่างมีวิจารณญาณ และสามารถแก้ปัญหาได้), 2) Creativity and Innovation (ทักษะการคิดเชิงสร้างสรรค์และการคิดเชิงนวัตกรรม), 3) Cross-cultural Understanding (ความเข้าใจในความแตกต่างและกระบวนการคิดของแต่ละวัฒนธรรม), 4) Collaboration Teamwork and Leadership (ความสามารถในการร่วมมือกันทำงานเป็นทีม และมีภาวะความเป็นผู้นำ), 5) Communication Information and Media Literacy (ทักษะในการสื่อสารข้อมูล และการรู้เท่าทันสื่อ), 6) Computing and IT Literacy (ทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ และความเข้าใจในเทคโนโลยี), 7) Career and Learning Skills (ทักษะด้านอาชีพและความสามารถในการเรียนรู้), 8) Compassion (ความมีเมตตากรุณา มีคุณธรรม รู้จักเห็นอกเห็นใจผู้อื่น รวมไปถึงการมีระเบียบวินัย จะเห็นได้ว่าการอ่าน (Reading) เป็นทักษะที่จำเป็นและมีความสำคัญอย่างยิ่งที่ทุกคนต้องมี เพราะจัดเป็นทักษะที่จะสามารถนำไปสื่อสารเรียนรู้และต่อยอดความรู้ในด้านอื่น ๆ ที่มีอยู่ให้พัฒนามากยิ่งขึ้น

การอ่านเป็นทักษะพื้นฐานของการอ่านจับใจความ ซึ่งการอ่านจับใจความเป็นทักษะที่จำเป็นในการเรียนรู้ เพราะนักเรียนสามารถนำทักษะการอ่านจับใจความไปเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ทั้งในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา หรือพัฒนาตนเองเพื่อการก้าวหน้าให้ทันวิทยาการใหม่ ๆ ที่กำลังเจริญมากขึ้นในทุกสาขาวิชา การมีพื้นฐานทักษะการอ่านจับใจความที่ดีย่อมนำไปสู่การเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ดังที่ กระทรวงศึกษาธิการ (2551, น. 188) ได้กล่าวถึง การอ่านจับใจความว่า คือการอ่านที่มุ่งค้นหาสาระของเรื่องหรือของหนังสือแต่ละเล่ม ที่เป็นส่วนใจความสำคัญ และส่วนขยายใจความสำคัญของเรื่องใจความสำคัญของเรื่องคือข้อความที่มีสาระคลุมข้อความอื่น ๆ ในย่อหน้านั้นหรือเรื่องนั้น ทั้งหมดข้อความอื่น ๆ เป็นเพียงส่วนขยายใจความสำคัญเท่านั้น ข้อความหนึ่งหรือตอนหนึ่งจะมีใจความสำคัญที่สุดเพียงหนึ่งเดียว นอกนั้นเป็นใจความรอง คำว่า “ใจความสำคัญ” นี้ ผู้รู้ได้เรียกไว้เป็นหลายอย่าง เช่น ข้อคิดสำคัญของเรื่อง แก่นของเรื่องหรือความคิดหลักของเรื่อง แต่จะอย่างไรก็ตาม ใจความสำคัญก็คือสิ่งที่เป็นสาระที่สำคัญที่สุดของเรื่องนั่นเอง ใจความสำคัญส่วนมากจะมีลักษณะเป็นประโยค ซึ่งอาจปรากฏอยู่ในส่วนใดส่วนหนึ่งของย่อหน้าก็ได้ การอ่านจับใจความจึงเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับชีวิตในปัจจุบันและถือว่าเป็นส่วนสำคัญของการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่านไม่ว่าในด้านการดำเนินชีวิตหรือเป็นการศึกษาส่งเสริมพัฒนาสติปัญญาความคิดเพิ่มพูนประสบการณ์

สภาพปัญหาของโรงเรียนอนุบาลกิติยา ซึ่งเป็นโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เป็นโรงเรียนประเภทสามัญศึกษา เปิดสอนในระดับเตรียมอนุบาล ระดับอนุบาล และประถมศึกษา จากคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ในรายวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า

คะแนนผลการสอบเฉลี่ย มีดังนี้ ปีพ.ศ. 2562 เฉลี่ยร้อยละ 57.30 คะแนน และ ปี พ.ศ. 2563 เฉลี่ยร้อยละ 63.10 คะแนน (รายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา, 2563) ซึ่งต่ำกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ซ้ำ ๆ ไม่มีความหลากหลาย ขาดเทคนิคการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาของบทเรียน นักเรียนจึงเกิดความเบื่อหน่าย ไม่เข้าใจเนื้อหาที่อ่านและไม่สามารถอ่านจับใจความได้ ส่งผลให้ขาดความกระตือรือร้นในการเรียน และไม่มีแรงผลักดันในการทำแบบทดสอบ ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยลดลง หากนักเรียนได้รับกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม มีวิธีการเรียนรู้แบบใหม่ ผู้สอนมีรูปแบบการสอนที่สามารถสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงด้วยตนเอง สอนให้น่าสนใจ จะช่วยให้นักเรียนได้ฝึกฝนให้เกิดความชำนาญ ซึ่งจะสามารถพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนได้ดีและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการอ่านจับใจความมีหลายเทคนิค เช่น เทคนิค SQ3R เทคนิค SQ4R เทคนิค 4W1H เทคนิค 5W1H ซึ่งผู้วิจัยสนใจเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่นำกลวิธีที่ใช้ในการสอนอ่าน 6 ขั้นตอน ซึ่งได้แก่ การสำรวจ การตั้งคำถาม การอ่านอย่างรอบคอบ การจดจำ การสรุปใจความ และการทบทวน มาใช้ในขั้นตอนการสอนอ่าน วิธีการสอนอ่าน มี 6 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 Survey (S) คือ การสำรวจเพื่อให้เห็นภาพคร่าว ๆ เกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ เพื่อดูขอบเขตของเนื้อหานั้นอย่างคร่าว ๆ ขั้นที่ 2 Question (Q) คือ การตั้งคำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่อ่าน การตั้งคำถามในขณะที่อ่านจะช่วยให้เราตั้งใจและจดจ่ออยู่กับสิ่งที่อ่าน ขั้นที่ 3 Read (R) คือ การอ่านเพื่อค้นหาคำตอบให้แก่คำถามที่ตั้งไว้ คำที่พิมพ์ด้วยลักษณะที่แตกต่างไปจากปกติและภาพประกอบต่าง ๆ ซึ่งช่วยให้เข้าใจเนื้อเรื่องเมื่อพบคำตอบที่ต้องการควรทำเครื่องหมายไว้เพื่อให้มองเห็นได้ง่าย แล้วเขียนคำสำคัญไว้ในที่ว่างด้านข้างหรือขอบของหนังสือ แต่ยังไม่ต้องบันทึกข้อความที่ได้จากการอ่าน เพราะอาจต้องอ่านข้อเขียนนั้นซ้ำอีก ถ้ายังมีปัญหายังไม่เข้าใจดีพอ ขั้นที่ 4 Record (R) คือ การทบทวนอ่านซ้ำอย่างรอบคอบให้ผู้เรียนบันทึกข้อมูลที่ได้อ่านจากขั้นตอนที่ 3 บันทึกเฉพาะส่วนที่สำคัญและจำเป็น เป็นการบันทึกย่อ ๆ ตามความเข้าใจของผู้เรียน ขั้นที่ 5 Recite (R) คือ การเขียนสรุปใจความสำคัญด้วยภาษาของตนเอง ถ้ามีข้อสงสัยไม่แน่ใจในตอนใดตอนหนึ่งให้กลับไปอ่านซ้ำ ขั้นที่ 6 Review (R) คือ การทบทวน เป็นการทบทวนเนื้อเรื่องแล้วแสดงความคิดเห็นหรือโต้แย้งในประเด็นที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วย โดยใช้เหตุผลสนับสนุนอาจจะทำได้โดยการเชื่อมโยงความคิดจากเรื่องที่อ่านกับความรู้เดิม โดยใช้ภาษาอย่างถูกต้อง

จากความสำคัญของการอ่านจับใจความและสภาพปัญหาในปัจจุบัน ผู้วิจัยจึงเห็นว่าเทคนิคการอ่านแบบ SQ4R จะเป็นวิธีที่จะช่วยปรับปรุงและพัฒนาความสามารถในการอ่านของผู้เรียนภาษาให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น เพราะเป็นวิธีที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และยังเป็นวิธีที่ช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากการตั้งคำถาม การจดบันทึก การเล่าถึงเรื่องที่อ่าน ซึ่งเป็นปัจจัยเสริมให้ผู้เรียน

เกิดทักษะในการเขียนสรุปใจความ นอกจากครูจะเลือกใช้เทคนิคการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียนแล้ว ยังต้องผลิตสื่อการอ่านที่ตรงกับระดับความสามารถ ความต้องการ และความสนใจของนักเรียน ครูควรให้นักเรียนเรียนด้วยตนเองมากขึ้น เพราะระบบการเรียนการสอนในปัจจุบันจะไม่ให้ครูสอนตามเนื้อหาหรือคู่มือครูมากนัก แต่จะมุ่งเน้นให้นักเรียนเรียนด้วยตนเอง คือให้เด็กรู้จักคิดเป็นทำเป็นและแก้ปัญหาด้วยตนเอง ฉะนั้นการผลิตสื่อการสอนโดยเฉพาะแบบฝึกทักษะ จึงมีความจำเป็นและสำคัญยิ่งสำหรับการเรียนการสอนในปัจจุบันนี้ ที่จะสามารถส่งเสริมให้นักเรียนเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างเพียงพอ ฉะนั้นการสอนอ่านจับใจความที่ดี ต้องจัดกิจกรรมในรูปแบบที่มีแบบฝึกทักษะที่หลากหลาย เช่น แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความจากข่าว นิทาน บทความ บทเพลง บทร้อยกรอง เป็นต้น เพื่อช่วยพัฒนาทักษะการรอ่านจับใจความให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น จนนักเรียนเกิดความชำนาญ ดังที่ ประสพสุข ฤทธิเดช (2558, น. 88) กล่าวไว้ว่า แบบฝึกหรือแบบฝึกหัด เป็นสื่อการเรียนการสอนชนิดหนึ่ง ที่นำมาใช้ในการฝึกทักษะให้กับผู้เรียน หลังจากที่เรียนจบบทเรียนหรือเนื้อหาในช่วงหนึ่ง ๆ เพื่อฝึกฝนให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ความชำนาญในเรื่องนั้น ๆ เป็นเทคนิคการสอนที่สนุกอีกวิธีหนึ่ง คือการให้นักเรียนทำแบบฝึกทักษะมาก ๆ จะช่วยให้นักเรียนมีพัฒนาการทางการเรียนรู้ในเนื้อหาวิชาได้ดีขึ้น เพราะนักเรียนได้มีโอกาสนำความรู้ที่ได้เรียนมาแล้วมาฝึกให้เกิดความเข้าใจกว้างขวางยิ่งขึ้น

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่าวิธีการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิค SQ4R เป็นเทคนิคการสอนอ่าน สามารถนำมาใช้เพื่อพัฒนาการอ่านได้เป็นอย่างดี เพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่าน ผู้อ่านสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ดี สามารถคาดเดาและเข้าใจแนวคิดของเรื่องที่อ่านได้รวด เร็ว และสามารถจดจำเรื่องที่อ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิคแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เพื่อพัฒนาและเสริมสร้างทักษะต่าง ๆ ให้แก่ผู้เรียนได้มีประสบการณ์สามารถนำความรู้ไปใช้ได้อย่างถูกต้อง และผู้เรียนจะได้เรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริง จึงจะทำให้จดจำสิ่งที่เรียนได้ดียิ่งขึ้น โดยเฉพาะการฝึกทักษะทางภาษาจะเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้เกิดความรู้เกิดแรงจูงใจและสามารถตรวจสอบผลการเรียนได้ ทำให้ทราบความก้าวหน้า และข้อบกพร่องอันส่งผลต่อทัศนคติและประสิทธิภาพในการเรียนรู้ต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.2.1 เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้การอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิคแบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ E_1/E_2 = 75/75

1.2.2 เพื่อเปรียบเทียบทักษะการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ ก่อนเรียนกับหลังเรียน

1.2.3 เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิคแบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ

1.3 สมมติฐานการวิจัย

นักเรียนที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิคแบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ มีทักษะการอ่านจับใจความหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

1.4 ขอบเขตการวิจัย

1.4.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.4.1.1 ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 5 ห้อง รวม 173 คน โรงเรียนอนุบาลกิติยา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564

1.4.1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/2 จำนวน 40 คน ได้มาโดยใช้เทคนิคการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling)

1.4.2 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

1.4.2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ กิจกรรมการเรียนรู้การอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิคแบบ SQ4R

1.4.2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

1) ทักษะการอ่านจับใจความ

2) ความพึงพอใจของนักเรียน

1.4.3 เนื้อหาสาระที่ใช้ในการวิจัย

ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สาระ 1 การอ่าน โดยมีเนื้อหา เรื่อง การอ่านจับใจความ จำนวน 6 แผน เวลา 12 ชั่วโมง ดังนี้

1.4.3.1 หลักและวิธีการอ่านจับใจความสำคัญ 2 ชั่วโมง

1.4.3.2 การอ่านจับใจความจากนิทาน 2 ชั่วโมง

1.4.3.3 การอ่านจับใจความจากข่าว 2 ชั่วโมง

1.4.3.4 การอ่านจับใจความจากบทความ 2 ชั่วโมง

1.4.3.5 การอ่านจับใจความจากบทเพลง 2 ชั่วโมง

1.4.3.6 การอ่านจับใจความจากบทร้อยกรอง 2 ชั่วโมง

รวม 12 ชั่วโมง

1.4.4 ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564

1.4.5 สถานที่

โรงเรียนอนุบาลกิติยา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ

ทักษะการอ่านจับใจความ หมายถึง พฤติกรรมการอ่านเรื่องราวหรือข้อความที่ปรากฏโดยนักเรียนสามารถระบุสาระสำคัญของเรื่องได้ สามารถวิเคราะห์เรื่องราวต่าง ๆ จาก นิทาน ข่าว บทความ บทเพลง และบทร้อยกรอง ที่กำหนดให้ เพื่อทำความเข้าใจความหมายของข้อความ ตั้งคำถามและตอบคำถามให้ทราบว่าเป็นเรื่องใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไร และทำไม โดยสามารถจัดลำดับเหตุการณ์และคาดคะเนเหตุการณ์ได้อย่างถูกต้อง โดยใช้ข้อสอบแบบปรนัย จำนวน 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

เทคนิคการอ่านจับใจความแบบ SQ4R หมายถึง วิธีการสอนอ่าน มี 6 ขั้นตอน ได้แก่

ขั้นที่ 1 Survey (S) คือ การอ่านอย่างคร่าว ๆ เกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ เพื่อดูขอบเขตของเนื้อหานั้นอย่างคร่าว ๆ

ขั้นที่ 2 Question (Q) คือ การตั้งคำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่อ่าน การตั้งคำถามในขณะที่อ่านจะช่วยให้เราตั้งใจและจดจ่ออยู่กับสิ่งที่อ่าน

ขั้นที่ 3 Read (R) คือ การอ่านเพื่อค้นหาคำตอบให้แก่คำถามที่ตั้งไว้ คำที่พิมพ์ด้วยลักษณะที่แตกต่างไปจากปกติและภาพประกอบต่าง ๆ ซึ่งช่วยให้เข้าใจเนื้อเรื่องเมื่อพบคำตอบที่ต้องการ ควรทำเครื่องหมายไว้เพื่อให้มองเห็นได้ง่าย แล้วเขียนคำสำสำคัญไว้ในที่ว่างด้านข้างหรือขอบของหนังสือ แต่ยังไม่ต้องบันทึกข้อความที่ได้จากการอ่าน เพราะอาจต้องอ่านข้อเขียนนั้นซ้ำอีก ถ้ายังมีปัญหายังไม่เข้าใจดีพอ

ขั้นที่ 4 Record (R) คือ การทบทวนอ่านซ้ำอย่างรอบคอบให้ผู้เรียนบันทึกข้อมูลที่ได้อ่านจากขั้นตอนที่ 3 บันทึกเฉพาะส่วนที่สำคัญและจำเป็น เป็นการบันทึกย่อ ๆ ตามความเข้าใจของผู้เรียน

ขั้นที่ 5 Recite (R) คือ การเขียนสรุปใจความสำคัญด้วยภาษาของตนเอง ถ้ามีข้อสงสัยไม่แน่ใจในตอนใดตอนหนึ่งให้กลับไปอ่านซ้ำ

ขั้นที่ 6 Review (R) คือ การทบทวน เป็นการทบทวนเนื้อเรื่องแล้วแสดงความคิดเห็นหรือโต้แย้งในประเด็นที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วย โดยใช้เหตุผลสนับสนุนอาจจะทำได้โดยการเชื่อมโยงความคิดจากเรื่องที่อ่านกับความรู้เดิม โดยใช้ภาษาอย่างถูกต้อง

แบบฝึกทักษะ หมายถึง สื่อการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นเพื่อให้นักเรียนใช้ฝึกทักษะการอ่านจับใจความ ซึ่งเป็นส่วนช่วยพัฒนาทักษะในเรื่องที่เรียนรู้ได้มากขึ้น โดยอาศัยการฝึกฝนหรือปฏิบัติด้วยตนเองของผู้เรียน จำนวน 6 ชุด ได้แก่ ชุดที่ 1 หลักและวิธีการอ่านจับใจความสำคัญ ชุดที่ 2 การอ่านจับใจความสำคัญจากนิทาน ชุดที่ 3 การอ่านจับใจความสำคัญจากข่าว ชุดที่ 4 การอ่านจับใจความสำคัญจากบทความ ชุดที่ 5 การอ่านจับใจความสำคัญจากบทเพลง ชุดที่ 6 การอ่านจับใจความสำคัญจากบทร้อยกรอง

ประสิทธิภาพการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หมายถึง ระดับเกณฑ์ที่ใช้ในการกำหนดประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิคแบบ SQ4R มีการพิจารณาจากกระบวนการเรียนรู้และผลการเรียนรู้ ดังนี้

75 ตัวแรก (E_1) หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนทุกคนที่ได้จากการทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียน โดยตั้งเกณฑ์เป้าหมาย ร้อยละ 75 ซึ่งเป็นประสิทธิภาพภาพด้านกระบวนการ

75 ตัวหลัง (E_2) หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนทุกคนที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดทักษะด้านการอ่านจับใจความหลังเรียน โดยตั้งเกณฑ์เป้าหมาย ร้อยละ 75 ซึ่งเป็นประสิทธิภาพภาพด้านผลลัพธ์

ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกของผู้เรียนที่แสดงถึงความชอบ ความพอใจต่อกิจกรรมการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิคแบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ ซึ่งประเมินจากแบบสอบถามความพึงพอใจ แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 10 ข้อ

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.6.1 นักเรียนมีทักษะการอ่านจับใจความ สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

1.6.2 ครูผู้สอนได้แนวทางในการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ในระดับชั้นอื่น ๆ ต่อไป

1.6.3 เพื่อเป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนท่านอื่นในการพัฒนากิจกรรมการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ

บทที่ 2
การทบทวนวรรณกรรม

ในการวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยได้ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
2. การอ่านจับใจความ
3. การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคแบบ SQ4R
4. แบบฝึกทักษะ
5. การหาประสิทธิภาพ
6. ความพึงพอใจ
7. บริบทโรงเรียน
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
9. กรอบแนวคิดการวิจัย

2.1 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ให้เป็นหลักสูตรแกนกลางของประเทศ โดยได้กำหนดจุดหมายมาตรฐานการเรียนรู้ให้เป็นกรอบและเป้าหมาย ที่จะนำไปพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นคนที่มีปัญญา มีคุณภาพการใช้ชีวิตที่ดี และมีความสามารถในการเข้าไปสู่เวทีระดับโลกร่วมกับการปรับให้มีความสอดคล้องในกระบวนการพัฒนาหลักสูตร ให้ตรงตามความมุ่งหมายแห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ซึ่งมุ่งเน้นการแพร่อำนาจทางการศึกษาให้กับท้องถิ่นใกล้เคียง และสถานศึกษาได้มีส่วนร่วมและมีบทบาทในการพัฒนาหลักสูตรมากขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการและสภาพแวดล้อมของท้องถิ่นนั้น ๆ

จากงานวิจัยและการติดตามประเมินผลการใช้หลักสูตรในช่วง 6 ปีย้อนหลัง ได้พบว่าหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 มีจุดแข็งหลายประการ เช่น การช่วยส่งเสริมการแพร่อำนาจทางการศึกษา ทำให้ท้องถิ่นและสถานศึกษาได้มีส่วนร่วมและมีบทบาทสำคัญ ในการพัฒนาหลักสูตรให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น และมีหลักการ มีแนวคิด มีความชัดเจนที่จะส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาแบบองค์รวม อย่างไรก็ตาม ผลการศึกษาข้างต้นได้สะท้อนให้เห็นว่าประเด็นที่เกิดเป็นปัญหาและความไม่ชัดเจนของหลักสูตร เช่น ส่วนของเอกสารหลักสูตร กระบวนการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติ และผลผลิตที่เกิดจากการใช้หลักสูตร ได้แก่ ความสับสนของผู้ปฏิบัติในระดับสถานศึกษาปัญหาหลักสูตรแน่นเนื่องจากสถานศึกษาหลายแห่งที่มักจะกำหนดสาระการเรียนรู้และผลการเรียนรู้ที่คาดหวังไว้เป็นจำนวนมากเกินไป การไม่สะท้อนผลหลังจากที่มีการวัดผลและประเมินผล จึงส่งผลกระทบไปยังการจัดทำเอกสารหลักฐานทางการศึกษาและการเทียบโอนผลการเรียนของผู้เรียน รวมทั้งปัญหาของผู้เรียนในด้านทักษะความสามารถ ความรู้และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ซึ่งยังไม่เป็นที่น่าพอใจนักในเรื่องของคุณภาพ

นอกจากนี้ในแผนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) ได้ตั้งเป้าหมายถึงความจำเป็นในการเปลี่ยนจุดเน้นที่จะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพคนให้มีคุณธรรมและมีความรอบรู้กับสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวอย่างเท่าทัน มีความพร้อมทั้งทางด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ คุณธรรม และศีลธรรม สามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลงเพื่อนำไปสู่สังคมฐานความรู้ได้อย่างมั่นคง แนวการพัฒนาคนดังกล่าวมุ่งเตรียมเด็กและเยาวชนให้มีพื้นฐานจิตใจที่ดีงาม มีจิตสาธารณะ พร้อมทั้งมีสมรรถนะ ทักษะและความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการดำรงชีวิตล้วนส่งผลต่อการพัฒนาประเทศแบบมั่นคงและยั่งยืน แนวทางดังกล่าวได้มีความสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการที่มุ่งพัฒนาเยาวชนให้เข้าสู่โลกยุคศตวรรษที่ 21 โดยมุ่งให้ผู้เรียนมีคุณธรรม มีทักษะ รักในความเป็นไทย มีความคิดสร้างสรรค์รู้จักการคิดวิเคราะห์ มีทักษะด้านเทคโนโลยี สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างสงบสุขและสามารถที่จะทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

จากการศึกษาและติดตามผลการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 ที่ผ่านมาร่วมกับการติดตามข้อมูลของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 เกี่ยวกับหนทางการพัฒนาประชาชนในสังคม ไทย และการเน้นย้ำของกระทรวงศึกษาธิการที่จะมุ่งพัฒนาเยาวชนสู่ศตวรรษที่ 21 จึงได้มีการพิจารณาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เพื่อส่งต่อไปยังการพัฒนาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ให้สมควรและเหมาะสม มีความชัดเจน ทั้งด้านการเปลี่ยนแปลงของการนำหลักสูตรเข้าสู่กระบวนการปฏิบัติ ไม่ว่าจะเป็นในสถานศึกษาหรือระดับเขตพื้นที่การศึกษา และด้านเป้าหมายของหลักสูตรที่จะนำไปพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยกำหนดองค์ประกอบต่อไปนี้อย่างชัดเจนเพื่อเป็นแนวทางที่มุ่งไปสู่การจัดทำหลักสูตรการเรียนการสอนในแต่ละระดับ คือ การกำหนดจุดหมาย การกำหนดวิสัยทัศน์ การกำหนดสมรรถนะ

สำคัญของผู้เรียน มาตรฐานการเรียนรู้ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และตัวชี้วัด นอกจากนี้หลักสูตรแกนกลางยังกำหนดรูปแบบและโครงสร้างของเวลาเรียน โดยให้มีเวลาขั้นต่ำของกลุ่มสาระการเรียนรู้ และยังเปิดโอกาสให้สถานศึกษาได้เสริมในส่วนของเวลาเรียนได้ตามจุดเน้นและความพร้อมที่มี นอกจากนี้ยังได้ปรับปรุงลำดับการวัดและประเมินผลของผู้เรียน เกณฑ์การจบการศึกษาแต่ละระดับ และหลักฐานของเอกสารทางการศึกษาให้มีความชัดเจนมากขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ต่อการนำไปปฏิบัติ

เอกสารหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 นี้จัดทำขึ้นสำหรับท้องถิ่นและสถานศึกษาได้นำไปใช้เป็นกรอบและทิศทางในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนไทยทุกคนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีคุณภาพด้านความรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลง และแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ในเอกสารนี้ ช่วยทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในทุกระดับเห็นผลคาดหวังที่ต้องการในการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนที่ชัดเจนตลอดแนว ซึ่งจะสามารถช่วยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับท้องถิ่นและสถานศึกษาร่วมกันพัฒนาหลักสูตรได้อย่างมั่นใจ ทำให้การจัดทำหลักสูตรในระดับสถานศึกษามีคุณภาพและมีความเป็นเอกภาพยิ่งขึ้น อีกทั้งยังช่วยให้เกิดความชัดเจนเรื่องการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และช่วยแก้ปัญหาการเทียบโอนระหว่างสถานศึกษา ดังนั้น ในการพัฒนาหลักสูตรในทุกระดับตั้งแต่ระดับชาติจนกระทั่งถึงสถานศึกษาจะต้องสะท้อนคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้งเป็นกรอบทิศทางที่สำคัญในการจัดการศึกษาทุกรูปแบบและครอบคลุมผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การจัดหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานจะประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่คาดหวังได้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งระดับชาติ ชุมชน ครอบครัว และบุคคลต้องร่วมรับผิดชอบ โดยร่วมกันทำงานอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่องในการวางแผน ดำเนินการ ส่งเสริมสนับสนุน ตรวจสอบ ตลอดจนปรับปรุงแก้ไข เพื่อพัฒนาเยาวชนของชาติไปสู่คุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้

2.1.1 วิสัยทัศน์

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐานรวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษา ต่อการประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ

2.1.2 หลักการ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 มีหลักการที่สำคัญ ดังนี้

2.1.2.1 เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติ มีจุดหมายและมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายสำหรับการพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณธรรม บนพื้นฐานของความเป็นไทยควบคู่ความเป็นสากล

2.1.2.2 เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อปวงชนที่ประชาชนทุกคนมีโอกาสได้รับการศึกษาอย่างเสมอภาคและมีคุณภาพ

2.1.2.3 เป็นหลักสูตรการศึกษาที่สนองการกระจายอำนาจให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น

2.1.2.4 เป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระการเรียนรู้ เวลา และการจัดการเรียนรู้ 1.2.5 เป็นหลักสูตรการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2.1.2.6 เป็นหลักสูตรการศึกษาสำหรับการจัดการศึกษาในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัยครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย สามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้และประสบการณ์

2.1.3 จุดหมาย

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ จึงกำหนดเป็นจุดหมายเพื่อให้เกิดกับผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

2.1.3.1 มีคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าตนเองมีวินัยและปฏิบัติตามหลักของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง

2.1.3.2 มีความรู้ความสามารถในการสื่อสารการแก้ปัญหาการใช้เทคโนโลยีและมีทักษะชีวิต

2.1.3.3 มีสุขภาพกายและจิตที่ดีและรักการออกกำลังกาย

2.1.3.4 มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

2.1.3.5 มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์ และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

2.1.4 สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ในการพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนเกิดคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนได้เกิดสมรรถนะที่สำคัญและมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 5 ประการ ดังนี้

2.1.4.1 สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานมุ่งให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ดังนี้

1) ความสามารถในการสื่อสาร

ผู้เรียนมีความสามารถในการรับและส่งสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษาถ่ายทอดความคิดความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเองเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อขจัดและลดปัญหา

ความขัดแย้งต่าง ๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผลและความถูกต้อง ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม

2) ความสามารถในการคิด

ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบเพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

3) ความสามารถในการแก้ปัญหา

ผู้เรียนมีความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผลคุณธรรมและข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม แสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา และมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเองสังคมและสิ่งแวดล้อม

4) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

ผู้เรียนมีความสามารถในการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงานและการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

5) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

ผู้เรียนมีความสามารถในการเลือกและใช้เทคโนโลยีด้านต่าง ๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาตนเองและสังคมในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงานการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ถูกต้องเหมาะสมและมีคุณธรรม

2.1.4.2 คุณลักษณะอันพึงประสงค์

ในการพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพื้นฐานพุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุขทั้งในฐานะพลเมืองไทยและพลเมืองโลก ดังนี้

1) รักชาติศาสน์กษัตริย์
2) ซื่อสัตย์สุจริต
3) มีวินัย
4) ใฝ่เรียนรู้
5) อยู่อย่างพอเพียง
6) มุ่งมั่นในการทำงาน
7) รักความเป็นไทย
8) มีจิตสาธารณะ

นอกจากนี้ สถานศึกษาสามารถกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพิ่มเติมให้สอดคล้องตามบริบทและจุดเน้นของตนเอง

2.1.5 มาตรฐานการเรียนรู้

การพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความสมดุล ต้องคำนึงถึงหลักพัฒนาการทางสมองและพหุปัญญา หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงกำหนดให้ผู้เรียนเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ดังนี้

2.1.5.1 ภาษาไทย

2.1.5.2 คณิตศาสตร์

2.1.5.3 วิทยาศาสตร์

2.1.5.4 สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

2.1.5.5 สุขศึกษาและพลศึกษา

2.1.5.6 ศิลปะ

2.1.5.7 การงานอาชีพและเทคโนโลยี

2.1.5.8 ภาษาต่างประเทศ

ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ได้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายที่สำคัญของการจะพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน มาตรฐานการเรียนรู้จะระบุข้อกำหนดที่ผู้เรียนควรรู้และสามารถปฏิบัติได้ ส่งเสริมให้มีคุณธรรมและจริยธรรม มีค่านิยมที่ตรงตามจุดประสงค์เมื่อเรียนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน นอกจากนี้ มาตรฐานการเรียนรู้ยังได้เป็นกลไกที่สำคัญในการผลักดันพัฒนาการศึกษาในระบบทั้งหมด เพราะมาตรฐานการเรียนรู้มักจะสะท้อนผลให้ทราบว่าจะสอนอย่างไรและประเมินอย่างไร และยังเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการตรวจสอบการประกันคุณภาพทางการศึกษา โดยใช้รูปแบบการประเมินคุณภาพภายในและการประเมินคุณภาพภายนอก ซึ่งรวมถึงการทดสอบระดับเขตพื้นที่การศึกษา และการทดสอบระดับชาติ ระบบการตรวจสอบเพื่อประกันคุณภาพดังกล่าวเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยสะท้อนภาพการจัดการศึกษา ว่าสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามที่มาตรฐานการเรียนรู้กำหนดเพียงใด

2.1.6 สาระและมาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ 1: การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1: ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาและสร้างวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ 2: การเขียน

มาตรฐาน ท 2.1: ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศ และรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

สาระที่ 3: การฟัง การดูและการพูด

มาตรฐาน ท 3.1: สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ความคิด ความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

สาระที่ 4: หลักการใช้ภาษา

มาตรฐาน ท 4.1: เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

มาตรฐาน ท 4.2: สามารถใช้ภาษาแสวงหาความรู้เสริมสร้างลักษณะนิสัยบุคลิกภาพ และความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรม อาชีพ สังคม และชีวิตประจำวัน

สาระที่ 5: วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท 5.1: เข้าใจและแสดงความคิดเห็นวิจารณ์วรรณคดี และวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

สรุปได้ว่า มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่นำมาใช้ในงานวิจัยครั้งนี้ มีทั้งด้านการอ่านและการเขียน มุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถตีความ แปลความเรื่องที่อ่านได้ และสามารถเขียนสื่อสารหรือสรุปใจความสำคัญจากการอ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งความรู้ความเข้าใจต่าง ๆ จะทำให้การเรียนการสอนมีคุณภาพ ผู้เรียนสามารถรู้และเข้าใจตามวัตถุประสงค์ เพราะมีกระบวนการการเรียนรู้ที่เป็นไปตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด ที่จะทำให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการเรียนรู้

2.2 การอ่านจับใจความ

การอ่านเป็นการพัฒนาความรู้ สติปัญญา และจิตใจของบุคคล ที่เป็นองค์ประกอบของสังคม ความสำเร็จในการเรียนส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับความสามารถในการอ่าน ทั้งนี้เพราะการอ่านเป็นพื้นฐานในการเรียนวิชาอื่น ๆ ซึ่งจะต้องอาศัยความสามารถในการแปลความ การตีความ การขยายความ มีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงความหมายของการอ่าน ความหมายของการอ่านจับใจความ ความสำคัญของการอ่านจับใจความ จุดมุ่งหมายของการอ่านจับใจความ พื้นฐานการอ่านจับใจความ ประเภทของการอ่านจับใจความ ดังนี้

2.2.1 ความหมายของการอ่าน

การอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญอย่างหนึ่งในการแสวงหาความรู้ ผู้ที่มีความสามารถในการอ่าน คือ สามารถอ่านได้มาก อ่านได้เร็ว และอ่านได้ถูกต้อง ย่อมมีโอกาสในชีวิตหลาย ๆ ด้านมากกว่าคนอื่น ตลอดจนสามารถรับรู้ข้อมูลข่าวสารได้รวดเร็วและทันสมัยกว่าผู้ที่ขาดทักษะในการอ่าน มีผู้เชี่ยวชาญได้ให้ความหมายของการอ่าน ดังนี้

สุนีติ์ ภูจิรฐาพันธุ์ (2555, น. 116) ได้นิยามความหมายของการอ่านไว้ว่า เป็นการรับรู้ความหมายจากตัว อักษรหรือสัญลักษณ์ต่าง ๆ แล้วแปลความเพื่อให้เกิดความเข้าใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ตามจุดประสงค์ในการอ่านและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

การุณันทน์ รัตนแสนวงษ์ (2555, น. 26-30) สรุปความหมายของการอ่านไว้ว่า การอ่านเป็นความ สามารถในการรับรู้ความหมายจากสัญลักษณ์ ไม่ว่าจะเป็นตัวอักษร รูปภาพ เครื่องหมาย รวมไปถึงท่าทางการแสดงออกที่ผู้ส่งสารต้องการสื่อ โดยผู้อ่านจะต้องเข้าใจความหมายและสามารถสื่อสารได้ถูกต้อง

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2555, น. 2) ได้ให้ความหมายของการอ่านว่า เป็นลักษณะของกระบวนการเป็นลำดับขั้นที่เกี่ยวข้องกับการทำความเข้าใจความหมายของคำ กลุ่มคำ ประโยค ข้อความ และเรื่องราวของสารที่ผู้อ่านสามารถบอกความหมายได้

สรุปได้ว่า การอ่านเป็นกระบวนการทางสมอง เพื่อรับรู้และเข้าใจความหมายของคำหรือสัญลักษณ์ โดยแปลออกมาเป็นความหมายที่ใช้สื่อความคิดและความรู้ระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่านให้เข้าใจตรงกัน และผู้อ่านสามารถนำเอาความหมายนั้น ๆ ไปใช้ให้เป็นประโยชน์ได้

2.2.2 จุดมุ่งหมายในการอ่าน

การอ่านหนังสือแต่ละคนมีจุดหมายเหมือนกัน แต่การอ่านแต่ละครั้งอาจมีจุดหมายแตกต่างกันออกไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสนใจ ความต้องการ และหนังสือที่อ่าน

สุนีติ์ ภู่จิรฐาพันธุ์ (2555, น. 117-118) สรุปจุดมุ่งหมายของการอ่านไว้ ดังนี้

1. การอ่านเพื่อแสวงหาความรู้ หมายถึง การอ่านเพื่อศึกษาค้นคว้าในเรื่องต่าง ๆ เช่น อ่านตำราเรียน สารคดี หนังสืออ้างอิง เป็นต้น
2. การอ่านเพื่อความรอบรู้ หมายถึง การอ่านเพื่อให้ทราบข่าวสารเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคม เช่น อ่านหนังสือพิมพ์ วารสาร เป็นต้น
3. การอ่านเพื่อให้ทราบข้อเท็จจริง หมายถึง การอ่านเพื่อแสวงหาคำตอบในเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ เช่น อ่านประกาศโฆษณา เป็นต้น
4. การอ่านเพื่อความเพลิดเพลิน หมายถึง การอ่านเพื่อผ่อนคลายความตึงเครียด สร้างความสนุกสนานเพลิดเพลิน เช่น อ่านนวนิยาย นิตยสาร เป็นต้น
5. การอ่านเพื่อจรรโลงใจ หมายถึง การอ่านเพื่อคลายความทุกข์และให้กำลังใจในการดำเนินชีวิต เช่น อ่านหนังสือเกี่ยวกับศาสนา จิตวิทยา เป็นต้น
6. การอ่านเพื่อประกอบอาชีพ หมายถึง การอ่านเพื่อนำความรู้มาพัฒนาหรือส่งเสริมอาชีพของตนเอง
7. การอ่านเพื่อฆ่าเวลา หมายถึง การอ่านเพื่อขจัดความเบื่อหน่ายในสถานการณ์ต่าง ๆ เช่น การอ่านในระหว่างรอรถ รอตรวจในโรงพยาบาล เป็นต้น
8. การอ่านเพื่อพัฒนาบุคลิกภาพ หมายถึง การอ่านเพื่อนำความรู้ที่ได้ไปพัฒนาปรับปรุงบุคลิกภาพของตน เพื่อประโยชน์ในการเข้าสังคม

ตวงรัตน์ คูหเจริญ (2558, น. 32-33) กล่าวว่า ในการอ่านจำเป็นจะต้องมีจุดมุ่งหมายสำคัญ โดยจุดมุ่งหมายสำคัญในการอ่านสามารถจำแนกได้ 3 ประการ ดังนี้

1. อ่านเพื่อความรู้ การอ่านมีส่วนช่วยบรรเทาความสงสัยและตอบสนองความอยากรู้อยากเห็นของมนุษย์ เช่น การหาความรู้ทางวิทยาศาสตร์เพื่อการประกอบอาชีพ เป็นต้น
2. อ่านเพื่อความคิด การอ่านมีส่วนช่วยให้ผู้อ่านมีทัศนะและมุมมองในเรื่องต่าง ๆ กว้างขึ้น รวมทั้งเกิดความคิดสร้างสรรค์ในการสร้างสิ่งใหม่
3. การอ่านเพื่อความบันเทิง การอ่านช่วยผ่อนคลายความเครียดที่เกิดขึ้นจากการเรียนและการทำงาน ได้

สรุปได้ว่า ในการอ่านแต่ละครั้ง ผู้อ่านมีจุดมุ่งหมายในการอ่านหลายประการและมีความแตกต่างกัน มีทั้งเพื่อให้ได้รับความรู้ เพื่อความบันเทิง ความจรรโลงใจ และเพื่อสนองต่อความต้องการอื่น ๆ ขึ้นอยู่กับความต้องการของผู้อ่านที่ต้องการค้นหาจากสิ่งที่อ่านเป็นสำคัญ

และนำสิ่งที่ได้จากการอ่านไปใช้ในการดำเนินชีวิตต่อไป เพื่อให้เกิดประโยชน์หรือตอบสนองความต้องการที่ได้จากการอ่าน

2.2.3 ความหมายของการอ่านจับใจความ

การอ่านจับใจความ เป็นทักษะที่จำเป็นในการเรียนรู้ เพราะนักเรียนสามารถนำทักษะการอ่านจับใจความไปเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ทั้งในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา หรือพัฒนาตนเองเพื่อการก้าวหน้าให้ทันวิทยาการใหม่ ๆ ที่กำลังเจริญมากขึ้นในทุกสาขาวิชา มีผู้ให้ความหมายของการอ่านจับใจความไว้ ดังนี้

2.2.3.1 ความหมายของการอ่านจับใจความ

ประพนธ์ เรืองณรงค์ (2555, น. 11) กล่าวถึงการอ่านจับใจความไว้ว่าเป็นการอ่านเพื่อเก็บสาระสำคัญหรือใจความสำคัญของเรื่องโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อสรุปใจความสำคัญ หาคำสำคัญ ใช้แผนภาพโครงเรื่อง เพื่อพัฒนาการอ่าน รวมทั้งการรู้จักใช้คำถามเกี่ยวกับเนื้อหาและการพัฒนาทางด้านความคิด

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2555, น. 83) กล่าวถึงการอ่านจับใจความไว้ว่าเป็นความชำนาญหรือเชี่ยวชาญในการอ่าน ที่ผู้อ่านสามารถจับใจความเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง จะต้องมีการฝึกฝนทำความคุ้นเคยกับสัญลักษณ์ ที่ผู้เขียนกำหนดขึ้น ผู้อ่านจะต้องทำความเข้าใจความหมายแล้วใช้ความคิดเห็นของตน ช่วยตัดสินในการเลือกใจความสำคัญ

กระทรวงศึกษาธิการ (2559, น. 188) กล่าวถึง การอ่านจับใจความว่าคือการอ่านที่มุ่งค้นหาสาระของเรื่องหรือของหนังสือแต่ละเล่มที่เป็นส่วนใจความสำคัญ และส่วนขยายใจความสำคัญของเรื่องใจความสำคัญของเรื่องคือข้อความที่มีสาระคลุมข้อความอื่น ๆ ในย่อหน้านั้นหรือเรื่องนั้นทั้งหมดข้อความอื่น ๆ เป็นเพียงส่วนขยายใจความสำคัญเท่านั้น ข้อความหนึ่งหรือตอนหนึ่งจะมีใจความสำคัญที่สุดเพียงหนึ่งเดียว นอกนั้นเป็นใจความรอง คำว่า “ใจความสำคัญ” นี้ ผู้รู้ได้เรียกไว้เป็นหลายอย่าง เช่น ข้อคิดสำคัญของเรื่อง แก่นของเรื่องหรือความคิดหลักของเรื่อง แต่จะอย่างไรก็ตามใจความสำคัญก็คือสิ่งที่เป็นสาระที่สำคัญที่สุดของเรื่องนั่นเอง ใจความสำคัญส่วนมากจะมีลักษณะเป็นประโยคซึ่งอาจปรากฏอยู่ในส่วนใดส่วนหนึ่งของย่อหน้าก็ได้ จุดที่พบใจความสำคัญของเรื่องในแต่ละย่อหน้ามากที่สุดคือประโยคที่อยู่ตอนต้นย่อหน้า เพราะผู้เขียนมักบอกประเด็นสำคัญไว้ก่อน แล้วจึงขยายรายละเอียดให้ชัดเจนรองลงมาคือประโยคตอนท้ายย่อหน้า โดยผู้เขียนจะบอกรายละเอียดหรือประเด็นย่อยก่อนแล้วจึงสรุปด้วยประโยคที่เป็นประเด็นไว้ภายหลัง สำหรับจุดที่พบใจความสำคัญยากขึ้นก็คือประโยคตอนกลางย่อหน้า ซึ่งผู้อ่านจะต้องใช้การสังเกตและพิจารณาให้ดี ส่วนจุดที่หาใจความสำคัญยากที่สุดคือย่อหน้าที่ไม่มีประโยคใจความสำคัญปรากฏชัดเจน อาจมีหลายประโยคหรืออาจอยู่รวม ๆ กันในย่อหน้าก็ได้ ซึ่งผู้อ่านจะต้องสรุปออกมาเอง

สรุปได้ว่า การอ่านจับใจความ เป็นการอ่านที่ผู้อ่านเข้าใจเรื่องที่อ่าน สามารถจับประเด็นสำคัญของเรื่อง ตอบคำถามจากเรื่อง แปลความหมายหรือตีความจากเรื่องที่อ่านได้ และเข้าใจจุดหมาย พร้อมทั้งสรุปสาระสำคัญที่อ่านได้อย่างครอบคลุม ตรงประเด็น

2.2.4 ความสำคัญของการอ่านจับใจความ

การอ่านจับใจความเป็นทักษะที่สำคัญมาก เพราะเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาหาความรู้ หากนักเรียนมีพื้นฐานการอ่านจับใจความที่ดีแล้วการอ่านจะประสบผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย สาระการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กรมวิชาการ กล่าวถึงการอ่านว่า การอ่านที่ดีมีประสิทธิภาพ จะต้องอ่านแล้วจับใจความได้ สรุปสาระสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ ปัญหาที่สำคัญในการอ่านของผู้เรียนคืออ่านแล้วจับใจความสำคัญไม่ได้ ไม่สามารถสรุปประเด็นได้ ไม่สามารถแยกใจความสำคัญจับใจความเองได้ ทำให้ไม่ได้รับประโยชน์จากการอ่านเท่าที่ควร ทั้งยังเป็นปัญหาอุปสรรคต่อการเรียนรู้และการศึกษาวิชาต่าง ๆ ด้วย

การอ่านจับใจความ เป็นหัวใจสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการอ่านเนื้อเรื่องให้เข้าใจ เป็นพื้นฐานที่ทำให้ผู้อ่านสามารถแสดงความคิดเห็นเชิงวิพากษ์การอ่านที่ถูกวิธี ทำให้คนมีความฉลาดประสบความสำเร็จในการเรียน ทำให้ได้รับความคิด ความบันเทิง ช่วยพัฒนาการศึกษา พัฒนาเศรษฐกิจ สังคม คุณภาพชีวิต และการประกอบอาชีพสู่ความก้าวหน้ามั่นคงในชีวิตอนาคตได้มีผู้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านจับใจความสำคัญไว้ ดังนี้

ฐะปะนีย์ นาครทรรพ (2552, น. 17) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านจับใจความสำคัญว่า มีความสำคัญมากในชีวิตประจำวันของผู้ใฝ่ใจศึกษาหาความรู้อยู่เสมอ นอกจากการอ่านจะเป็นเครื่องมือสำหรับให้ผู้อ่านได้มาซึ่งความรู้แล้ว ยังช่วยทำให้จิตใจมีความสุขและความเพลิดเพลินอีกด้วย บุคคลที่มีชีวิตผ่านพ้นวัยเรียนในโรงเรียนแล้ว ถ้ามีนิสัยรักการอ่านหนังสือ ก็จะเป็นผู้ที่มีความรู้ทันสมัยไม่ล้าหลัง ฉะนั้นนักเรียนควรได้รับการชี้แจงให้เข้าใจ การอ่านจับใจความ คือ การได้รับทราบความรู้สึกนึกคิดของคนทั้งในอดีตและปัจจุบัน และได้ทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับปัญหาต่าง ๆ ที่ต้องการทราบ ซึ่งจะเป็นการเพิ่มพูนสติปัญญาของนักเรียนเอง ด้วยเหตุนี้ ครูผู้สอนจึงมีหน้าที่อบรมให้นักเรียนมีเจตคติและมีนิสัยที่ดีในการอ่านหนังสือ และให้รู้จักค้นคว้าศึกษาด้วยตนเองเพื่อประโยชน์แก่ชีวิตของนักเรียนทั้งในปัจจุบันและอนาคต

จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ และจีรวัฒน์ อินทรพร (2556, น. 19) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของการอ่านจับใจความว่า เป็นการอ่านในระดับเบื้องต้น แล้วสรุปสาระสำคัญ ถ่ายทอดต่อได้จากการฝึกฝนการอ่านสารประเภทต่าง ๆ เกิดเป็นความเข้าใจในการอ่าน และความเข้าใจในการอ่านโดยทั่วไปแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ องค์ความรู้ ความเข้าใจ อารมณ์ ล้วนเป็นกลยุทธ์การอ่านที่จำเป็นต้องฝึกฝน จนเกิดเป็นนิสัยรักการอ่าน

สรุปได้ว่า การอ่านจับใจความเป็นทักษะที่ใช้ในชีวิตประจำวัน เพราะจะเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้ผู้อ่านทำความเข้าใจกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์ที่เขียนนำเสนอมายังผู้อ่าน ทำให้เข้าใจจุดมุ่งหมายของเรื่องที่อ่าน ซึ่งจะทำให้ผู้อ่านมีความรู้ความเข้าใจ สามารถสรุปเรื่องที่อ่านและนำความรู้ข้อคิดที่ได้นำมาปรับใช้และมุ่งที่จะพัฒนาตนเองให้เป็นประโยชน์มากที่สุด

2.2.5 พื้นฐานการอ่านจับใจความ

มีนักวิชาการ ได้แบ่งลักษณะของพื้นฐานของการอ่านจับใจความไว้ดังนี้

ชลธิรา กลัดอยู่ (2548, น. 25-26) กล่าวว่า การอ่านจับใจความของเรื่องที่อ่านนั้นมีอยู่ด้วยกัน 2 ลักษณะ คือ

1. การอ่านเพื่อจับใจความส่วนรวม คือ การทำความเข้าใจเนื้อหาสำคัญของข้อความหรือเนื้อเรื่องที่อ่าน เพื่อให้มองเห็นความสัมพันธ์และรายละเอียดของเนื้อหานั้น ๆ และเข้าใจจุดมุ่งหมายสำคัญของเนื้อเรื่องนั้น ๆ ได้ การอ่านประเภทนี้ทำได้โดยการพลิกดู และกวาดสายตาผ่านหัวข้อต่าง ๆ เพื่อให้ทราบว่าในแต่ละหัวข้อนั้นมีความสัมพันธ์กันอย่างไร มีการดำเนินไปสู่จุดหมายปลายทางด้วยวิธีการเชื่อมโยงเนื้อหา หรือมีแนวคิดต่าง ๆ อย่างไร

2. การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ คือ การอ่านเพื่อทำความเข้าใจกับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน ผู้อ่านที่ชำนาญจะไม่อ่านทุกตัวอักษร ในขณะเดียวกันผู้ที่ไม่ชำนาญ จะต้องอ่านอย่างพินิจพิจารณาจึงจะสามารถจับใจความสำคัญได้ ความสำคัญมิได้จำกัดแต่เพียงเนื้อเรื่องเท่านั้น นักอ่านที่ดีจะต้องเก็บเนื้อหาสาระที่สำคัญของเรื่องได้หลายแง่หลายมุม เช่น เก็บความรู้ เก็บเนื้อเรื่องที่สำคัญ เก็บแนวคิด หรือทัศนะของผู้เขียน ตลอดจนจุดมุ่งหมายสำคัญของเรื่อง อาจจะมีอยู่หลายประการน้ำหนักความสำคัญอาจจะแตกต่างกันออกไป

การอ่านเป็นกระบวนการที่ซับซ้อน เป็นการทำงานประสานกันระหว่างการมองเห็น การได้ยิน และการแปลความของสมอง ดังนั้น ทักษะการอ่านขั้นพื้นฐานจึงเกี่ยวข้องกับลำดับขั้นของการคิด นักจิตวิทยาการอ่านได้นำหลักของ Bloom มาประยุกต์ใช้ในการกำหนดจุดประสงค์ของการอ่านมี 6 ขั้น คือ จำ เข้าใจ นำไปใช้ วิเคราะห์ สังเคราะห์และประเมินค่า ผู้ที่มีทักษะการอ่านทั้ง 6 ขั้นนี้จึงจะถือว่าเป็นผู้บรรลุเป้าหมายของการอ่าน

ขั้นที่ 1 จำ เป็นขั้นแรกของการอ่าน ที่สมองต้องจำเรื่องราวให้ได้ จำความหมายของคำให้คำจำกัดความ ของคำยากจำชื่อตัวละครและเหตุการณ์สำคัญ การที่ครูจะรู้ว่านักเรียนมีความจำเรื่องที่อ่านได้มากหรือน้อยก็ใช้วิธีตั้งคำถามให้นักเรียนตอบคำถาม การให้คำจำกัดความ การบอกความหมาย หรืออาจให้สะกดคำที่ได้อ่านจากเรื่องที่กำหนดให้

ขั้นที่ 2 เข้าใจ เป็นขั้นที่ผู้อ่านสามารถเล่าเรื่องที่อ่านด้วยคำพูดของตัวเองได้เข้าใจความคิดถ้อยคำประโยคและข้อความที่ให้คติสอนใจ สรุปเรื่องเป็นข้อคิดโดยใช้คำพูดของตน

ดังนั้น การที่ครูจะประเมินว่านักเรียนมีความเข้าใจมากหรือน้อยควรตั้งเป็นคำถามด้วยการเล่าเรื่อง สรุปเรื่อง และเรียงลำดับเหตุการณ์ของเรื่อง

ขั้นที่ 3 นำไปใช้ เป็นขั้นที่ผู้อ่านควรมีการฝึกนำถ้อยคำประโยคและเหตุการณ์ที่ได้จากการอ่านไปใช้แก้ปัญหาในสถานการณ์ที่อาจเกิดขึ้นใหม่หรือนำไปใช้แก้ปัญหาในวิชาอื่นนั้น คำถามที่ใช้จึงมักจะกำหนดเป็นสถานการณ์ให้ผู้อ่านพิจารณาในการนำความรู้มาใช้ประโยชน์

ขั้นที่ 4 วิเคราะห์ เป็นขั้นที่ให้ผู้อ่านแยกองค์ประกอบย่อยของแนวคิดที่ได้จากการอ่าน การรู้จักแยกความหมายของคำที่มีความหมายหลายอย่าง สามารถบอกได้ว่าองค์ประกอบใดมีความสัมพันธ์กันหรือไม่เกี่ยวข้องกันเลย

ขั้นที่ 5 สังเคราะห์ เป็นขั้นที่ให้ผู้อ่านรู้จักสรุปแนวคิดของเรื่อง ค้นหาลักษณะโครงเรื่องที่คล้ายคลึงกับเรื่องที่เคยอ่าน สุภาษิตหรือคำพังเพยที่มีความหมายเปรียบเทียบแล้วใกล้เคียงกัน อีกทั้งยังสามารถสรุปแนวคิดที่เหมือนกันและแตกต่างกันได้ด้วย

ขั้นที่ 6 ประเมินค่า เป็นขั้นสูงสุดของการคิด ที่ให้ผู้อ่านรู้จักตัดสินเรื่องที่อ่านว่าอะไรคือส่วนที่เป็นจริง และอะไรคือส่วนที่เป็นเท็จ พิจารณาและค้นหาคุณค่าที่ปรากฏในเรื่อง ได้แก่ ความรัก ความกตัญญู ความซาบซึ้ง ความเป็นเหตุเป็นผล เพื่อฝึกให้ผู้อ่านรู้จักสังเกตการใช้ถ้อยการบรรยายที่ทำให้เกิดภาพพจน์ ตลอดจนความประทับใจอื่น ๆ ที่ได้จากการอ่าน การอ่านที่จะเข้าใจเรื่องและจับใจความได้นั้น ต้องสืบเนื่องมาจากการอ่านให้เกิดทักษะ 5 ขั้น คืออ่านออก อ่านคล่อง อ่านเข้าใจเรื่อง อ่านแยกแยะชนิดของข้อความ อ่านแล้วตีความหรือวินิจฉัยสาระได้ ขั้นนี้เป็นขั้นที่จำเป็นที่สุดในการอ่าน ซึ่งผู้อ่านต้องเข้าใจว่า ผู้เขียนได้ส่งสาระอะไรมาให้ผู้อ่านบ้างโดยผู้อ่านจะต้องพิจารณาเอง

สรุปได้ว่า องค์ประกอบของการอ่านจับใจความ มีองค์ประกอบหลายประการที่ต้องฝึกฝนจนเกิดทักษะจึงจะสามารถอ่านแล้วจับใจความได้ สรุปความ ตีความ หรือเข้าใจในสิ่งที่อ่านได้อย่างถ่องแท้ ดังนั้น ในการสอนอ่านผู้อ่านควรคำนึงถึงความสำคัญขององค์ประกอบเหล่านี้ และจะต้องมีการฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้เกิดความชำนาญ

2.3 การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคแบบ SQ4R

การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ4R เป็นเทคนิคการสอนอ่านวิธีหนึ่งที่สามารถนำมาใช้เพื่อพัฒนาการอ่านได้เป็นอย่างดี เพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่าน ผู้อ่านสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ดี สามารถคาดเดาและเข้าใจแนวคิดของเรื่องที่อ่านได้รวดเร็วและสามารถจดจำเรื่องที่อ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.3.1 ความหมายของการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ4R

การศึกษาความหมายของการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ4R นั้น มีนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ4R ดังนี้

สุคนธ์ สินธพานนท์ และคณะ (2554, น. 224) ให้ความหมายของวิธีการสอนแบบ SQ4R ไว้ว่าเป็นเทคนิคการสอนอ่านคร่าว ๆ เพื่อสำรวจหาข้อมูลที่สำคัญของเรื่อง โดยให้นักเรียนอ่านอย่างคร่าว ๆ เพื่อสำรวจหาใจความสำคัญของเรื่อง (Survey) และต่อจากนั้นเป็นการตั้งคำถาม โดยเปลี่ยนจากใจความสำคัญของเรื่องเป็นการตั้งคำถาม (Question) ขั้นต่อไปให้นักเรียนได้อ่านบท อ่านเพื่อหาคำตอบโดยละเอียด (Read) แล้วให้นักเรียนจดบันทึกข้อมูลต่าง ๆ (Record) ขั้นต่อไปให้นักเรียนได้มีโอกาสได้เขียนสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านโดยใช้ภาษาของตนเอง (Recite) และขั้นตอนสุดท้ายให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่นักเรียนได้อ่าน (Reflect)

เมขลา ลือโสภา (2555, น. 5) สรุปความหมายของการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SQ4R ไว้ว่าเป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ใช้กระบวนการอ่านในการสร้างความรู้และความคิดเป็นวิธีการสอนการอ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในการอ่าน สามารถคาดเดาหลักการของเรื่องที่อ่านได้ รวมทั้งจดจำสิ่งที่อ่านได้อย่างรวดเร็ว

สรุปได้ว่า วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ4R เป็นวิธีการสอนอ่านอย่างเป็นระบบ เป็นวิธีการสอนอ่านโดยให้นักเรียนเริ่มอ่านอย่างคร่าว ๆ เพื่อสำรวจหาใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านก่อน (Survey) และต่อจากนั้นเป็นการตั้งคำถามโดยเปลี่ยนใจความสำคัญเป็นคำถามเพื่อเป็นตัวกำหนดจุดมุ่งหมายในการอ่าน (Question) ขั้นต่อไปให้นักเรียนได้อ่านบทอ่านอย่างละเอียดเพื่อหาคำตอบ (Read) แล้วให้นักเรียนจดบันทึกข้อมูลต่าง ๆ (Record) จากนั้นให้นักเรียนเขียนสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านโดยใช้ภาษาของตนเอง (Recite) และขั้นสุดท้ายให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับบทอ่านที่นักเรียนได้อ่าน (Reflect)

2.3.2 ขั้นตอนของวิธีการสอนโดยใช้เทคนิค SQ4R

วิธีการสอนโดยใช้เทคนิค SQ4R เป็นวิธีสอนซึ่งสามารถช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจแนวคิดของเรื่องที่อ่านได้อย่างรวดเร็ว จดจำเรื่องที่อ่านได้ดี และพัฒนาพฤติกรรมการอ่านของผู้เรียนได้อย่างเป็นระบบ ปรับปรุงมาจากการสอนอ่านแบบ SQ3R ของฟรานซีส พี.โรบินสัน (Francis P. Robinson) ผู้เชี่ยวชาญด้านการอ่านแห่งมหาวิทยาลัยโอไฮโอ โดยมีผู้กล่าวถึงขั้นตอนของวิธีการสอนโดยใช้เทคนิค SQ4R ไว้ ดังนี้

สุคนธ์ สินธพานนท์ และคณะ (2554, น. 225) กล่าวถึง วิธีสอนโดยใช้เทคนิค SQ4R มีขั้นตอนการจัดกิจกรรม 6 ขั้น ดังนี้

1. Survey-S คือ การสำรวจเพื่อให้เห็นภาพกว้าง ๆ เกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ เพื่อดูขอบเขตของเนื้อหาของข้อเขียนนั้นอย่างคร่าว ๆ

2. Question-Q คือ การตั้งคำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่อ่าน การตั้งคำถามในขณะที่อ่านจะช่วยให้เราตั้งใจ และจดจ่ออยู่กับสิ่งที่อ่าน

3. Read-R คือ การอ่านเพื่อค้นหาคำตอบให้แก่คำถามที่ตั้งไว้ คำที่พิมพ์ด้วยลักษณะที่แตกต่างไปจากปกติ และภาพประกอบต่าง ๆ ซึ่งช่วยให้เข้าใจเนื้อเรื่อง เมื่อพบคำตอบที่ต้องการควรทำเครื่องหมายไว้เพื่อให้มองเห็นได้ง่าย แล้วเขียนคำสำคัญไว้ในที่ว่างด้านข้างหรือขอบของหนังสือ แต่ยังไม่ต้องบันทึกข้อความที่ได้จากการอ่าน เพราะอาจต้องอ่านข้อเขียนนั้นซ้ำอีกถ้ายังมีปัญหาหรือยังไม่เข้าใจดีพอ

4. Record-R คือ การจดบันทึกข้อมูลที่ได้อ่านจากขั้นตอนที่ 3 บันทึกเฉพาะส่วนที่สำคัญและจำเป็น เป็นการบันทึกย่อ ๆ ตามความเข้าใจของผู้เรียน

5. Recite-R คือ การเขียนสรุปใจความสำคัญด้วยภาษาของตนเอง ถ้ามีข้อสงสัยไม่แน่ใจในตอนใดตอนหนึ่งให้กลับไปอ่านซ้ำ

6. Reflect-R คือ การวิเคราะห์วิจารณ์เรื่องที่อ่าน แล้วแสดงความคิดเห็นหรือโต้แย้งในประเด็นที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วย โดยใช้เหตุผลสนับสนุน อาจจะทำได้โดยการเชื่อมโยงความคิดจากเรื่องที่อ่านกับความรู้เดิมโดยใช้ภาษาอย่างถูกต้อง

เมขลา ลือโสภา (2555, น. 5) กล่าวถึงขั้นตอนของเทคนิค SQ4R ไว้ว่า เทคนิค SQ4R ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน ได้แก่

ขั้นที่ 1 Survey นักเรียนสำรวจใจความสำคัญเรื่องที่อ่านด้วยการอ่านอย่างคร่าว ๆ
ขั้นที่ 2 Question นักเรียนตั้งคำถามจากเรื่องที่อ่าน
ขั้นที่ 3 Read นักเรียนอ่านเนื้อเรื่องอีกครั้งอย่างละเอียดเพื่อหาคำตอบ
ขั้นที่ 4 Record นักเรียนบันทึกคำตอบและสาระสำคัญของเรื่องที่อ่าน
ขั้นที่ 5 Recite นักเรียนเล่าเรื่องจากสิ่งที่ได้จดบันทึก
ขั้นที่ 6 Reflect นักเรียนเขียนแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน

สรุปได้ว่าการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SQ4R ในขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ครูผู้สอนจำเป็นจะต้องดึงความสนใจของนักเรียนรวมไปถึงแนะนำขั้นตอนการจัดการเรียนรู้โดยละเอียด เมื่อเข้าสู่ขั้นสอนจะประกอบด้วย 6 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 S-Survey การอ่านเนื้อเรื่องอย่างคร่าว ๆ โดยใช้เวลาไม่เกิน 5 นาที เพื่อสำรวจขอบเขตและใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน ขั้นที่ 2 Q-Question การตั้งคำถามจากเรื่องที่อ่าน ขั้นที่ 3 R-Read การอ่านเรื่องอย่างละเอียด โดยพิจารณาจากภาพประกอบหรือตัวอักษรที่มีลักษณะแตกต่างจากคำอื่น เพื่อตอบคำถาม ขั้นที่ 4 R-Record การบันทึกคำตอบที่ได้ลงในกระดาษ โดยบันทึกเฉพาะข้อความสำคัญด้วยภาษาที่สั้นกระชับ ขั้นที่ 5 R-Recite การสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านด้วยการเขียนสรุปโดยใช้สำนวนของตนเอง การเขียนแผนผังความคิดหรือการเล่าเรื่อง ขั้นที่ 6 R-Reflect การเชื่อมโยงความรู้ การวิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นต่อเรื่องที่อ่าน และขั้นสรุปผล ครูผู้สอนจำเป็นจะต้องสรุปผลการจัดการเรียนรู้ รวมไปถึงร่วมกันประเมินผลการจัดการเรียนรู้ร่วมกับนักเรียน

สนธญา พลีดี (2558, น. 119) กล่าวถึง วิธีสอนแบบ SQ4R มี 6 ขั้นตอน คือ

1. Survey (S) คือ ให้นักเรียนอ่านอย่างคร่าว ๆ เพื่อสำรวจหาจุดสำคัญของเรื่อง ไม่ควรใช้เวลาอ่านในขั้นนี้นานเกินไป การอ่านคร่าว ๆ นี้จะช่วยให้ผู้อ่านเรียบเรียงแนวคิดต่าง ๆ ได้

2. Question (Q) คือ การตั้งคำถามโดยการเปลี่ยนหัวข้อให้เป็นคำถามการตั้งคำถามนี้จะทำให้ผู้อ่านมีความอยากรู้อยากเห็น ดังนั้นจึงเพิ่มความเข้าใจในการอ่านมากยิ่งขึ้น

3. Read (R) คือ การให้นักเรียนอ่านเพื่อหาคำตอบ นั่นคืออ่านตั้งแต่ต้นจนจบตอนของหัวข้อแรก การอ่านในขั้นตอนนี้เป็นการอ่านอย่างกระตือรือร้น เพื่อที่นักเรียนจะได้หาคำตอบของคำถามที่ได้ตั้งไว้ในขั้นตอนที่ 2

4. Record (R) คือ การให้นักเรียนได้จดบันทึกข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้อ่านจากขั้นตอนที่ 3 โดยมุ่งเน้นจดบันทึกในส่วนที่สำคัญและสิ่งที่จำเป็นโดยใช้ข้อความอย่างรัดกุม

5. Recite (R) คือ การให้นักเรียนได้ทบทวนเรื่องที่อ่านโดยใช้สำนวนภาษาของตนเอง พร้อมทั้งบอกรายละเอียดของเรื่อง การทำเช่นนี้จะทำให้ผู้อ่านระลึกถึงเรื่องที่อ่าน ถ้าระลึกข้อมูลไม่ได้ให้ย้อนกลับไปอ่านจากสิ่งที่ผู้อ่านได้จดบันทึกไว้

6. Reflect (R) คือ การให้นักเรียนวิเคราะห์วิจารณ์เรื่องที่อ่านโดยให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นในประเด็นที่นักเรียนมีความคิดเห็นสอดคล้องหรือไม่สอดคล้อง บางครั้งอาจขยายสิ่งที่อ่านได้โดยเชื่อมโยงความคิดจากบทอ่านกับความรู้เดิมโดยใช้ภาษาที่ถูกต้อง

สรุปได้ว่า ขั้นตอนของวิธีการสอนแบบ SQ4R ประกอบไปด้วย 6 ขั้นตอน คือ 1) Survey (S) การสำรวจเรื่องที่อ่านอย่างคร่าว ๆ 2) Question (Q) การตั้งคำถามจากเรื่องที่อ่าน 3) Read (R) การอ่านเรื่องที่อ่านอย่างละเอียดและหาคำตอบของคำถามที่ตั้งไว้ 4) Record (R) การจดบันทึกข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากการอ่านโดยบันทึกตามความเข้าใจของตนเองพร้อมจดบันทึกคำตอบจากคำถามที่ตั้งไว้ 5) Recite (R) การสรุปใจความสำคัญโดยใช้ภาษาของตนเอง และ 6) Reflect (R) การทบทวน วิเคราะห์ วิจารณ์ เรื่องที่อ่าน และแสดงความคิดเห็น สามารถจับใจความสำคัญสรุปแนวคิดจากเนื้อหาที่อ่านได้

2.3.3 ประโยชน์ของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ4R

เมื่อจบขั้นตอนการสอนโดยใช้เทคนิค SQ4R แล้ว ครูมีการวัดและประเมินผลว่าผู้เรียนได้ความรู้ตามจุดประสงค์หรือไม่ เพื่อนำผลมาพัฒนาผู้เรียนและช่วยผู้ที่เรียนอ่อน ประโยชน์ของวิธีการสอนแบบ SQ4R จากการศึกษาเกี่ยวกับประโยชน์ของวิธีการสอนแบบSQ4R มีนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงประโยชน์ของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ4R ไว้ ดังนี้

กานต์ธิดา แก้วกาม (2556, น. 51-52) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SQ4R เป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ มีขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ที่ชัดเจน

และเป็นระบบ ช่วยให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ รวมทั้งยังช่วยสนับสนุนให้นักเรียนกล้าแสดงความคิดเห็น และมีความกระตือรือร้นในการเรียน

พิบูลย์ ตัญญบุตร (2557, น. 31) กล่าวถึงประโยชน์ของวิธีการสอนโดยใช้เทคนิค SQ4R ว่าเป็นวิธีการสอนที่ช่วยฝึกทักษะการคิด เพราะแต่ละขั้นฝึกให้นักเรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ นอกจากนั้นยังกระตุ้นให้ผู้เรียนกล้าแสดงความคิดเห็นและมีความกระตือรือร้นในการเรียน ที่สำคัญวิธีการสอนแบบ SQ4R ยังช่วยทำให้การอ่านของผู้เรียน เป็นการอ่านที่มีจุดมุ่งหมายมีขอบเขต ช่วยให้เกิดความเข้าใจเนื้อหา สามารถเก็บสาระสำคัญ แนวคิดของเรื่อง ใจความสำคัญของเรื่องได้ ทำให้การอ่านของผู้เรียนมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น

สรุปได้ว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ4R ช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ นักเรียนมีจุดมุ่งหมายในการอ่าน มีการตั้งคำถามก่อนที่จะอ่านเป็นการช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจความหมายของเรื่องที่อ่าน มีขอบเขต และสามารถเก็บแนวคิดของเรื่องได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ในการวิจัยครั้งนี้ใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ4R ตามแนวคิดของสุคนธ์ สินธพานนท์ และคณะ (2554, น. 225) ซึ่งเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการอ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่าน ผู้อ่านสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ดี สามารถคาดเดาและเข้าใจแนวคิดของเรื่องที่อ่านได้รวดเร็วและสามารถจดจำเรื่องที่อ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีกระบวนการจัดการเรียนรู้ 6 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นสำรวจ (Survey) คือการสำรวจบทอ่านที่ได้อ่าน ได้แก่ นิทาน ข่าว บทความ บทเพลง และบทร้อยกรองอย่างคร่าว ๆ

ขั้นตั้งคำถาม (Question) คือการตั้งคำถามเกี่ยวกับบทอ่านที่ได้อ่าน ได้แก่ นิทาน ข่าว บทความ บทเพลง และบทร้อยกรอง

ขั้นอ่าน (Read) คือการอ่านบทอ่านอย่างละเอียด ได้แก่ นิทาน ข่าว บทความ บทเพลง และบทร้อยกรอง เพื่อหาคำตอบของคำถามที่ตั้งไว้

ขั้นบันทึก (Record) คือการจดบันทึกข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากการอ่านนิทาน ข่าว บทความ บทเพลง และบทร้อยกรอง โดยบันทึกตามความเข้าใจของตนเอง พร้อมจดบันทึกคำตอบจากคำถามที่ตั้งไว้

ขั้นเขียนสรุปใจความสำคัญ (Recite) คือการเขียนสรุปใจความสำคัญโดยใช้ภาษาของตนเอง

ขั้นทบทวน และแสดงความคิดเห็น (Reflect) คือการวิเคราะห์ วิจารณ์บทอ่านแล้วแสดงความคิดเห็นในประเด็นที่นักเรียนมีความคิดเห็นสอดคล้องหรือมีความคิดเห็นแตกต่าง ซึ่งเป็นการทบทวนเรื่องที่อ่านทั้งหมด ในขั้นนี้เป็นการตรวจสอบความเข้าใจของนักเรียนว่าจดจำหรือเข้าใจ

เรื่องที่อ่านได้มากน้อยแค่ไหน หากส่วนไหนที่ยังจดจำไม่ได้ก็กลับไปอ่านซ้ำ ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนเข้าใจแนวคิดของเรื่องที่อ่านได้อย่างชัดเจนและมีความคงทนในการจำ

2.4 แบบฝึกทักษะ

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจะต้องยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูผู้สอนต้องรู้จักออกแบบนวัตกรรมอย่างหลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ได้มีผู้กล่าวถึงความหมายและความสำคัญของแบบฝึกทักษะไว้ ดังนี้

2.4.1 ความหมายของแบบฝึกทักษะ

มีนักวิชาการได้ให้ความหมายของแบบฝึกทักษะไว้ ดังนี้

ราชบัณฑิตยสถาน (2556, น. 641) ได้กล่าวถึงความหมายของแบบฝึกว่า แบบฝึกหัดหรือชุดการสอนที่เป็นแบบฝึกที่ใช้เป็นแบบตัวอย่างปัญหาหรือคำสั่งที่ตั้งขึ้นเพื่อให้นักเรียนฝึกตอบ

ประสพสุข ฤทธิเดช (2558, น. 88) กล่าวว่า แบบฝึกหรือแบบฝึกหัด คือสื่อการเรียนการสอนชนิดหนึ่งที่นำมาใช้ในการฝึกทักษะให้กับผู้เรียน หลังจากที่เรียนจบบทเรียนหรือเนื้อหาในช่วงหนึ่ง ๆ เพื่อฝึกฝนให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ความชำนาญในเรื่องนั้น ๆ

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2558, น. 55-56) กล่าวว่า แบบฝึกหรือแบบฝึกทักษะ เป็นสื่อการเรียนประเภทหนึ่งที่เป็นส่วนเสริมสำหรับให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติเพื่อให้เกิดทักษะความรู้ ความเข้าใจ ซึ่งในหนังสือส่วนใหญ่จะมีแบบฝึกหัดอยู่ท้ายบทเรียน และในบางวิชาแบบฝึกหัดจะเป็นแบบฝึกปฏิบัติ หรือเป็นแบบฝึกหัดที่ครูสร้างขึ้นมาเพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ของนักเรียน

สุรัตน์ คำหอมรื่น (2558, น. 55) กล่าวว่า “แบบฝึก” หรือ “แบบฝึกเสริมทักษะ” หรือ “ชุดฝึกทักษะ” มีความหมายเดียวกัน ซึ่งบางครั้งจะเรียกว่าแบบฝึก บางครั้งเรียกว่าแบบฝึกเสริมทักษะ หรือชุดฝึกทักษะ เพราะเป็นนวัตกรรมที่ครูนำมาใช้ในการฝึกหรือเสริมทักษะของผู้เรียน เพื่อให้เกิดรูปธรรมในการเรียนการสอนและเพิ่มประสิทธิภาพของผู้เรียนให้สูง

สรุปได้ว่าแบบฝึกทักษะ คือสื่อการเรียนการสอนหรืออุปกรณ์การสอนอย่างหนึ่งที่ครูผู้สอนสร้างขึ้นมา เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนในเรื่องใดเรื่องหนึ่งจนเกิดทักษะ เกิดความรู้ความเข้าใจ รวมทั้งเกิดความชำนาญและเข้าใจเนื้อเรื่องเร็วขึ้น ทำให้การสอนของครูและการเรียนของผู้เรียนประสบผลสำเร็จ ผู้เรียนมีความมั่นใจในการเรียนมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้มีเจตคติที่ดีต่อการเรียน

2.4.2 ความสำคัญของแบบฝึกทักษะ

แบบฝึกหรือแบบฝึกหัด คือสื่อการเรียนการสอนชนิดหนึ่งที่ใช้ฝึกทักษะให้กับผู้เรียนหลังจากเรียนจบเนื้อหาในช่วงหนึ่ง ๆ เพื่อฝึกฝนให้เกิดความรู้ความเข้าใจ รวมทั้งเกิดความชำนาญในเรื่องนั้น ๆ

อย่างกว้างขวางมากขึ้น แบบฝึกทักษะเป็นเทคนิคการสอนที่สนุกอีกวิธีหนึ่ง คือการให้นักเรียนทำแบบฝึกทักษะมาก ๆ สิ่งที่จะช่วยให้นักเรียนมีพัฒนาการทางการเรียนเรียนรู้ในเนื้อหาวิชาได้ดีขึ้น เพราะนักเรียนได้มีโอกาสนำความรู้ที่ได้เรียนมา แล้วมาฝึกให้เกิดความเข้าใจกว้างขวางยิ่งขึ้น

จากความสำคัญของแบบฝึกดังกล่าว จะเห็นว่าแบบฝึกมีความสำคัญต่อผู้เรียนเป็นอย่างมาก นอกจากจะช่วยให้นักเรียนมีโอกาสฝึกฝนทักษะทบทวนเนื้อหาด้วยตนเอง แล้วยังช่วยเสริมสร้างทักษะให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้และเข้าใจได้รวดเร็วชัดเจนขึ้นกว้างขวางขึ้น ทำให้ครูมองเห็นปัญหาและข้อบกพร่องในการสอนพบจุดอ่อนของนักเรียนเพื่อการปรับปรุงแก้ไขได้ทันท่วงที นอกจากนี้ยังประหยัดเวลาในการเตรียมการสอนของครูและการเรียนรู้ของนักเรียนเป็นไปอย่างรวดเร็วมีประสิทธิภาพ

2.4.3 หลักการสร้างแบบฝึกทักษะ

การสร้างแบบฝึกทักษะเพื่อใช้ฝึกทักษะอย่างมีประสิทธิภาพนั้น ต้องคำนึงถึงความสมบูรณ์เหมาะสมที่จะนำไปใช้กับนักเรียน ความเหมาะสมกับวัย ความสามารถ ความสนใจของนักเรียน นักการศึกษาหลายท่านได้ให้หลักการสร้างแบบฝึกทักษะไว้ดังนี้

อรรฆเดช ทองกอง (2555, น. 32) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการสร้างแบบฝึกทักษะว่า แบบฝึกทักษะที่ดีต้องผ่านกระบวนการและขั้นตอนในการสร้างอย่างเป็นระบบ เมื่อได้แบบฝึกที่ดีย่อมเกิดประสิทธิภาพที่ดีเมื่อนำไปใช้กับตัวผู้เรียน

สุรัตน์ คำหอมรื่น (2558, น. 56) กล่าวว่า การสร้างแบบฝึกมีจุดมุ่งหมายเพื่อใช้เป็นเครื่องมือสำหรับให้นักเรียนได้ฝึกบ่อย ๆ และซ้ำกันหลาย ๆ ครั้ง จะช่วยให้นักเรียนเกิดความคล่องแคล่วการสร้างแบบฝึกให้มีคุณภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด

สรุปได้ว่า หลักสำคัญในการสร้างแบบฝึกทักษะนั้น ต้องมีหลักการสร้างอย่างเป็นระบบ ครูผู้สอนต้องกำหนดจุดประสงค์ที่จะฝึกหรือจัดเนื้อหาให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบฝึกให้น่าสนใจ และเหมาะสมกับวัยและระดับความ สามารถของนักเรียน

2.4.4 ประโยชน์ของแบบฝึกทักษะ

แบบฝึกเป็นเครื่องมือในการช่วยในการเสริมทักษะและพัฒนาการเรียนการสอนให้บรรลุจุดประสงค์ของหลักสูตร โดยเฉพาะวิชาภาษาไทยซึ่งเป็นวิชาทักษะ หากได้มีการฝึกปฏิบัติอย่างถูกวิธีจะทำให้การเรียนการสอนประสบผลสำเร็จมากขึ้น ดังนั้นแบบฝึกจึงถือว่าเป็นเครื่องมือที่มีประโยชน์อีกชนิดหนึ่ง มีนักการศึกษาได้กล่าวถึงประโยชน์ของแบบฝึกทักษะไว้ ดังนี้

ฐาณิชญาณ์ เพ็งพรหม (2555, น. 66) กล่าวไว้ว่า แบบฝึกที่ดีและมีประสิทธิภาพช่วยให้นักเรียนประสบผลสำเร็จในการฝึกทักษะทางภาษา เสริมทักษะทางภาษาให้คงทน สนองความแตกต่างระหว่างบุคคลได้อย่างชัดเจน แบบฝึกที่ดีเปรียบเสมือนผู้ช่วยครู ทำให้ลดภาระการสอนลงได้ ทำให้เห็นจุดเด่นจุดบกพร่องของนักเรียน อันเป็นแนวทางในการปรับปรุงการเรียนการสอนต่อไป

ประสพสุข ฤทธิเดช (2558, น. 89) กล่าวไว้ว่า แบบฝึกทักษะมีประโยชน์ ดังนี้

1. ทำให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนได้ดียิ่งขึ้น
2. ทำให้ครูทราบความเข้าใจของนักเรียนที่มีต่อบทเรียน
3. ครูได้แนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนเพื่อช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้ตามความสามารถของตน
4. ฝึกให้นักเรียนมีความเชื่อมั่น และสามารถประเมินผลงานของตนเองได้
5. ฝึกให้นักเรียนได้ทำงานด้วยตนเอง
6. ฝึกให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย
7. คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกทักษะของตนเอง โดยไม่ต้องคำนึงถึงเวลาหรือความกดดันอื่น ๆ
8. แบบฝึกช่วยเสริมให้ทักษะทางภาษาคงทน ลักษณะการฝึกที่จะช่วยให้เกิดผลดังกล่าว ได้แก่ ฝึกทันทีหลังจากเรียนเนื้อหานั้น ๆ ฝึกซ้ำ ๆ ในเรื่องที่เรียน

สรุปได้ว่าแบบฝึกมีความสำคัญและจำเป็นต่อการเรียนทักษะทางภาษามาก เพราะจะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจในบทเรียนได้ดีขึ้น สามารถจดจำเนื้อหาในบทเรียนและคำศัพท์ต่าง ๆ ได้คงทน ทำให้เกิดความสนุกสนานในขณะเรียน ทราบความก้าวหน้าของตนเอง สามารถนำแบบฝึกมาทบทวนเนื้อหาเดิมด้วยตนเองได้ นำมาวัดผลการเรียนหลังจากเรียนแล้ว ตลอดจนสามารถทราบข้อบกพร่องของนักเรียนและนำไปปรับปรุงแก้ไขได้ทันท่วงที ซึ่งจะทำให้ครูประหยัดเวลา ค่าใช้จ่าย และลดภาระได้มาก นอกจากนี้ยังทำให้นักเรียนสามารถนำภาษาไปใช้สื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ

2.4.5 ลักษณะของแบบฝึกทักษะที่ดี

ประสพสุข ฤทธิเดช (2558, น. 89) ได้อธิบายลักษณะของแบบฝึกที่ดีไว้ว่าควรประกอบด้วยสิ่งต่อไปนี้

1. เป็นสิ่งที่นักเรียนเรียนมาแล้ว
2. เหมาะสมกับระดับวัย หรือความสามารถของผู้เรียน
3. คำชี้แจงสั้น ๆ ที่ช่วยให้นักเรียนเข้าใจวิธีทำได้ง่าย
4. ใช้เวลาที่เหมาะสม คือไม่นานเกินไป
5. เป็นสิ่งที่น่าสนใจและท้าทายให้นักเรียนแสดงความสามารถ
6. เปิดโอกาสให้นักเรียนเลือกทั้งแบบตอบแบบจำกัด และตอบอย่างเสรี
7. มีคำสั่งหรือตัวอย่างแบบฝึกที่ไม่ยาวเกินไป และไม่ยากแก่การเข้าใจ
8. ควรมีหลายรูปแบบ มีความหมายแก่นักเรียนที่ทำแบบฝึก
9. ใช้หลักจิตวิทยา
10. ใช้สำนวนภาษาที่เข้าใจง่าย
11. ฝึกให้คิดได้เร็วและสนุกสนาน
12. ปลุกความสนใจหรือเร้าใจ

13. เหมาะสมกับวัยและความสามารถ

14. สามารถศึกษาด้วยตนเองได้

สุวิทย์ มูลคำ และสุนันทา สุนทรประเสริฐ (2550, น. 60-61) ได้สรุปลักษณะของแบบฝึกทักษะที่ดี ว่าควรคำนึงถึงหลักจิตวิทยาการเรียนรู้ ผู้เรียนได้ศึกษาด้วยตนเอง ควรครอบคลุมสอดคล้องกับเนื้อหา รูปแบบน่าสนใจ และคำสั่งชัดเจน ลักษณะของแบบฝึกทักษะไว้ดังนี้

1. ใช้หลักจิตวิทยา
2. สำนวนภาษาไทย
3. ให้ความหมายต่อชีวิต
4. คิดได้เร็วและสนุก
5. ปลุกความน่าสนใจ
6. เหมาะสมกับวัยและความสามารถ
7. อาจศึกษาได้ด้วยด้วยตนเอง

ถวัลย์ มาศจรัส (2550, น. 20) ได้อธิบายถึงลักษณะของแบบฝึกหัดและแบบฝึกที่ดี ดังนี้

1. จุดประสงค์

1.1 จุดประสงค์ชัดเจน

1.2 สอดคล้องกับการพัฒนาทักษะตามสาระการเรียนรู้ และกระบวนการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้

2. เนื้อหา

2.1 ถูกต้องตามหลักวิชา

2.2 ใช้ภาษาเหมาะสม

2.3 มีคำอธิบายและคำสั่งที่ชัดเจน ง่ายต่อการปฏิบัติตาม

2.4 สามารถพัฒนาทักษะการเรียนรู้ นำผู้เรียนสู่การสรุปความคิดรวบยอดและหลักการสำคัญของกลุ่มสาระการเรียนรู้

2.5 เป็นไปตามลำดับขั้นตอนการเรียนรู้สอดคล้องกับวิธีการเรียนรู้ และความแตกต่างระหว่างบุคคล

2.6 มีคำถามและะกิจกรรมที่ท้าทายส่งเสริมทักษะกระบวนการเรียนรู้ของธรรมชาติวิชา

2.7 มีกลยุทธ์การนำเสนอและการตั้งคำถามที่ชัดเจน น่าสนใจ ปฏิบัติได้ สามารถให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อปรับปรุงการเรียนได้อย่างต่อเนื่อง

สรุปได้ว่าแบบฝึกที่ดีจะต้องเกี่ยวข้องกับบทเรียนที่เรียนมาแล้ว เหมาะสมกับระดับความสามารถของผู้เรียน มีข้อแนะนำในการใช้ มีคำสั่งหรือคำอธิบายชัดเจน เนื้อหาเรียงจากง่ายไปหายาก มีรูปแบบที่หลากหลาย น่าสนใจ แลลละท้าทายความสามารถของผู้เรียน

2.5 การหาประสิทธิภาพ

2.5.1 ความหมายของการทดสอบประสิทธิภาพ

ทดสอบประสิทธิภาพของสื่อหรือชุดการสอน หมายถึงการหาคุณภาพของสื่อหรือชุดการสอน โดยพิจารณาตามขั้นตอนของการพัฒนาสื่อหรือชุดการสอนแต่ละขั้นตรงกับภาษาอังกฤษว่า “Developmental Testing”

Developmental Testing คือ การทดสอบคุณภาพตามพัฒนาการของการผลิตสื่อหรือชุดการสอนตามลำดับขั้นเพื่อตรวจสอบคุณภาพของแต่ละองค์ประกอบของต้นแบบชิ้นงานให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ

สำหรับการผลิตสื่อและชุดการสอนการทดสอบประสิทธิภาพ หมายถึง การนำสื่อหรือชุดการสอนไปทดสอบด้วยกระบวนการสองขั้นตอนคือการทดสอบประสิทธิภาพใช้เบื้องต้น (Try Out) และทดสอบประสิทธิภาพสอนจริง (Trial Run) เพื่อหาคุณภาพของสื่อตามขั้นตอนที่กำหนดใน 3 ประเด็น คือการทำให้ผู้เรียนมีความรู้เพิ่มขึ้น การช่วยให้ผู้เรียนผ่านกระบวนการเรียนและทำแบบประเมินสุดท้ายได้ดี และการทำให้ผู้เรียนมีความพึงพอใจนำผลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขก่อนที่จะผลิตออกมาเผยแพร่เป็นจำนวนมาก

2.5.1.1 การทดสอบประสิทธิภาพในเบื้องต้นเป็นการนำสื่อหรือชุดการสอนที่ผลิตขึ้นเป็นต้นแบบ (Prototype) แล้วไปทดลองประสิทธิภาพใช้ตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในแต่ละระบบ เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพของสื่อหรือชุดการสอนให้เท่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้และปรับปรุงจนถึงเกณฑ์

2.5.1.2 การทดสอบประสิทธิภาพสอนจริง หมายถึง การนำสื่อหรือชุดการสอนที่ได้ทดสอบประสิทธิภาพใช้และปรับปรุงจนได้คุณภาพถึงเกณฑ์แล้วของแต่ละหน่วยทุกหน่วยในแต่ละวิชาไปสอนจริงในชั้นเรียน หรือในสถานการณ์การเรียนที่แท้จริงในช่วงเวลาหนึ่ง เช่น 1 ภาคการศึกษาเป็นอย่างน้อย เพื่อตรวจสอบคุณภาพเป็นครั้งสุดท้ายก่อนนำไปเผยแพร่และผลิตออกมาเป็นจำนวนมาก

การทดสอบประสิทธิภาพทั้งสองขั้นตอนจะต้องผ่านการวิจัยเชิงวิจัยและพัฒนา (Research and Development-R8AD) โดยต้องดำเนินการวิจัยในขั้นทดสอบประสิทธิภาพเบื้องต้นและอาจทดสอบประสิทธิภาพซ้ำในขั้นทดสอบประสิทธิภาพจริงด้วยก็ได้ เพื่อประกันคุณภาพของสถาบันการศึกษาทางไกลนานาชาติ

2.5.2 ความจำเป็นของการหาประสิทธิภาพสื่อการสอน

มีความจำเป็น 3 ประการ คือ

2.5.2.1 สำหรับหน่วยงานผลิตสื่อการสอน การทดสอบประสิทธิภาพช่วยประกันคุณภาพของสื่อการสอนว่าอยู่ในขั้นสูง เหมาะสมที่จะลงทุนผลิตออกมาเป็นจำนวนมาก หากไม่มี

การทดสอบประสิทธิภาพเสียก่อนแล้ว เมื่อผลิตออกมาใช้ประโยชน์ไม่ได้ดี ก็จะต้องผลิตหรือทำขึ้นใหม่เป็นการสิ้นเปลืองทั้งเวลา แรงงาน และเงินทอง

2.5.2.2 สำหรับผู้ใช้สื่อการสอน ที่ผ่านการทดสอบประสิทธิภาพจะทำหน้าที่เป็นเครื่องมือช่วยสอนได้ดี ในการสร้างสภาพการเรียนให้ผู้เรียนได้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามที่มุ่งหวัง บางครั้งสื่อการสอนต้องช่วยครูสอน บางครั้งต้องสอนแทนครู (ที่ในโรงเรียนครูคนเดียว) ดังนั้นก่อนนำแอปพลิเคชันเพื่อการเรียนรู้ไปใช้ ครูจึงควรมั่นใจว่าสื่อการสอนนั้นมีประสิทธิภาพในการช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนจริง การทดสอบประสิทธิภาพตามลำดับขั้นจะช่วยให้เราได้สื่อการสอนที่มีคุณค่าทางการสอนจริงตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

2.5.2.3 สำหรับผู้ผลิตสื่อการสอนการทดสอบประสิทธิภาพ จะทำให้ผู้ผลิตมั่นใจได้ว่าเนื้อหาสาระที่บรรจุลงในแอปพลิเคชันเพื่อการเรียนรู้มีความเหมาะสม ง่ายต่อการเข้าใจ อันจะช่วยให้ผู้ผลิตมีความชำนาญสูงขึ้น เป็นการประหยัดแรง สมองแรงงาน เวลา และเงินทองในการเตรียมต้นแบบ

โดยสรุป การทดสอบประสิทธิภาพสื่อการสอน มีความจำเป็นเพื่อเป็นการประกันคุณภาพว่าอยู่ขั้นสูงสามารถใช้ในการสอนได้ และผู้สอนเกิดความมั่นใจในเนื้อหาสาระของแอปพลิเคชันเพื่อการเรียนรู้

2.5.3 การกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพ

หมายถึง ระดับประสิทธิภาพของสื่อการสอนจะช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้เป็นระดับที่ผู้ผลิตสื่อการสอนจะพึงพอใจ ว่าหากสื่อการสอนมีประสิทธิภาพถึงระดับนั้นแล้ว แสดงว่าสื่อการสอนนั้นมีคุณค่าที่จะนำไปสอนนักเรียนและคุ้มกับการลงทุนผลิตออกมาเป็นจำนวนมาก

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2556, น. 8) อธิบายเกณฑ์การกำหนดประสิทธิภาพของสื่อว่าการที่จะกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพของสื่อการสอนนั้น เป็นขีดกำหนดที่จะยอมรับว่าสิ่งใดหรือพฤติกรรมใดมีคุณภาพและหรือปริมาณที่จะรับได้การตั้งเกณฑ์ต้องตั้งไว้ครั้งแรกครั้งเดียว เพื่อจะปรับปรุงคุณภาพให้ถึงเกณฑ์ขั้นค่าที่ตั้งไว้จะตั้งเกณฑ์การทดสอบประสิทธิภาพไว้ต่างกันไม่ได้ เช่น เมื่อมีการทดสอบประสิทธิภาพแบบเดี่ยวตั้งเกณฑ์ไว้ 60/60 แบบกลุ่มตั้งไว้ 70/70 ส่วนแบบสนามตั้งไว้ 80/80 ถือว่าเป็นการตั้งเกณฑ์ที่ไม่ถูกต้อง อนึ่ง เนื่องจากเกณฑ์ที่ตั้งไว้เป็นเกณฑ์ต่ำสุด ดังนั้นหากการทดสอบคุณภาพของสิ่งใดหรือพฤติกรรมใดได้ผลสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ. 05 หรืออนุโลมให้มีความคลาดเคลื่อนต่ำหรือสูงกว่าค่าประสิทธิภาพที่ตั้งไว้เกิน 2.5 ก็ให้ปรับเกณฑ์ขึ้นไปอีกหนึ่งขั้น แต่หากได้ค่าต่ำกว่าค่าประสิทธิภาพที่ตั้งไว้ต้องปรับปรุงและนำไปทดสอบประสิทธิภาพใช้หลายครั้งในภาคสนามจนได้ค่าถึงเกณฑ์ที่กำหนด

เกณฑ์ประสิทธิภาพ หมายถึง ระดับประสิทธิภาพของสื่อหรือชุดการสอนที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม เป็นระดับที่ผลิตสื่อหรือชุดการสอนจะพึงพอใจว่า หากสื่อหรือชุดการสอนมีประสิทธิภาพถึงระดับนั้นแล้ว สื่อหรือชุดการสอนนั้นก็มีคุณค่าที่จะนำไปสอนนักเรียน

และคุ้มแก่การลงทุนผลิตออกมาเป็น จำนวนมาก การกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพกระทำได้โดยการประเมินผลพฤติกรรมของผู้เรียน 2 ประเภทคือพฤติกรรมต่อเนื่อง (กระบวนการ) กำหนดค่าประสิทธิภาพเป็น E_1 Efficiency of Process (ประสิทธิภาพของกระบวนการ) และพฤติกรรมสุดท้าย (ผลลัพธ์) กำหนดค่าประสิทธิภาพเป็น E_2 = Efficiency of Product (ประสิทธิภาพของผลลัพธ์)

1. ประเมินพฤติกรรมต่อเนื่อง (Transitional Behavior) คือ ประเมินผลต่อเนื่องซึ่งประกอบด้วยพฤติกรรมย่อยของผู้เรียน เรียกว่า “กระบวนการ” (Process) ที่เกิดจากการประกอบกิจกรรมกลุ่ม ได้แก่ การทำโครงการหรือทำรายงานเป็นกลุ่มและรายงานบุคคล ได้แก่ งานที่มอบหมายและกิจกรรมอื่นใดที่ผู้สอนกำหนดไว้

2. ประเมินพฤติกรรมสุดท้าย (Terminal Behavior) คือประเมินผลลัพธ์ (Product) ของผู้เรียน โดยพิจารณาจากการสอบหลังเรียนและการสอบไล่ ประสิทธิภาพของสื่อหรือชุดการสอนจะกำหนดเป็นเกณฑ์ ที่ผู้สอนคาดหมายว่าผู้เรียนจะเปลี่ยนพฤติกรรมเป็นที่พึงพอใจ โดยกำหนดให้ของผลเฉลี่ยของคะแนนการทางานและการประกอบกิจกรรมของผู้เรียนทั้งหมดต่อร้อยละของผลการประเมินหลังเรียนทั้งหมดนั่นคือ E_1 / E_2 = ประสิทธิภาพของกระบวนการ / ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ ตัวอย่าง 80/80 หมายความว่าเมื่อเรียนจากสื่อหรือชุดการสอนแล้วผู้เรียนจะสามารถทำแบบฝึกปฏิบัติหรืองานได้ผลเฉลี่ย 80% และประเมินหลังเรียนและงานสุดท้ายได้ผลเฉลี่ย 80% การที่จะกำหนดเกณฑ์ E_1 / E_2 ให้มีค่าเท่าใดนั้นให้ผู้สอนเป็นผู้พิจารณาตามความพอใจโดยพิจารณาพิสัยการเรียนที่จำแนกเป็นวิทยพิสัย (Cognitive Domain) จิตพิสัย (Affective Domain) และทักษพิสัย (Skill Domain) ในขอบข่ายวิทยพิสัย (เดิมเรียกว่าพุทธิพิสัย * *) เนื้อหาที่เป็นความรู้ความจำมักจะตั้งไว้สูงสุดแล้วลดต่ำลงมาคือ 90/90 85/85 80/80 ส่วนเนื้อหาสาระที่เป็นจิตพิสัย จะต้องใช้เวลาไปฝึกฝนและพัฒนา ไม่สามารถทำให้ถึงเกณฑ์ระดับสูงได้ในห้องเรียนหรือในขณะที่เรียน จึงอนุโลมให้ตั้งไว้ต่ำลงนั่นคือ 80/80 75/75 แต่ไม่ควรต่ำกว่า 75/75 เพราะเป็นระดับความพอใจต่ำสุดจึงไม่ควรตั้งเกณฑ์ไว้ต่ำกว่านี้ หากตั้งเกณฑ์ไว้เท่าใดก็มักได้ผลเท่านั้น ดังจะเห็นได้จากระบบการสอนของไทยปัจจุบัน (2520) ได้กำหนดเกณฑ์โดยไม่เขียนเป็นลายลักษณ์อักษรไว้ 0/50 นั่นคือ ให้ประสิทธิภาพกระบวนการมีค่า 0 เพราะครูมักไม่มีเกณฑ์เวลาในการให้งานหรือแบบฝึกปฏิบัติแก่นักเรียน ส่วนคะแนนผลลัพธ์ที่ให้ผ่านคือ 50% ผลจึงปรากฏว่าคะแนนวิชาต่าง ๆ ของนักเรียนในทุกวิชา เช่น คะแนนภาษาไทยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยเฉลี่ยแต่ละปีเพียง 51%

โดยสรุปการกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพเป็นการกำหนดระดับประสิทธิภาพของสื่อการสอนจะช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ เป็นระดับที่ผู้ผลิตสื่อการสอนพึงพอใจ โดยกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพของกระบวนการและประสิทธิภาพของผลลัพธ์

2.5.4 วิธีการคำนวณหาประสิทธิภาพ

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ และคณะ (2556, น. 10) กล่าวว่าการหาประสิทธิภาพของสื่อการสอนโดยใช้สูตร E_1 / E_2 ซึ่งประยุกต์มาจากแนวคิดในการหาประสิทธิภาพชุดการสอนของชัยยงค์ พรหมวงศ์ ที่กำหนดว่า E_1 เป็น ประสิทธิภาพของกระบวนการ และ E_2 เป็นประสิทธิภาพของผลลัพธ์ โดยมีวิธีการคำนวณตามสูตร ดังนี้

$$E_1 = \frac{\frac{\sum X}{N}}{A} \times 100 \qquad (2\text{-}1)$$

เมื่อ E_1 แทน ประสิทธิภาพด้านกระบวนการ

$\sum X$ แทน คะแนนที่ได้จากคุณลักษณะ/พฤติกรรม/การทดสอบระหว่างเรียนของผู้เรียนแต่ละคน

A แทน คะแนนเต็มของคุณลักษณะ/พฤติกรรม/การทดสอบระหว่างเรียนของผู้เรียนแต่ละคน

N แทน จำนวนนักเรียนทั้งหมด

$$E_2 = \frac{\frac{\sum F}{N}}{B} \times 100 \qquad (2\text{-}2)$$

เมื่อ E_2 แทน ประสิทธิภาพด้านผลลัพธ์

$\sum F$ แทน คะแนนที่ได้จากคุณลักษณะ/พฤติกรรม/การทดสอบระหว่างเรียนของผู้เรียนแต่ละคน

B แทน คะแนนเต็มของคุณลักษณะ/พฤติกรรม/การทดสอบหลังเรียน

N แทน จำนวนนักเรียนทั้งหมด

2.5.5 ขั้นตอนการทดลองหาประสิทธิภาพ

เมื่อสร้างสื่อการสอนแล้วจะต้องไปทดลองหาประสิทธิภาพตามขั้นตอนดังนี้

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2556, น. 14) กล่าวถึงขั้นตอนในการทดลองหาประสิทธิภาพของสื่อการสอน ดังนี้

1. ทดลองแบบหนึ่งต่อหนึ่ง (One to one Testing) โดยนำบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่สร้างขึ้นไปทดลองกับนักเรียน 3 คน โดยเลือกระดับผลการเรียนสูง ปานกลาง และต่ำ ระดับละ 1 คน เพื่อเป็นการศึกษาถึงข้อบกพร่องที่ควรแก้ไขในด้านสำนวนภาษา กราฟิก ความเหมาะสมของระยะเวลาที่กำหนดในบทเรียนและข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไข

2. การทดลองในขั้นทดลองกับกลุ่มเล็ก (Smyll Group Testing) เป็นการศึกษาถึงความเหมาะสมของบทเรียนในด้านต่าง ๆ เช่น การใช้ภาษาในบทเรียน นักเรียนในกลุ่มเล็กความเข้าใจตรงกันหรือไม่ ภาษาที่ใช้คลุมเครือหรือไม่ ระยะเวลาที่กำหนดไว้มีความเหมาะสมหรือไม่ ผลเป็นอย่างไรเมื่อนำผลการทำแบบทดสอบระหว่างเรียน และผลการทดสอบหลังเรียนด้วยบทเรียนไปวิเคราะห์หาประสิทธิภาพแล้วได้ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้หรือไม่ นำข้อมูลที่ได้ในขั้นตอนนี้ไปปรับปรุงแก้ไขบทเรียนต่อไป

3. การทดลองในขั้นทดลองกับกลุ่มใหญ่ (Field Testing) เพื่อนำผลการทดสอบระหว่างเรียนและผลการทดสอบหลังการเรียนด้วยบทเรียนไปวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของบทเรียน

โดยสรุปขั้นตอนการทดลองหาประสิทธิภาพของสื่อการสอน ประกอบด้วยการทดลองแบบหนึ่งต่อหนึ่งการทดลองในขั้นทดลองกับกลุ่มเล็กและการทดลองในขั้นทดลองกับกลุ่มใหญ่

2.5.6 เกณฑ์ประสิทธิภาพของบทเรียน

ประสิทธิภาพของสื่อการสอนจะกำหนดให้เป็นเกณฑ์ที่ผู้สอนคาดหมายว่านักเรียนเปลี่ยนพฤติกรรมเป็นที่น่าพึงพอใจ โดยกำหนดให้เป็นเปอร์เซ็นต์ผลเฉลี่ยของคะแนนการทำงานและการประกอบกิจกรรมของนักเรียนทั้งหมด ต่อเปอร์เซ็นต์ของผลการสอนหลังการเรียนของนักเรียนทั้งหมดนั้นคือ E_1 / E_2 หรือประสิทธิภาพของกระบวนการ/ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (ชัยยงค์ พรหมวงศ์, 2556, น. 19)

ประสิทธิภาพของกระบวนการ คือการประเมินพฤติกรรมต่อเนื่อง (Transitional Behavior) ของนักเรียน ได้แก่ การประเมินกิจกรรมงานที่มอบหมายและกิจกรรมอื่น ๆ ที่ผู้สอนกำหนดไว้ ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ คือการประเมินพฤติกรรมขั้นสุดท้าย (Terminal Behavior) โดยพิจารณาจากการสอบหลังเรียนและการสอบไล่

โดยสรุป เกณฑ์ประสิทธิ์ภาพของสื่อการสอนเป็นการกำหนดเปอร์เซ็นต์ผลเฉลี่ยของคะแนนในการประกอบกิจกรรมของนักเรียนทั้งหมดต่อเปอร์เซ็นต์ของผลการสอนหลังการเรียนของนักเรียนทั้งหมด

2.6 ความพึงพอใจ

2.6.1 ความหมายของความพึงพอใจ

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ พบว่ามีผู้เชี่ยวชาญได้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้ ดังนี้

กนกวรรณ ภาสอน (2550, น. 51) ได้กล่าวถึงความหมายของ “ความพึงพอใจ” ไว้ว่า ความพึงพอใจหมายถึง ความรู้สึกชอบ ดี รัก สุขใจ สมความต้องการ หรือเป็นการที่บุคคลมีทัศนคติที่ดีต่อสิ่ง ๆ หนึ่ง เป็นวัสดุที่ปราศจากความเครียด ถ้าบุคคลมีความพึงพอใจต่อสิ่งใดแล้วบุคคลก็จะอุทิศแรงกาย แรงใจ และสติปัญญาเพื่อจะกระทำในสิ่งนั้น ๆ

นริศรา สีหาราช (2550, น. 59) ได้สรุปว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกชอบสนใจ ความรู้สึกที่พอใจเป็นความรู้สึกส่วนตัวของแต่ละบุคคล ที่เป็นผลมาจากความต้องการจากการทำกิจกรรมต่าง ๆ การปฏิบัติ งาน รวมไปถึงการทำงานมีผลทำให้บุคคลนั้นต้องการมีความสุขที่อยากจะร่วมกิจกรรมหรือเรียกร้อง เพื่อตอบสนองความต้องการของแต่ละคน

สมหมาย เปียถนอม (2551, น. 5) กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นทัศนคติอย่างหนึ่งที่มีลักษณะเป็นนามธรรมไม่สามารถมองเห็นรูปร่าง เป็นความรู้สึกส่วนตัวที่เป็นสุขเมื่อได้รับการตอบสนองความต้องการของตน และเป็นสิ่งที่กำหนดพฤติกรรมในการแสดงออกของบุคคลที่มีผลต่อการเลือกที่จะปฏิบัติกิจกรรมนั้น ๆ ความพึงพอใจทำให้บุคคลเกิดความสบายใจหรือตอบสนองความต้องการที่ทำให้เกิดความสุข รวมทั้งสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องก็เป็นปัจจัยทำให้เกิดความพึงพอใจหรือไม่พึงพอใจ

ครรชิต เอกจิตต์ (2555, น. 102) ได้ให้ความหมายความพึงพอใจไว้ว่า ความพึงพอใจหมายถึง ความ รู้สึกรักหรือทัศนคติ ชอบใจ เต็มใจ และมีความสุขของแต่ละบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งอันเกิดจากพื้นฐานของการรับรู้ ค่านิยม และประสบการณ์ที่แต่ละบุคคลได้รับ เมื่อได้รับผลตอบสนองความต้องการให้แก่บุคคลนั้นได้ ซึ่งระดับความพึงพอใจของแต่ละบุคคลจะแตกต่างกัน

ราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2554 (2556, น. 840) ให้ความพึงพอใจได้ว่า รัก ชอบใจ

สรุปได้ว่า ความพึงพอใจมีความเกี่ยวข้องกับแรงจูงใจและความต้องการ เนื่องจากภายในตัวบุคคลมีความต้องการและมีความคาดหวังในหลายสิ่งหลายอย่าง ดังนั้น จึงต้องกระทำด้วยวิธีใดวิธีหนึ่งเพื่อตอบสนองความต้องการหรือสิ่งที่คาดหวังเอาไว้ ซึ่งเมื่อได้รับการตอบสนองแล้วตามที่ตั้งความหวังหรือที่คาดหวังเอาไว้นั้น บุคคลก็จะได้รับความพึงพอใจ ซึ่งการที่จะทำให้บุคคลเกิดความพึงพอใจในสิ่งใดได้ต้องอาศัยแรงจูงใจหรือสิ่งกระตุ้น เพื่อ ให้บุคคลปฏิบัติในสิ่งนั้นเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมาย

2.6.2 การหาคุณภาพแบบสอบถามความพึงพอใจ

อพันตรี พูลพุทธา (2558, น. 95-96) กล่าวถึงธรรมชาติของการวัดความพึงพอใจไว้ดังนี้

1. เป็นการวัดความรู้สึกของบุคคลจึงไม่มีผิดหรือถูก ดังนั้นเทคนิควิธีการที่นำมาใช้ต้องสอดคล้องกับคุณลักษณะที่ต้องการวัดอย่างแท้จริง

2. เป็นการวัดทางอ้อม ในทางการวัดผลถือว่าเป็น Typical Performance คือ ให้ผู้ถูกวัดแสดงความรู้สึกออกมาว่าชอบหรือไม่ชอบ หรือรู้สึกอย่างไร อยากทำสิ่งนั้นหรือไม่ โดยการใช้สถานการณ์จำลองเป็นเงื่อนไขในการวัดหรือเป็นสิ่งเร้าในการกระตุ้น และอาศัยการสังเกตพฤติกรรมที่แสดงออกมา เช่น การพูด หรือการเขียน ซึ่งคาดว่าเป็นผลสะท้อนให้เห็นถึงความรู้ของบุคคลแล้วจึงสรุปถึงจิตพิสัยหรือคุณลักษณะที่วัดนั้นว่าบุคคลเป็นอย่างไร

3. เป็นการวัดที่มีความคลาดเคลื่อนในการวัดเกิดขึ้นได้ง่าย เนื่องมาจากจิตพิสัยเป็นเรื่องของอารมณ์และความรู้สึกของบุคคลที่มีลักษณะไม่คงที่ หรือไม่คงเส้นคงวาสามารถที่จะเปลี่ยนแปลงได้ตามสถานการณ์ เวลา วุฒิภาวะ และประสบการณ์ของผู้ถูกวัด บางครั้งผู้ถูกวัดอาจมีการเสแสร้งและบิดเบือนคำตอบ ตอบไม่ตรงความคิดหรือความรู้สึกที่แท้จริง หากทราบว่าคำตอบของตนมีส่วนได้ส่วนเสียอย่างใดอย่างหนึ่ง

4. เป็นการวัดที่มักจะได้รับคำตอบของผู้ถูกวัดในลักษณะเป็นไปตามที่สังคมมุ่งหวัง ผู้ตอบทราบว่าสังคมต้องการหรือคาดหวัง หรือยกย่องสิ่งใด ก็มีแนวโน้มในการตอบไปในทิศทางที่พึงประสงค์ ทั้งที่จริงแล้วอาจไม่ได้มีแนวโน้มว่าจะปฏิบัติเช่นนั้น นอกจากนี้ยังได้สรุปหลักการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ด้านจิตพิสัยไว้ว่า ประกอบ ด้วยหลักสำคัญ 4 ประการ ได้แก่

4.1 วัดให้ครอบคลุมพฤติกรรมหรือคุณลักษณะที่ต้องการวัด เนื่องจากบุคคลมีอารมณ์ความรู้สึกเดียวกันแต่อาจแสดงออกไม่เหมือนกัน หรือบุคคลที่แสดงออกเหมือนกันอาจมาจากอารมณ์ความรู้สึกที่ต่างกัน ดังนั้นในการวัดจึงต้องกำหนดขอบเขตของพฤติกรรมให้ชัดเจนและสร้างเครื่องมือวัดให้ครอบคลุมพฤติกรรมนั้น ๆ

4.2 วัดหลาย ๆ ครั้ง ด้วยเทคนิคการวัดหลายวิธีเนื่องจากความรู้สึกของบุคคลไม่คงที่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามสถานการณ์จึงไม่ควรวัดเพียงครั้งเดียวหรือสถานการณ์เดียวเนื่องจากบางสถานการณ์อาจเหมาะกับวิธีการวัดอย่างหนึ่งอีกสถานการณ์เหมาะกับวิธีการวัดอีกอย่างหนึ่ง

4.3 วัดผลอย่างต่อเนื่องด้วยวิธีการที่หลากหลายและวิธีการหรือเทคนิคที่นำมาวัดนั้นจะต้องช่วยให้ผู้ถูกวัดมีความสบายใจ ไม่เครียดและมั่นใจในการให้ข้อมูลว่าไม่มีผลใด ๆ ต่อผู้ให้ข้อมูล ซึ่งจะช่วยให้ทราบคุณลักษณะที่แท้จริงในด้านจิตใจอันเป็นลักษณะถาวรของบุคคล ทั้งนี้ต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้ที่ถูกวัดเป็นอย่างดีจึงจะได้ข้อมูลที่ตรงกับความเป็นจริง

4.4 ใช้ผลการวัดให้ถูกต้องเพราะการวัดด้านจิตพิสัยเป็นการวัดความรู้สึกที่ไม่มีผิดหรือถูกเหมือนด้านพุทธิพิสัย ผลการวัดจึงไม่ได้เน้นที่การตัดสินว่าผ่านหรือไม่ผ่าน แต่ข้อมูลที่ได้จากการวัดนำไปใช้เพื่อการปรับพฤติกรรมของผู้เรียนให้เป็นไปในทิศทางที่พึงประสงค์ หรือเป็นข้อมูลสำหรับการช่วยเหลือผู้เรียน

สรุปได้ว่า การวัดความพึงพอใจ เป็นการวัดข้อมูลที่ไม่มีผิดหรือถูก เพราะความพึงพอใจเป็นข้อมูลที่เป็นความรู้สึกซึ่งไม่คงเส้นคงวา สามารถที่จะเปลี่ยนแปลงได้ตามเวลา สถานการณ์ วุฒิภาวะ หรือประสบการณ์ของผู้เรียน จึงทำให้เกิดความคลาดเคลื่อนได้ง่ายในการวัด ดังนั้นในการวัดจึงต้องกำหนดขอบเขตของพฤติกรรมให้ชัดเจนและสร้างเครื่องมือวัดให้ครอบคลุมพฤติกรรมนั้น ๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นคุณลักษณะที่แท้จริงในด้านจิตใจของผู้เรียน และผลจากการวัดมักถูกนำไปใช้เพื่อการปรับพฤติกรรมของผู้เรียนให้เป็นไปในทิศทางที่พึงประสงค์

สรุปได้ว่า ความพึงพอใจ คือ ความรู้สึกที่เป็นไปในทางบวกของผู้เรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งเป็นข้อมูลที่เป็นความรู้สึกไม่สามารถมองเห็นได้แต่สามารถวัดได้จากพฤติกรรมที่บุคคลแสดงออก โดยความรู้สึกพอใจจะเกิดขึ้นเมื่อความต้องการของบุคคลได้รับการตอบสนอง หรือบรรลุจุดมุ่งหมาย สำหรับการวิจัยครั้งนี้เครื่องมือที่ใช้ในการวัดความพึงพอใจ ได้แก่ แบบสอบถามความพึงพอใจ แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยผู้วิจัยได้กำหนดกรอบของข้อคำถามให้ครอบคลุมองค์ประกอบหลักในการจัดการเรียนรู้ทั้ง 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านครูผู้สอน ด้านเนื้อหา ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล

2.7 บริบทโรงเรียน

การวิจัย เรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยได้ได้ศึกษาเกี่ยวกับบริบทโรงเรียนอนุบาลกิติยา ดังนี้

2.7.1 ประวัติโรงเรียนอนุบาลกิติยา

โรงเรียนอนุบาลกิติยา เป็นโรงเรียนประเภทสามัญศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ อยู่ในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 โรงเรียนได้รับอนุญาตให้เปิดสอนในระดับประถมศึกษาเมื่อวันที่ 27 พฤษภาคม พ.ศ.2530 ให้นับเด็กประเภท 3-6 ปี ไป-กลับ ความจุนักเรียน 70 คน มีนายสุวกิจ ศรีปัดถา เป็นผู้รับใบอนุญาต นายชูศักดิ์ โชคคติวัฒน์ เป็นผู้จัดการ และนางนิตยา ศรีปัดถา เป็นครูใหญ่ ปีที่เปิดทำการสอนมีนักเรียน จำนวน 19 คน ในปี พ.ศ.2539 นายชูศักดิ์ โชคคติวัฒน์ ผู้จัดการลาออก นางนิตยา ศรีปัดถา ได้รับแต่งตั้งเป็นผู้จัดการ ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2539 จนถึงปัจจุบัน และเมื่อปีการศึกษา 2547 ได้รับอนุญาตให้เปิดสอนถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

2.7.2 ข้อมูลทั่วไปของสถานศึกษา

2.7.2.1 ชื่อสถานศึกษา โรงเรียนอนุบาลกิติยา ตั้งอยู่เลขที่ 539 ถนนศรีสวัสดิ์ดำเนิน ตำบลตลาด อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม รหัสไปรษณีย์ 44000 โทรศัพท์ 043-721541 โทรสาร 043-721541 E-mail: kitiyaschool@hotmail.com

2.7.2.2 ได้รับอนุญาตจัดตั้งเมื่อ พ.ศ. 2530

2.7.2.3 เปิดสอนตั้งแต่ระดับเตรียมอนุบาล ถึงระดับประถมศึกษาปีที่ 6

2.7.2.4 เนื้อที่ 5 ไร่ 2 งาน 78 ตารางวา

2.7.2.5 เขตพื้นที่บริการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษามหาสารคามเขต 1 สังกัดสำนักบริหาร งานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

2.7.3 แนวทางและภารกิจหลักในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลกิติยา

โรงเรียนอนุบาลกิติยามีแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยยึดแผนกลยุทธ์และจุดเน้นสำคัญประจำปี 2559 ของโรงเรียนเป็นหลัก สอดรับกับจุดเน้นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานสำนัก งานบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมศึกษาเอกชน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มุ่งให้ผู้เรียนทุกคนได้เรียนรู้สูงสุดตามศักยภาพ ดังนี้

1. โรงเรียนมีระบบการบริหารจัดการที่ชัดเจนมีประสิทธิภาพ
2. โรงเรียนมุ่งให้การศึกษาแก่นักเรียนให้เป็นผู้มีความพร้อมทั้ง 4 ด้าน คือ ร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา สมวัยโดยใช้สื่อการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ มีความรู้พื้นฐานที่ดี
3. จัดบริการการศึกษาแก่คนพิการและนักเรียนสามารถเรียนร่วมกับเด็กปกติได้
4. ปลูกฝังให้นักเรียนทุกคนเป็นผู้มีระเบียบวินัย มีคุณธรรมและจริยธรรม
5. นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับแนวหน้าของสังกัด
6. โรงเรียนมุ่งให้นักเรียนมีจิตสำนึกในความเป็นไทยรู้จักขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรมท้องถิ่นและของชาติ
7. นักเรียนที่จบชั้นอนุบาล 3 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สามารถเข้าเรียนต่อในระดับที่สูงขึ้นได้
8. พัฒนาคุณภาพครูให้สามารถใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
9. พัฒนาปรับปรุงบริเวณอาคารสถานที่ให้เพียงพอ ร่มรื่น น่าอยู่ และส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดี
10. เพิ่มศักยภาพของบุคลากรในโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง

ภารกิจหลักที่สำคัญของสถานศึกษาดำเนินตามกลยุทธ์ดังนี้

1. พัฒนาคุณภาพผู้เรียน
2. พัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา
3. เสริมสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้
4. ส่งเสริมอัตลักษณ์ของสถานศึกษาให้โดดเด่น

5. พัฒนาคุณภาพสถานศึกษาตามแนวทางปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง พร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

โรงเรียนอนุบาลกิติยา ได้จัดการบริหารงานแบบกระจายอำนาจการบริหารงานแบบกระบวนการ PDCA ให้บุคลากรได้ร่วมกันคิดตัดสินใจและปฏิบัติงานร่วมกัน เพื่อบรรลุเป้าหมายในการดำเนินงานและผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน มีโครงสร้างการบริหารงานดังนี้

1. ฝ่ายบริหารงานวิชาการ
2. ฝ่ายบริหารงานทั่วไป
3. ฝ่ายบริหารงานบุคคล
4. ฝ่ายบริหารงานทรัพย์สิน

2.7.4 ข้อมูลผู้เรียน

1. สถานศึกษาตั้งอยู่ในภูมิภาค โรงเรียนเป็นโรงเรียนประเภทสามัญศึกษา
2. ลักษณะโรงเรียนเป็นโรงเรียนประเภทสามัญศึกษาและ IEP
3. ระดับที่เปิดสอนระดับเตรียมอนุบาล อนุบาล และประถมศึกษา จำนวนผู้เรียน ปีการศึกษา 2564 รวมทั้งสิ้น 1,555 คน
4. จำนวนห้องเรียนจำแนกตามหลักสูตร/โครงการ
   ระดับชั้น เตรียมอนุบาล จำนวน 3 ห้องเรียน
   ระดับชั้น อนุบาล จำนวน 16 ห้องเรียน
   ระดับชั้น ประถมศึกษา (ป.1-6) จำนวน 30 ห้องเรียน
   รวมทั้งหมด จำนวน 49 ห้องเรียน

2.7.5 วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย อัตลักษณ์ และเอกลักษณ์ ของสถานศึกษา

1. ปรัชญา “ความรู้ คู่คุณธรรม”
2. วิสัยทัศน์ (Vision)

โรงเรียนอนุบาลกิติยาเป็นโรงเรียนที่ทันสมัย ได้มาตรฐานสากล มีระบบการบริหารที่ดี จัดการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมในการพัฒนาศักยภาพของนักเรียนให้พร้อมที่จะเป็นประชากรที่ดีของประชาคมอาเซียน

3. พันธกิจ (Mission)

3.1 จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยใช้หลักสูตรประถมศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2551 และหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ.2546 ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

3.2 พัฒนาครูและบุคลากรของโรงเรียนให้เป็นผู้นำทางวิชาการด้านการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3.3 ส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลโดยยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง

3.4 ดำเนินการประเมินผลพัฒนาการของเด็กทุกคนอย่างต่อเนื่องมีระบบที่ครอบคลุมตามมาตรฐานของทางราชการ

3.5 สร้างความสัมพันธ์อันดีกับผู้ปกครองนักเรียน ชุมชน หน่วยงาน สนับสนุนกิจการของโรงเรียนตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเพื่อนำไปสู่การพัฒนาท้องถิ่น พัฒนาภูมิปัญญาไทยกับภูมิปัญญาสากลอย่างเหมาะสม

4. เป้าหมาย (Goal)

โรงเรียนอนุบาลกิติยาได้กำหนดเป้าหมายไว้ ดังนี้

4.1 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตรสถานศึกษา

4.2 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบ คิดสร้างสรรค์ ตัดสินใจแก้ปัญหาได้อย่างมีสติ สมเหตุสมผล

4.3 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

4.4 สถานศึกษามีการจัดหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

4.5 ครูจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

4.6 ครูได้รับการพัฒนาในด้านที่เกี่ยวข้องกับงานที่รับผิดชอบ

4.7 สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างหลากหลาย

4.8 สถานศึกษามีการใช้แหล่งเรียนรู้พัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างคุ้มค่า

4.9 ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

4.10 สถานศึกษามีอัตลักษณ์ที่โดดเด่น

4.11 สถานศึกษามีการพัฒนาคุณภาพตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง

5. เอกลักษณ์ โรงเรียนดี มีมาตรฐาน ทันสมัย ใส่ใจนักเรียนดี ใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมเป็นที่นิยมของปวงชน

6. อัตลักษณ์ “ความรู้ดี มีความสุข”

หมายถึง นักเรียนที่มีการทักทายด้วยการไหว้ที่ถูกต้องสวยงามเหมาะสมกับโอกาสและมีรอยยิ้มที่แสดงออกถึงอัธยาศัยไมตรี การมีจิตใจที่ผ่องแผ้วอยู่เสมอ เป็นผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีและแต่งกายสะอาดเรียบร้อย

2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาค้นคว้างานวิจัยที่เกี่ยวข้องในเรื่อง การอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิคแบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ ผู้วิจัยได้รวบรวมเอกสารไว้ ดังนี้

2.8.1 งานวิจัยในประเทศ

กุลวิชญ์ เพิ่มศรี (2559, น. 86-90) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการคิดวิเคราะห์โดยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 34 คน

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 โรงเรียนชุมบ้านศรีฐาน ตำบลศรีฐาน อำเภอป่าติ้ว จังหวัดยโสธร ได้มาโดยการวิธีการเลือกแบบเจาะจงเครื่องมือการวิจัยประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R 2) แบบทดสอบความสามารถการคิดวิเคราะห์เป็นแบบปรนัยจำนวน 20 ข้อ 3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นแบบทดสอบแบบปรนัยจำนวน 30 ข้อ และ 4) แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการเรียนรู้เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน10 ข้อ สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ยร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและ t-test (Dependent samples) ผลการวิจัยพบว่า 1) ประสิทธิภาพการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาที่ปีที่ 5 มีประสิทธิภาพ E_1 / E_2 เท่ากับ 78.65/30.78 2) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาสถิติที่ระดับ 0.01 3) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังสูงกว่าก่อนเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ 4) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R โดยรวมอยู่ในระดับมาก

นัทธมน ทองคำ (2559, น. 99) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้การอ่านจับใจความประกอบแบบฝึกทักษะ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านจับใจความประกอบแบบฝึกทักษะมีประสิทธิภาพเท่ากับ 93.33/87.08 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดค่าดัชนีประสิทธิผลมีค่าเท่ากับ 0.80 นักเรียนมีความก้าวหน้าในการเรียนคิดเป็นร้อยละ 80.50 และมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ประกอบแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความอยู่ในระดับมาก

สมัย ลาสุวรรณ (2559, น. 75) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิค SQ4R ประกอบแบบฝึกทักษะ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า 1) ผลการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิค SQ4R ประกอบแบบฝึกทักษะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพ E_1 / E_2 เท่ากับ 84.72/83.15 2) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้เทคนิค SQ4R ประกอบแบบฝึกทักษะ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1 และ 3. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค SQ4R ประกอบแบบฝึกทักษะโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.71 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.10

รัตมณี พิบูลย์ (2560, น. 122) ได้ทำการวิจัยเรื่องผลการใช้วิธีสอนแบบ SQ4R เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จังหวัดสงขลา ผลการวิจัยปรากฏว่านักเรียนชั้นมัธยม ศึกษาปีที่ 1 จังหวัดสงขลา ที่เรียนจากวิธีสอนแบบ SQ4R

มีพัฒนาการทางการอ่านจับใจความซึ่งแสดงให้เห็นจากคะแนนการอ่านจับใจความที่เพิ่มขึ้น และผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนหลังเรียนจากวิธีสอนแบบ SQ4R สูงกว่าผลสัมฤทธิ์ดังกล่าวก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5

สายชล โชติธนากิต (2561, น. 107) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความภาษาไทย โดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่าชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความภาษาไทยโดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 83.57/85.26 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ผลการอ่านจับใจความของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และนักเรียนมีเจตคติต่อชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความภาษาไทยโดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อยู่ในระดับมาก

วสิรีธร สุขเจริญ (2561, น. 59) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยการจัดการเรียนรู้เทคนิค SQ4R ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นอีสานใต้ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SQ4R ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นอีสานใต้ แตกต่างจากก่อนการจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SQ4R ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นอีสานใต้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่นักเรียนมีความพึงพอใจมากที่สุดคือ ด้านบรรยากาศในชั้นเรียน รองลงมาคือ ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ และด้านประโยชน์ที่ได้รับตามลำดับ

ศิริอร เมี้ยนมิตร (2561) ได้ทำการวิจัยเรื่องผลจากการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ โดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตามเกณฑ์ 80/80 เพื่อเปรียบเทียบความสามารถทางการอ่านจับใจความของนักเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน เพื่อศึกษาดัชนีประสิทธิผลของการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ และเพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R ประกอบด้วยการสำรวจ การตั้งคำถาม การอ่าน การจดบันทึก การสรุป และการวิเคราะห์ กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 โรงเรียนบ้านหนองไทร (ปัญจคามคุรุสรรค์) จำนวน 31 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือการวิจัยประกอบด้วย 1) แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความจำนวน 5 ชุด ได้แก่ แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความจากข่าว นิทาน สารคดี บทร้อยกรอง และบทความวิชาการ 2) แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 10 แผน 3) แบบทดสอบวัดความสามารถทางการอ่านจับใจความ มีลักษณะเป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ และ 4) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 แบบมาตราส่วนประมาณค่า

(Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 15 ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานค่า E_1 / E_2 ค่า E.I. และการทดสอบสมมติฐานโดยใช้ t-test Dependent ผลการวิจัยสรุปได้ว่า 1) ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความโดยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 82.82/82.90 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 2) ความสามารถทางการอ่านจับใจความของนักเรียน ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ โดยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 คะแนน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ดัชนีประสิทธิผลของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความโดยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เท่ากับ 0.5620 แสดงว่านักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้น 0.5620 หรือคิดเป็นร้อยละ 56.20 4) ระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ โดยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

ปาริชาติ นามน้าวแสง (2563, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความภาษาไทย ของนักเรียนชันประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้เทคนิค SQ4R การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาการจัดกิจกรรมการอ่านจับใจความภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้เทคนิค SQ4R ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2. ศึกษาค่าดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้การอ่านจับใจความภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้เทคนิค SQ4R 3) เปรียบเทียบความสามารถการอ่านจับใจความภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้เทคนิค SQ4R ก่อนเรียนและหลังเรียน 4) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดกิจกรรม โดยใช้เทคนิค SQ4R กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านนาโปน้อย สำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษามุกดาหาร จำนวน 10 คน ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แบบวัดความสามารถชนิดเลือกตอบ แบบสอบถามความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบสมมุติฐาน Wilcoxon Singed-Rank Test ผลการวิจัยพบว่า 1) การจัดกิจกรรมการอ่านจับใจความภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้เทคนิค SQ4R มีประสิทธิภาพเท่ากับ 80.15/82.73 เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 2) ค่าดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้การอ่านจับใจความภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้เทคนิค SQ4R มีค่าเท่ากับ 0.5615 หรือร้อยละ 56.15 3) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วยการจัดกิจกรรมการอ่านจับใจความภาษาไทยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยเทคนิค SQ4R มีความสามารถการอ่านจับใจความหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 4) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรม โดยใช้เทคนิค SQ4R โดยรวมอยู่ในระดับมาก

อภิญญา โนบรรเทา และรัชกร ประสีระเตสัง (2563) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้การจัดการเรียนรู้ ด้วยเทคนิค SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิค SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน 3) เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านห้วยหัน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 18 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ 1) แผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิค SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หน่วยการเรียนรู้การอ่านจับใจความ 3) แบบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (t-test Dependent Sample) ผลการวิจัย พบว่า 1) แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ เทคนิค SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพ E_1 / E_2 เท่ากับ 82.38/80.28 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3. ความสามารถการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สถาพร อุทธบูรณ์ และ อินทิรา รอบรู้ (2564) ได้ทำการวิจัยเรื่องการออกแบบชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R เพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อออกแบบชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R เพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ E_1 / E_2 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R เพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กับการเรียนแบบปกติ 3. เพื่อประเมินทักษะการอ่านจับใจความของผู้เรียน ที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R เพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองคือชุดกิจกรรมการเรียนเรียนรู้แบบ SQ4R เพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 แผนการจัดการเรียนรู้โดยวิธีการสอนแบบ SQ4R เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R และแบบประเมินทักษะการอ่านจับใจความ ผลการวิจัยพบว่า 1) ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R เพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ E_1 / E_2 เท่ากับ 83.35/85.90 เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R เพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สูงกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่เรียนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 3) ทักษะการอ่านจับใจความสำคัญของผู้เรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R เพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี ($\overline{X}$ = 3.95, $S.D.$ = 0.22)

2.8.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Bulut (2017) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนเกรด 4 ในโรงเรียนระดับประถมศึกษา จุดประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนที่มีความแตกต่างกันในขั้นก่อน ระหว่าง และหลังการเรียนหรือไม่ 2) เพื่อศึกษาวิธีการใช้ SQ3R ของนักเรียนเป็นกลยุทธ์ในการอ่าน 3.เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนในการใช้วิธีสอนแบบ SQ4R ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลองคือ 10 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน วันละ 3 คาบ ซึ่งการวิจัยนี้เป็นวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บรวบรวมข้อมูลจากการบันทึกของครู แบบทดสอบการอ่านเพื่อความเข้าใจ การสัมภาษณ์นักเรียน และแบบสังเกตพฤติกรรมนักเรียน ผลการวิจัยสรุปได้ว่าการใช้วิธีสอนแบบ SQ3R ทำให้ความเข้าใจการอ่านของนักเรียนเพิ่มสูงขึ้นนักเรียนมีความสามารถในการวิเคราะห์บทความ มีทักษะการคาดเดาและการจดบันทึกพัฒนาขึ้น

Kasyulita (2017, อ้างถึงใน มยุรฉัตร ฉัตรพุฒิชัย, 2559, น. 62) ได้ทำการวิจัยเรื่องผลของการใช้เทคนิค SQ4R ในการอ่านเพื่อความเข้าใจสำหรับนักเรียนปี 2 ในมหาวิทยาลัย Paris Pengaraian วัตถุประสงค์ในการวิจัย เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของนักเรียนในการอ่านเพื่อความเข้าใจระหว่างนักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยเทคนิค SQ4R และนักเรียนที่สอนแบบปกติ กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 45 คน โดยเป็นนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง 30 คน และนักเรียนกลุ่มควบคุม 15 คน เครื่องมือในการวิจัยคือ แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนในการอ่านเพื่อความเข้าใจ และวิเคราะห์ค่าสถิติโดยใช้ t-test นักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยเทคนิค SQ4R มีคะแนนเฉลี่ย 15.96 และนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติมีคะแนนเฉลี่ย 11.66 และมีนัยสำคัญทางสถิติอยู่ในระดับ .05 ผลการวิจัยพบว่าเทคนิค SQ4R มีประสิทธิภาพในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียน

Yokupoglu (2012) ได้ทำการวิจัยเรื่องผลของการฝึกการคิดและการใช้กลยุทธ์การคิดเชิงอภิปัญญาที่ส่งผลต่อการอ่านของนักเรียนในประเทศตุรกี พบว่าการฝึกการคิดและการใช้กลยุทธ์เชิงอภิปัญญาเป็นการเพิ่มแรงจูงใจในการอ่าน โดยเฉพาะการใช้เทคนิค SQ4R ในการสอนการอ่านทำให้ความเข้าใจในบทอ่านเป็นเรื่องที่ง่าย นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการอ่าน ผลการทดลองโดยรวมของทั้งสองกลุ่มระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีค่าเฉลี่ยความเข้าใจในการอ่านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 21.56$; $\alpha = 0.001$; DF: 28)

Hasibuan (2010) ได้ทำการวิจัยเรื่องผลของการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R และการสอนแบบเร่งรัด ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความของนักเรียนวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบว่าวิธีการสอนใดที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นปีที่ 2 ของวิทยาลัยอิสลามโดยแบ่งนักเรียนจำนวน 120 คน ออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 60 คน และให้กลุ่มที่ 1 ได้รับการสอนโดยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R และให้กลุ่มที่ 2 ได้รับการสอนโดยใช้การสอนแบบเร่งรัด วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ t-test ผลการวิจัยพบว่า ทั้ง 2 วิธี มีประสิทธิภาพที่ช่วยเพิ่มความสามารถ

ในการอ่านจับใจความของนักเรียนมากกว่าก่อนเรียน และความสามารถในการอ่านของนักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธีการสอนแบบ SQ4R ดีกว่าความสามารถในการอ่านของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบเร่งรัด ที่ค่าร้อยละ 84.33 และ 76.67 ตามลำดับ ข้อเสนอแนะจากงานวิจัย คือ ครูสามารถนำเทคนิคการสอนทั้งสองแบบมาใช้พัฒนาการอ่านจับใจความของนักเรียนได้

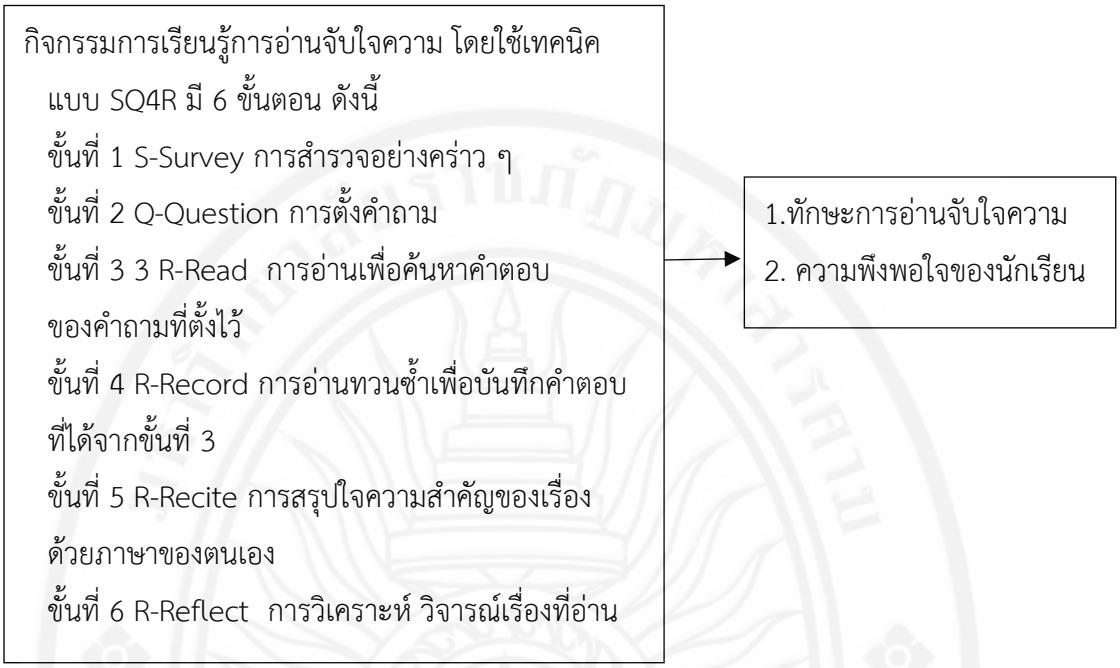
Casety E.Wendling (2005) ได้ทำการวิจัยเรื่องผลกระทบของการใช้เทคนิค SQ4R ในการพูดทวนเรื่อง การอธิบายข้อความ ของนักเรียนที่เรียนวิทยาศาสตร์ในชั้นปีที่ 4 ในการอ่านหนังสือวิชาวิทยาศาสตร์ โดยได้ประเมิน ความรู้และความเข้าใจของนักเรียน พบว่าหลังจากใช้เทคนิค SQ4R นักเรียนมีระดับความรู้ที่สูงขึ้น

Miner (2005) ได้ทำการวิจัยเรื่องวิธีการอ่านด้วยวิธี SQ4R ที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยให้นักเรียนฝึกอ่านเป็นคู่และฝึกอ่านเป็นรายบุคคล ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีคะแนนผลการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์หลังการฝึกอ่านสูงกว่าก่อนการฝึกอ่านด้วยวิธี SQ4R

Wang (2005, 63-O2A, p. 253) ได้ทดสอบนักเรียนก่อนเรียนโดยใช้รูปแบบการสอน SQ4R ในการจำแนกผลสัมฤทธิ์ตามความต่างของจุดมุ่งหมายทางการศึกษายุทธวิธีผังความคิด ได้แก่ การจับคู่ การจำแนกบุพบท และการให้นักเรียนรวบรวมผังความคิด สื่อการสอน จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่ายุทธวิธีการใช้ SQ4R ทั้ง 3 แบบให้ผลในการจำแนกผลสัมฤทธิ์ที่แตกต่างกัน

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิคแบบ SQ4R ประกอบแบบแบบฝึกทักษะนักเรียนได้ฝึกปฏิบัติหลังจากปฏิบัติกิจกรรมการอ่าน ผู้เรียนได้เกิดทักษะการอ่าน ซึ่งเป็นกลวิธีที่จะช่วยให้การจัดการเรียนการสอนอ่านประสบความสำเร็จมากขึ้น ดังนั้น ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจึงได้พัฒนากิจกรรมการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิค SQ4R ประกอบแบบฝึกทักษะสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

2.9 กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 2.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3
วิธีดำเนินการวิจัย

ในการดำเนินการวิจัยการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิคแบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยได้ดำเนินการภายใต้องค์ประกอบของการดำเนินการวิจัยตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย
4. รูปแบบการวิจัย
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล
7. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 5 ห้อง รวม 173 คน โรงเรียนอนุบาลกิติยา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ภาคเรียนที่ 2 ปีการ ศึกษา 2564

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/2 จำนวน 40 คน ได้มาโดยใช้เทคนิคการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling)

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.2.1 แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 6 แผน รวม 12 ชั่วโมง

3.2.2 แบบวัดทักษะการอ่านจับใจความ แบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

3.2.3 แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 10 ข้อ

3.3 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือตามขั้นตอน ดังนี้

3.3.1 แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ในการสร้างแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิคแบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ จำนวน 6 แผน 12 ชั่วโมง มีขั้นตอน ดังนี้

3.3.1.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ศึกษาขอบข่ายเนื้อหาวิชา และผลการเรียนรู้รายวิชาภาษาไทย และเขียนจุด ประสงค์การเรียนรู้เชิงพฤติกรรมเพื่อให้ครอบคลุมผลการเรียนรู้ วัตถุประสงค์การเรียนรู้ และเนื้อหาที่จะใช้ในการสอนจากเอกสารจริง ได้แก่ หนังสือเรียนหลักภาษาและการใช้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

3.3.1.2 ศึกษาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิคแบบ SQ4R จาก สุคนธ์ สินธพานนท์ (2554) และ เมขลา ลือโสภา (2555) โดยผู้วิจัยได้สรุปขั้นตอนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ ที่มี 6 ขั้นตอน ประกอบด้วย

1) Survey (S) คือ ให้นักเรียนอ่านอย่างคร่าว ๆ เพื่อสำรวจหาจุดสำคัญของเรื่อง ไม่ควรใช้เวลาอ่านในขั้นนี้นานเกินไป การอ่านคร่าว ๆ นี้จะช่วยให้ผู้อ่านเรียบเรียงแนวคิดต่าง ๆ ได้

2) Question (Q) คือ การตั้งคำถามโดยการเปลี่ยนหัวข้อให้เป็นคำถาม การตั้งคำถามนี้จะทำให้ผู้อ่านมีความอยากรู้อยากเห็น ดังนั้นจึงเพิ่มความเข้าใจในการอ่านมากยิ่งขึ้น

3) Read (R) คือ การให้นักเรียนอ่านเพื่อหาคำตอบ คืออ่านตั้งแต่ต้นจนจบตอนของหัวข้อแรก การอ่านในขั้นตอนนี้เป็นการอ่านอย่างกระตือรือร้น เพื่อที่นักเรียนจะได้หาคำตอบของคำถามที่ได้ตั้งไว้ในขั้นตอนที่ 2

4) Record (R) คือ การให้นักเรียนได้จดบันทึกข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้อ่านจากขั้นตอนที่ 3 โดยมุ่งเน้นจดบันทึกในส่วนที่สำคัญและสิ่งที่จำเป็นโดยใช้ข้อความอย่างรัดกุม

5) Recite (R) คือ การให้นักเรียนได้ทบทวนเรื่องที่อ่านโดยใช้สำนวนภาษาของตนเองพร้อมทั้งบอกรายละเอียดของเรื่อง การทำเช่นนี้จะทำให้ผู้อ่านระลึกถึงเรื่องที่อ่าน ถ้าระลึกข้อมูลไม่ได้ให้ย้อนกลับไปอ่านจากสิ่งที่ผู้อ่านได้จดบันทึกไว้

6) Reflect (R) คือ การให้นักเรียนวิเคราะห์วิจารณ์เรื่องที่อ่านโดยให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นในประเด็นที่นักเรียนมีความคิดเห็นสอดคล้องหรือไม่สอดคล้อง บางครั้งอาจขยายสิ่งที่อ่านได้โดยเชื่อมโยงความคิดจากบทอ่านกับความรู้เดิมโดยใช้ภาษาที่ถูกต้อง

3.3.1.3 วิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยน แปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษาและรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

3.3.1.4 กำหนดรายละเอียดของแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ โดยมีรายละเอียดเนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้ และจำนวนชั่วโมงสอน ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 รายละเอียดเนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้ และจำนวนชั่วโมงสอน การอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิค SQ4R

แผนที่	สาระการเรียนรู้	จุดประสงค์การเรียนรู้	เวลา
1	หลักและวิธีการอ่านจับใจความสำคัญ	1. นักเรียนบอกหลักและวิธีการสรุปใจความสำคัญได้ 2. นักเรียนอ่านจับใจความเรื่องราวที่กำหนดให้ได้ 3. นักเรียนเห็นความสำคัญและตระหนักถึงความสำคัญของหลักการอ่านจับใจความสำคัญ	2
2	การอ่านจับใจความจากนิทาน	1. นักเรียนอธิบายหลักการอ่านจับใจความสำคัญจากนิทานได้ 2. นักเรียนสามารถอ่านจับใจความสำคัญจากนิทานได้ 3. นักเรียนเห็นความสำคัญและตระหนักถึงความสำคัญของการอ่านจับใจความ	2

(ต่อ)

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

แผนที่	สาระการเรียนรู้	จุดประสงค์การเรียนรู้	เวลา
3	การอ่านจับใจความจากบทความ	1. นักเรียนอธิบายหลักการอ่านจับใจความสำคัญจากบทความได้ 2. นักเรียนอ่านจับใจความจากบทความได้ 3. นักเรียนเห็นความสำคัญและตระหนักถึงความสำคัญของหลักการอ่านจับใจความสำคัญ	2
4	การอ่านจับใจความจากข่าว	1. นักเรียนอธิบายหลักการอ่านจับใจความสำคัญจากข่าวได้ 2. นักเรียนสามารถอ่านจับใจความสำคัญจากข่าวได้ 3. นักเรียนเห็นความสำคัญและตระหนักถึงความสำคัญของการอ่านจับใจความ	2
5	การอ่านจับใจความจากบทเพลง	1. นักเรียนอธิบายลักษณะการอ่านจับใจความสำคัญจากบทเพลงได้ 2. นักเรียนสามารถอ่านจับใจความสำคัญจากบทเพลงได้ 3. นักเรียนเห็นความสำคัญและตระหนักถึงความสำคัญของการอ่านจับใจความ	2
6	การอ่านจับใจความจากบทร้อยกรอง	1. นักเรียนอธิบายหลักการอ่านจับใจความสำคัญจากบทร้อยกรองได้ 2. นักเรียนอ่านจับใจความจากบทร้อยกรองได้ 3. นักเรียนเห็นความสำคัญและตระหนักถึงความสำคัญของหลักการอ่านจับใจความสำคัญ	2
รวมเวลาเรียน			12

3.3.1.5 สร้างแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามองค์ประกอบ หลักการสอนและขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิคแบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ 6 ขั้นตอน ให้มีความสัมพันธ์กับมาตรฐานการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ตัวชี้วัด จุดประสงค์การเรียนรู้ และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ได้แก่ ขั้นที่ 1 S-Survey การสำรวจอย่างคร่าว ๆ ขั้นที่ 2 Q-Question การตั้งคำถาม ขั้นที่ 3 R-Read การอ่านเพื่อค้นหาคำตอบของคำถามที่ตั้งไว้ ขั้นที่ 4 R-Record การอ่านทวนซ้ำเพื่อบันทึกคำตอบที่ได้จากขั้นที่ 3 ขั้นที่ 5 R-Recite การสรุปใจความสำคัญของเรื่องด้วยภาษาของตนเอง ขั้นที่ 6 R-Reflect การวิเคราะห์ วิจารณ์เรื่องที่อ่าน จำนวน 6 แผน รวมทั้งสิ้น 12 ชั่วโมง โดยเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

1) มาตรฐานการเรียนรู้

2) สาระการเรียนรู้

3) สาระสำคัญ

4) ตัวชี้วัด

5) จุดประสงค์การเรียนรู้

6) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้

7) สื่อและแหล่งเรียนรู้

8) การวัดและประเมินผล

9) กิจกรรมเสนอแนะ

10) บันทึกผลหลังการสอน

3.3.1.6 เสนอแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสม ความสอดคล้อง และส่วนประกอบต่าง ๆ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง

3.3.1.7 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ทำการปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา ด้านภาษา ด้านการวัดผลและประเมินผล และด้านหลักสูตรและการสอน

1) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล วรคำ วุฒิการศึกษา กศ.ด. (วิจัยและประเมินผลการศึกษา) ตำแหน่ง อาจารย์ประจำสาขาวิจัยและประเมินผลการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา

2) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปิยะธิดา ปัญญา วุฒิการศึกษา กศ.ด. (วิจัยและประเมินผลการศึกษา) ตำแหน่ง อาจารย์ประจำสาขาวิจัยและประเมินผลการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านสถิติ การวิจัย

3) รศ.ดร.ประสพสุข ฤทธิเดช วุฒิ ปร.ด.(ไทศึกษา) อาจารย์ประจำสาขาหลักสูตรและการเรียนการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาไทย

4) นายอุทัย กาบแก้ว วุฒิการศึกษา กศ.ม (ภาษาไทย) ตำแหน่งครูวิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านหนองเสาเล้า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ขอนแก่น เขต 5 ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน

5) นางสาวศิริ วุรุฬห์เตชปภา วุฒิการศึกษา กศ.ม (ภาษาไทย) ตำแหน่งครูวิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านหนองเสาเล้า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ขอนแก่น เขต 5 ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

เพื่อพิจารณาความเหมาะสม และความตรงตามเนื้อหา ตลอดจนวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของชื่อเรื่อง เนื้อหา ความคิดรวบยอด จุดประสงค์การเรียนรู้ว่ามีความสัมพันธ์กันและมีความเหมาะสมหรือไม่ ด้วยแบบประเมินคุณภาพแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ซึ่งประกอบด้วยรายการประเมิน 22 ข้อ ครอบคลุมองค์ประกอบหลักของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 6 ประการ ได้แก่ สาระสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้ จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้/กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อ อุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผล และการกำหนดการวัดและประเมินผลด้วยแบบประเมินสำหรับผู้เชี่ยวชาญ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนสำหรับผู้เชี่ยวชาญ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556, น. 82) ดังนี้

ให้ 5 คะแนน เมื่อมีความเหมาะสมมากที่สุด
ให้ 4 คะแนน เมื่อมีความเหมาะสมมาก
ให้ 3 คะแนน เมื่อมีความเหมาะสมปานกลาง
ให้ 2 คะแนน เมื่อมีความเหมาะสมน้อย
ให้ 1 คะแนน เมื่อมีความเหมาะสมน้อยที่สุด

นำคะแนนจากการประเมินแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมดมาคำนวณหาค่าเฉลี่ย จากนั้นนำมาเทียบกับเกณฑ์ที่มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Ratting Scale) 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคอร์ท Likert (อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2556, น. 121) มีเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ยของคะแนนการประเมินดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 แปลความว่า เหมาะสมระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 แปลความว่า เหมาะสมระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 แปลความว่า เหมาะสมระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 แปลความว่า เหมาะสมระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 แปลความว่า เหมาะสมระดับน้อยที่สุดผล

3.3.1.8 นำแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิคแบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ ที่ได้รับการประเมินแล้วมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำที่ได้รับจากผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งผลการประเมินพบว่า แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิคแบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ = 4.52, $S.D.$ = 0.26) (ภาคผนวก ข)

3.3.1.9 นำไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/1 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน เพื่อศึกษาหาข้อบกพร่องและทดสอบหาความเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จากนั้นปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องหลังจากการทดลองใช้ ทำการจัดพิมพ์และนำมาใช้สอนจริงกับนักเรียนกลุ่มทดลอง

3.3.2 การสร้างแบบฝึกทักษะการเรียนภาษาไทย เรื่อง การอ่านจับใจความ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพของแบบฝึกทักษะตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

3.3.2.1 ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับหลักการและวิธีการสร้างแบบฝึกทักษะจากเอกสาร ตำรา หนังสือ เพื่อเป็นแนวทางในการจัดหาและสร้างแบบฝึกทักษะ

3.3.2.2 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 คู่มือการจัดการเรียน แบบเรียน แผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กับการสร้างแบบฝึกทักษะ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เพื่อกำหนดเนื้อหา สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน และตัวชี้วัดที่ต้องการ

3.3.2.3 ศึกษาหลักจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบฝึกทักษะ และการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบฝึกทักษะ

3.3.2.4 ดำเนินการสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ให้ครอบคลุมสาระการเรียนรู้และตัวชี้วัด จำนวน 6 ชุด ดังตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2 การสร้างแบบฝึกทักษะการเรียนภาษาไทย เรื่อง การอ่านจับใจความ

ลำดับ	เนื้อหา	แบบฝึกทักษะ	จำนวน (ชุด)	จำนวน (ชั่วโมง)
1	หลักและวิธีการอ่านจับใจความสำคัญ	หลักและวิธีการอ่านจับใจความสำคัญ	2	2
2	การอ่านจับใจความจากนิทาน	การอ่านจับใจความจากนิทาน	2	2
3	การอ่านจับใจความจากบทความ	การอ่านจับใจความจากบทความ	2	2

(ต่อ)

ตารางที่ 3.2 (ต่อ)

ลำดับ	เนื้อหา	แบบฝึกทักษะ	จำนวน (ชุด)	จำนวน (ชั่วโมง)
4	การอ่านจับใจความจากข่าว	การอ่านจับใจความจากข่าว	2	2
5	การอ่านจับใจความจากบทเพลง	การอ่านจับใจความจากบทเพลง	2	2
6	การอ่านจับใจความบทร้อยกรอง	การอ่านจับใจความบทร้อยกรอง	2	2
รวมทั้งหมด			12	12

3.3.2.5 นำแบบฝึกทักษะเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาความถูกต้องและความเหมาะสม แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

3.3.2.6 นำแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความที่ปรับปรุงแล้ว ให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินตามแบบประเมินที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้น ตรวจพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ภาษาที่ใช้ ความเหมาะสมกับวัยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยมีลักษณะการประเมินเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมาย ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง เหมาะสมมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง เหมาะสมน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด

3.3.2.7 นำเสนอแบบฝึกทักษะต่อผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม เพื่อประเมินค่าความเหมาะสม

3.3.2.8 แก้ไขปรับปรุงแบบฝึกทักษะตามผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะอีกครั้งแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อประเมินแบบฝึกทักษะให้ค่าความเหมาะสม ซึ่งได้ค่าความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ = 4.60, $S.D.$ = 0.13) แล้วจัดพิมพ์เป็นฉบับจริงใช้เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3.3.3 การสร้างแบบทดสอบทักษะการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

เพื่อวัดทักษะของนักเรียนก่อนกับหลังการทดลอง ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบวัดทักษะทางการเรียนภาษาไทย แบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ 1 ฉบับ ตามขั้นตอนในการสร้างแบบทดสอบ ดังนี้

3.3.3.1 ศึกษาหลักการวิธีการสร้างแบบวัดทักษะทางการเรียนภาษาไทยจากหนังสือและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวัดและประเมินผลจาก Jacobs and et al. (1983), Slavin (1995), ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2538), สมนึก ภัททิยธนี (2551), และบุญชม ศรีสะอาด (2556)

3.3.3.2 ศึกษาหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนอนุบาลกิติยา อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

3.3.3.3 สร้างแบบทดสอบทักษะทางการเรียนภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ให้ครอบคลุมเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ตั้งไว้ เป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

ตารางที่ 3.3 การออกข้อสอบกลุ่มสาระภาษาไทย วิชา ภาษาไทย เรื่อง การอ่านจับใจความ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2564

เนื้อหาสาระ	พฤติกรรมด้านการอ่านจับใจความ	จำนวนข้อ	
		ออกข้อสอบ	ใช้จริง
1. หลักและวิธีการอ่านจับใจความสำคัญ	นักเรียนสามารถอธิบายหลักและวิธีการอ่านจับใจความ สรุปสาระสำคัญ และตอบคำถามเกี่ยวกับหลักการอ่านจับใจความได้	10	5
2. การอ่านจับใจความจากนิทาน	นักเรียนสามารถอ่านจับใจความจากนิทาน สรุปสาระสำคัญ และตอบคำถามและข้อคิดจากนิทานที่อ่านได้ - เล่าเหตุการณ์ในนิทานได้ - บอกข้อคิดที่ได้จากนิทาน	10	5
3. การอ่านจับใจความจากบทความ	นักเรียนสามารถอ่านจับใจความจากบทความ สรุปสาระสำคัญ และบอกความ สำคัญของบทความได้ - ข้อเท็จจริง - ข้อคิดเห็น	10	5

(ต่อ)

ตารางที่ 3.3 (ต่อ)

เนื้อหาสาระ	พฤติกรรมด้านการอ่านจับใจความ	จำนวนข้อ	
		ออกข้อสอบ	ใช้จริง
4. การอ่านจับใจความจากข่าว	นักเรียนสามารถอ่านจับใจความจากข่าว สรุปสาระสำคัญ และบอกความสำคัญของข่าว ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น	10	5
5. การอ่านจับใจความจากบทเพลง	นักเรียนสามารถอ่านจับใจความจากบทเพลง สรุปสาระสำคัญ ตอบคำถามและข้อคิดจากบทเพลงได้	10	5
6. การอ่านจับใจความจากบทร้อยกรอง	นักเรียนสามารถอ่านจับใจความจากบทร้อยกรอง สรุปสาระสำคัญ ตอบคำถามและข้อคิดจากบทร้อยกรองได้	10	5
6 เนื้อหาสาระ		60	30

3.3.3.4 นำแบบทดสอบทักษะทางการเรียนภาษาไทย จำนวน 30 ข้อ ที่สร้างขึ้นเสนอต่อที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม ความชัดเจนเชิงเนื้อหาก่อนนำเสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรง แล้วปรับปรุงแก้ไขให้สอดคล้องเชิงเนื้อหาระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยใช้สูตร IOC (สมนึก ภัททิยธนี, 2551, น. 67-71) มีเกณฑ์ในการให้คะแนน ดังนี้

ให้ +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อสอบนั้นวัดได้ตามจุดประสงค์การเรียนรู้

ให้ 0 เมื่อไม่แน่ใจ ว่าข้อสอบนั้นวัดได้ตามจุดประสงค์การเรียนรู้

ให้ -1 เมื่อแน่ใจว่าข้อสอบนั้นไม่ได้วัดตามจุดประสงค์การเรียนรู้

3.3.3.5 วิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยใช้สูตร IOC เลือกข้อทดสอบที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.6 ขึ้นไป ได้ข้อทดสอบจำนวน 30 ข้อ ถือว่าเป็นแบบทดสอบที่มีคุณภาพอยู่ในระดับใช้ได้ และแสดงว่ามีความตรงเชิงเนื้อหา ผลการวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้องพบว่าได้ค่า IOC ตั้งแต่ 0.6-1.0 รวมทั้งฉบับ 0.88 (ภาคผนวก ข)

3.3.3.6 นำแบบทดสอบทักษะการอ่านจับใจความที่ตรวจสอบและแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้ว ไปทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุบาลกิติยา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ห้อง ป.6/1 จำนวน 40 คน นำกระดาษคำตอบที่นักเรียนสอบมาตรวจให้คะแนน ถ้าตอบถูกให้ 1 คะแนนตอบผิดให้ 0 คะแนน

3.3.3.7 วิเคราะห์ข้อสอบเพื่อหาค่าระดับความยากง่าย (P) และค่าอำนาจจำแนก (B-Index) ของแบบทดสอบแต่ละข้อโดยวิเคราะห์อิงเกณฑ์ (สมนึก ภัททิยธนี, 2549, น. 214-216) แล้วเลือกให้เหลือ 30 ข้อ ที่ครอบคลุมทุกจุดประสงค์การเรียนรู้ เพื่อใช้เป็นแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่านจับใจความ ได้ค่าความยากง่าย (P) ตั้งแต่ 0.5-0.8 ค่าอำนาจจำแนก (B) ตั้งแต่ 0.2-0.4 (ภาคผนวก ข)

3.3.3.8 นำข้อสอบที่คัดเลือกไว้จำนวน 30 ข้อ มาหาความเชื่อมั่นทั้งฉบับแบบอิงเกณฑ์โดยใช้วิธีของโลเวท (Lovett Method) (สมนึก ภัททิยธนี, 2549, น. 230-231) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.82 (ภาคผนวก ข)

3.3.4 การสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ

แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิคแบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

3.3.4.1 ศึกษาการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจจากตำราและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยจาก Scott (1967), สมหมาย เปียถนอม (2551) จันทร์เพ็ญ ภูโสภา (2558) และอพันตรี พูลพุทธา (2558)

3.3.4.2 สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ประกอบด้วยข้อคำถามในรายการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ครอบคลุมองค์ประกอบกระบวนการในการจัดการเรียนรู้ จำนวน 10 ข้อ มีการกำหนดค่าความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิคแบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ ดังนี้

ให้ 5 คะแนน หมายถึง เมื่อมีความพึงพอใจมากที่สุด

ให้ 4 คะแนน หมายถึง เมื่อมีความพึงพอใจมาก

ให้ 3 คะแนน หมายถึง เมื่อมีความพึงพอใจปานกลาง

ให้ 2 คะแนน หมายถึง เมื่อมีความพึงพอใจน้อย

ให้ 1 คะแนน หมายถึง เมื่อมีความพึงพอใจน้อยที่สุด

เกณฑ์การประมาณค่าความพึงพอใจของผู้เรียนและการแปลความหมาย มีกำหนดไว้ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556, น. 45-46)

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 แปลความว่า มีระดับความพึงพอใจมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 แปลความว่า มีระดับความพึงพอใจมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.00 แปลความว่า มีระดับความพึงพอใจปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 แปลความว่า มีระดับความพึงพอใจน้อย

ค่าเฉลี่ย 0.00-1.50 แปลความว่า มีระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด

3.3.4.3 นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและเหมาะสมของการใช้ภาษา รวมไปถึงลักษณะของข้อคำถาม

3.3.4.4 ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามความพึงพอใจตามคำแนะนำ ข้อเสนอแนะที่ได้รับจากอาจารย์ที่ปรึกษา

3.3.4.5 นำแบบสอบถามความพึงพอใจเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพิจารณาความเห็นให้คะแนนและนำมาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ก่อนนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งผลพิจารณาความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญพบว่า ค่าเฉลี่ย IOC ของข้อคำถามที่นำมาใช้ในแบบสอบถามความพึงพอใจ มีค่าตั้งแต่ 0.60-1.00 รวมทั้งฉบับ 0.88 (ภาคผนวก ข)

3.3.4.6 จัดพิมพ์แบบสอบถามความพึงพอใจ เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3.4 รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) ใช้แบบแผนการทดลองแบบ One Group Pre-test Post-test Design โดยมีลักษณะการทดลอง ดังตารางที่ 4 (ไพศาล วรคำ, 2561, น. 142)

ตารางที่ 3.4 แบบแผนการทดลองแบบ (One Group Pre-test Post-test Design)

กลุ่ม	ทดสอบก่อน	สิ่งทดลอง	ทดสอบหลัง
E	O1	X	O2

E หมายถึง กลุ่มทดลอง

O1 หมายถึง ทดสอบก่อนการทดลอง (Pre-test)

X หมายถึง การสอนอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิคแบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ

O2 หมายถึง ทดสอบหลังการทดลอง (Post-test)

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.5.1 ผู้วิจัยทำการทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) กับกลุ่มตัวอย่างด้วยแบบทดสอบทักษะการอ่านจับใจความ เป็นแบบทดสอบปรนัย จำนวน 30 ข้อ ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น และวิเคราะห์หาคุณภาพแล้ว และบันทึกผลการสอบไว้เป็นคะแนนก่อนเรียน

3.5.2 ผู้วิจัยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิคแบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้จัดทำขึ้นกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 6 แผน รวมทั้งสิ้น 12 ชั่วโมง โดยการจัดกิจกรรมแต่ละแผนจะมีการเก็บคะแนนระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการทำแบบทดสอบหลังเรียนในแต่ละเรื่อง

3.5.3 หลังการทดลองครบตามแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิคแบบ SQ4Rร่วมกับแบบฝึกทักษะ ผู้วิจัยทำการทดสอบหลังเรียน (Post-test) เพื่อวัดทักษะการอ่านจับใจความของกลุ่มตัวอย่าง หลังจากผ่านการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิคแบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะมาแล้ว ด้วยแบบทดสอบฉบับเดิม

3.5.4 สอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้โดยใช้แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิคแบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ โดยใช้แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 10 ข้อ

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปในการหาค่าเฉลี่ยของคะแนนจากแบบประเมินเครื่องมือต่าง ๆ ของผู้เชี่ยวชาญ ค่าประสิทธิภาพของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ คะแนนแบบวัดทักษะการอ่านจับใจความ และค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบสอบถามความพึงพอใจตามวัต t วัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยศึกษาขั้นตอนการใช้โปรแกรมและการแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลจาก อพันตรี พูลพุทธา (2558), บุญศรี พรหมมาพันธุ์ (2558) และไพศาล วรคำ (2561) ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

3.6.1 วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิคแบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 จากคะแนนระหว่างเรียนการทดสอบย่อยหลังเรียนในแต่ละเรื่อง และการทดสอบหลังเรียนด้วยแบบทดสอบทักษะการอ่านจับใจความ โดยใช้สูตร E_1 / E_2 ตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ 75/75

3.6.2 เปรียบเทียบทักษะการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนโดยใช้เทคนิคแบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ ระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน โดยใช้ t-test (Dependent Sample)

3.6.3 วิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิคแบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ โดยคำนวณหาค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D.$) แล้วเทียบกับเกณฑ์การประมาณค่าความพึงพอใจของผู้เรียน และการแปลความหมายที่กำหนดไว้

3.7 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.7.1 คำนวณค่าร้อยละ (Percentage: %) ใช้สูตร (ไพศาล วรคำ, 2561, น. 321)

$$\text{ร้อยละ (\%)} = \frac{f}{n} \times 100 \qquad (3\text{-}1)$$

เมื่อ f แทน ความถี่ของรายการ
n แทน จำนวนทั้งหมด

3.7.2 คำนวณค่าเฉลี่ย (Mean: $\overline{X}$) ใช้สูตร (ไพศาล วรคำ, 2561, น. 323)

$$\overline{X} = \frac{\sum_{i=1}^{n} X_i}{n} \qquad (3\text{-}2)$$

เมื่อ $\overline{X}$ แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
X_i แทน คะแนนของคนที่ i
n แทน จำนวนสมาชิกของกลุ่มตัวอย่าง

3.7.3 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: $S.D.$) ใช้สูตร (ไพศาล วรคำ, 2561, น. 325)

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum_{i=1}^{n}\left(X_i - \overline{X}\right)^2}{n-1}} \qquad (3\text{-}3)$$

เมื่อ S แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง
$\overline{X}$ แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
X_i แทน คะแนนของคนที่ i
n แทน จำนวนสมาชิกของกลุ่มตัวอย่าง

3.7.4 หาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบวัดทักษะการอ่านจับใจความแบบปรนัย และความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์ของแบบสอบถามความพึงอใจ โดยการหาดัชนีความสอด คล้อง (The Index of Item-objective Congruence: IOC) (ไพศาล วรคำ, 2561, น. 269)

$$IOC = \frac{\sum R}{N} \tag{3-4}$$

เมื่อ IOC แทน เป็นดัชนีความสอดคล้อง
$\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนจากการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ
N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

3.7.5 คำนวณหาค่าความยากง่าย (P) ของแบบวัดทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ คำนวณจากสูตร (ไพศาล วรคำ, 2561, น. 298)

$$P = \frac{f}{N} \times 100 \tag{3-5}$$

เมื่อ P แทน ดัชนีความยากง่าย
f แทน จำนวนนักเรียนที่ตอบถูกทั้งหมด
N แทน จำนวนนักเรียนทั้งหมดที่เข้าสอบ

3.7.6 ค่าอำนาจจำแนก (D) ของแบบวัดทักษะการอ่านจับใจความ คำนวณจากสูตรของวิทนีย์และซาเบอร์ส (Whitney&Sabers) (ไพศาล วรคำ, 2561, น. 308)

$$D = \frac{S_H - S_L}{n\left(X_{\max} - X_{\min}\right)} \tag{3-6}$$

เมื่อ D แทน อำนาจจำแนกของข้อสอบ
S_H แทน ผลรวมคะแนนในกลุ่มสูง
S_L แทน ผลรวมคะแนนในกลุ่มต่ำ
$X_{\max}$ แทน คะแนนสูงสุดในข้อนั้น
$X_{\min}$ แทน คะแนนต่ำสุดในข้อนั้น

3.7.7 วิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์ การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทักษะการอ่านจับใจความ คำนวณจากสูตรของคูเดอร์-ริชาร์ดสัน (Kuder-Richardson methods) (ไพศาล วรคำ, 2561, น. 288)

$$KR20 = \left[\frac{k}{k-1}\right] - \left[1 - \frac{\sum p_i q_i}{S_t^2}\right] \quad (3\text{-}7)$$

เมื่อ $KR20$ แทน สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบอิงกลุ่ม

k แทน จำนวนข้อคำถาม

p_i แทน สัดส่วนของผู้ตอบถูกในข้อที่ i

q_i แทน สัดส่วนของผู้ตอบผิดในข้อที่ i หรือเท่ากับ 1-p_i

S_t^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนรวม t

3.7.8 การหาประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้ ใช้เกณฑ์ประสิทธิภาพ E_1 / E_2 เกณฑ์ 75/75 (ปิยะธิดา ปัญญา, 2562, น. 53) ดังนี้

การหาประสิทธิภาพด้านกระบวนการ (E_1)

$$E_1 = \frac{\sum \frac{X}{A}}{N} \times 100 \quad (3\text{-}8)$$

การหาประสิทธิภาพด้านผลลัพธ์ (E_2)

$$E_2 = \frac{\sum \frac{Y}{B}}{N} \times 100 \quad (3\text{-}9)$$

เมื่อ E_1 แทน ประสิทธิภาพด้านกระบวนการ

E_2 แทน ประสิทธิภาพด้านผลลัพธ์

X แทน คะแนนกิจกรรมกลุ่มร่วมมือ และแบบทดสอบย่อยระหว่างเรียนของนักเรียนแต่ละคน

Y แทน คะแนนทดสอบหลังเรียนของนักเรียนแต่ละคน

B แทน คะแนนเต็มของการทดสอบหลังเรียน

N แทน จำนวนนักเรียนทั้งหมด

3.7.9 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนทดสอบวัดทักษะการอ่านจับใจความหลังเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคแบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ โดยการทดสอบค่า t (Dependent Samples t-test) (ไพศาล วรคำ, 2561, น. 350)

$$t = \frac{\bar{d}}{S_d / \sqrt{n}}; df = n - 1 \qquad (3\text{-}10)$$

เมื่อ t แทน สถิติทดสอบที

$\bar{d}$ แทน ผลต่างค่าเฉลี่ยของคู่คะแนน

S_d แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานผลต่างคู่คะแนน

n แทน จำนวนนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

บทที่ 4
ผลการวิจัย

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ เรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุบาลกิติยา ตำบลตลาด อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังต่อไปนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นที่เข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยได้กำหนดความหมายของสัญลักษณ์ที่ใช้ในการแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

X แทน จำนวนคะแนนเต็มในกลุ่ม

$\overline{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย (mean)

$S.D.$ แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

n แทน จำนวนข้อมูลนักเรียน

E_1 แทน ประสิทธิภาพของกระบวนการ

E_2 แทน ประสิทธิภาพของผลลัพธ์

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนกลุ่มทั้งหมด

t แทน ค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบ t–test Dependent sample

P แทน ร้อยละ

4.2 ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการหาประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนเรียนกับหลังเรียน

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยคำนวณหาค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D.$) แล้วเทียบกับเกณฑ์คุณภาพ

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75 ปรากฏผล ดังนี้

ตารางที่ 4.1 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพ E_1 / E_2 ของกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

รายการ	n	คะแนนเต็ม	เฉลี่ย	ร้อยละ	ประสิทธิภาพ E_1 / E_2	ผลการเปรียบเทียบเกณฑ์ 75/75
ประสิทธิภาพกระบวนการ	40	180	95.5	79.83	79.83/77.08	เป็นไปตามเกณฑ์
ประสิทธิภาพผลลัพธ์	40	30	23.13	77.08		

จากตารางที่ 5 แสดงให้เห็นว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ E_1 / E_2 เท่ากับ 79.83/77.08 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ กล่าวคือประสิทธิภาพกระบวนการ มีค่าเท่ากับ 79.83 ประสิทธิภาพผลลัพธ์มีค่าเท่ากับ 77.08

ตอนที่ 2 วิเคราะห์เปรียบเทียบทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนเรียนกับหลังเรียน

ตารางที่ 4.2 ผลการเปรียบเทียบทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ ก่อนเรียนกับหลังเรียน

การทดสอบ	*n*	$\overline{X}$	*S.D.*	*Df*	*t*	*Sig.*
ก่อนเรียน	40	14.70	4.91	39.00	-43.77	.000
หลังเรียน	40	23.13	4.78			

หมายเหตุ. *นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ; df = 39

จากตารางที่ 6 พบว่า การทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียน มีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 14.70 และคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 23.13 คะแนน และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่า คะแนนทดสอบหลังเรียนของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับที่ .05

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนต่อกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยคำนวณหาค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($S.D.$) แล้วเทียบกับเกณฑ์คุณภาพ

ตารางที่ 4.3 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ

รายการประเมิน	$\overline{X}$	*S.D.*	ความพึงพอใจ
1. นักเรียนรู้สึกพอใจที่ได้สำรวจ (Survey) ใจความสำคัญเรื่องที่อ่านด้วยการอ่านอย่างคร่าว ๆ	4.33	0.47	มาก
2. นักเรียนรู้สึกพอใจที่ได้ฝึกตั้งคำถาม (Question) จากเนื้อเรื่องที่อ่าน	4.3	0.46	มากที่สุด
3. นักเรียนรู้สึกพอใจที่ได้ฝึกอ่าน (Read) เนื้อเรื่องอีกครั้งอย่างละเอียดเพื่อหาคำตอบให้แก่คำถามที่ตั้งไว้	4.03	0.53	มาก
4. นักเรียนรู้สึกพอใจที่ได้บันทึก (Record) คำตอบและสาระสำคัญของเรื่องที่อ่านตามความเข้าใจของผู้เรียน	4.35	0.58	มากที่สุด

(ต่อ)

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

รายการประเมิน	$\overline{X}$	$S.D.$	ความพึงพอใจ
5. นักเรียนรู้สึกพอใจที่ได้เขียนสรุป (Recite) ใจความสำคัญด้วยภาษาของตนเอง	4.15	0.73	มาก
6. นักเรียนรู้สึกพอใจและภูมิใจที่เขียนแสดงความคิดเห็น (Reflect) จากเรื่องที่อ่านได้	4.18	0.63	มาก
7. นักเรียนรู้สึกมีความสุขและสนุกที่ได้อ่านนิทาน ข่าว บทความ บทเพลง และบทร้อยกรอง	4.2	0.68	มาก
8. นักเรียนรู้สึกพอใจที่ได้เรียนโดยใช้แบบฝึกที่หลากหลาย และทำให้เข้าใจเรื่องที่เรียนมากขึ้น	4.2	0.68	มาก
9. นักเรียนรู้สึกพอใจที่ได้แสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.13	0.51	มาก
10. นักเรียนรู้สึกมั่นใจในการอ่านจับใจความมากขึ้น และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	4.43	0.59	มากที่สุด
โดยรวม	4.23	1.24	มาก

จากตารางที่ 7 พบว่า นักเรียนจำนวน 40 คน มีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิคการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ มีผลการประเมินโดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.23, $S.D.$ = 1.24) เมื่อพิจารณาตามรายข้อมีรายการที่มีค่าเฉลี่ยคะแนนมากที่สุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ นักเรียนรู้สึกมั่นใจในการอ่านจับใจความ และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ($\overline{X}$ = 4.43, $S.D.$ = 0.59) รองลงมาคือ นักเรียนรู้สึกพอใจต่อเนื้อหาที่ได้อ่าน เพราะมีความหลากหลายชวนติดตาม ($\overline{X}$ = 4.35, $S.D.$ = 0.58) และนักเรียนรู้สึกสนุกสนานที่ได้เรียนการอ่านจับใจความ ($\overline{X}$ = 4.33, $S.D.$ = 0.47) ตามลำดับ

บทที่ 5
สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุบาลกิติยา ตำบลตลาด อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยดำเนินการสรุปผลการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

1. สรุป
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุป

การวิจัย เรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สรุปผลได้ ดังนี้

5.1.1 การหาประสิทธิภาพการเรียนภาษาไทย เรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า มีประสิทธิภาพ E_1 / E_2 เท่ากับ 79.83/77.08 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

5.1.2 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ มีความสามารถในการอ่านจับใจความหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.1.3 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ มีความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเท่ากับ ($\overline{X}$ = 4.23, $S.D.$ = 1.24)

5.2 อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยได้นำผลการวิจัยที่กล่าวมาข้างต้นมาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังต่อไปนี้

5.2.1 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพ E_1 / E_2 เท่ากับ 79.83/77.08 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 75/75 หมายความว่า นักเรียนมีคะแนนเก็บระหว่างเรียนจากการทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียน รวมกันคิดเป็นร้อยละ 79.83 และคะแนนจากการทำแบบทดสอบการอ่านจับใจความหลังเรียนคิดเป็นร้อยละ 77.08 แสดงว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75 และเป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ เนื่องจากการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ SQ4R เป็นวิธีการสอนที่ช่วยฝึกทักษะการคิด เพราะแต่ละขั้นฝึกให้นักเรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ จึงกระตุ้นให้ผู้เรียนกล้าแสดงความคิดเห็นและมีความกระตือรือร้นในการเรียน นอกจากนี้วิธีการสอนแบบ SQ4R ยังช่วยทำให้การอ่านของผู้เรียนเป็นการอ่านที่มีจุดมุ่งหมาย ช่วยให้เกิดความเข้าใจในเนื้อหา สามารถเก็บสาระสำคัญ แนวคิดของเรื่อง ใจความสำคัญของเรื่องได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสุคนธ์ สินธพานนท์และคณะ (2554, น. 227) ที่กล่าวว่าเทคนิค SQ4R ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ เพราะมีจุดมุ่งหมายในการอ่าน โดยตั้งคำถามไว้ล่วงหน้าให้รู้ว่าหลังการอ่านแล้วต้องรู้อะไร สามารถสรุปใจความสำคัญและแสดงความคิดเห็นในเรื่องที่อ่านได้ จึงทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75 และเป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นัทธมน ทองคำ (2559, น. 99) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้การอ่านจับใจความประกอบแบบฝึกทักษะ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านจับใจความ ประกอบแบบฝึกทักษะ มีประสิทธิภาพเท่ากับ 93.33/87.08 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ค่าดัชนีประสิทธิผลมีค่าเท่ากับ 0.80 นักเรียนมีความก้าวหน้าในการเรียนคิดเป็นร้อยละ 80.50 และมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ประกอบแบบฝึกทักษะ การอ่านจับใจความอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของสายชล โชติธนากิต (2561, น. 107) ที่ได้ทำกการวิจัยเรื่องการพัฒนาชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความภาษาไทย โดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่าชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความภาษาไทย โดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 83.57/85.26 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ผลการอ่านจับใจความของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และนักเรียนมีเจตคติต่อชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความภาษาไทย โดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของสถาพร อุทธบูรณ์ และ อินทิรา รอบรู้ (2564) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่องการออกแบบชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R เพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อออกแบบชุดกิจกรรมการเรียนรู้

แบบ SQ4R เพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ E_1 / E_2 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R เพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กับการเรียนแบบปกติ 3) เพื่อประเมินทักษะการอ่านจับใจความของผู้เรียน ที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R เพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง คือชุดกิจกรรมการเรียนเรียนรู้แบบ SQ4R เพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 แผนการจัดการเรียนรู้โดยวิธีการสอนแบบ SQ4R เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R และแบบประเมินทักษะการอ่านจับใจความ ผลการวิจัยพบว่า 1) ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R เพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ E_1 / E_2 เท่ากับ 83.35/85.90 เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R เพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สูงกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่เรียนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 3) ทักษะการอ่านจับใจความสำคัญของผู้เรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R เพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี ($\overline{X}$ = 3.95, $S.D.$ = 0.22)

5.2.2 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้การการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 นักเรียนมีทักษะการอ่านจับใจความหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยทักษะการอ่านจับใจความก่อนเรียนเฉลี่ย 12.5 ($\overline{X}$ = 12.5, $S.D.$ =2.48) และหลังเรียนเฉลี่ย 22.05 ($\overline{X}$ = 22.05, $S.D.$ = 3.10) เมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนก่อนและหลังเรียน พบว่า คะแนนสอบหลังเรียนของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากการผู้วิจัยใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ ซึ่งแบบฝึกทักษะเป็นสื่อการเรียนประเภทหนึ่ง ที่มีส่วนเสริมทักษะให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติเพื่อให้เกิดทักษะความรู้ ความเข้าใจ และพัฒนาทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียน ตลอดจนผู้วิจัยจัดให้มีกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความจากนิทาน ข่าว บทความ บทเพลง และบทร้อยกรอง ซึ่งแบบฝึกที่หลากหลายจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกสนุกสนานเพลิดเพลิน เข้าใจในบทเรียนได้ดีขึ้น และเกิดความชำนาญในการอ่านจับใจความ สอดคล้องกับ ประสพสุข ฤทธิเดช (2558, น. 88) ที่กล่าวไว้ว่า แบบฝึกหรือแบบฝึกหัด คือ สื่อการเรียนการสอนชนิดหนึ่งที่นำมาใช้ในการฝึกทักษะให้กับผู้เรียน หลังจากที่เรียนจบบทเรียนหรือเนื้อหาในช่วงหนึ่ง ๆ เพื่อฝึกฝนให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ความชำนาญในเรื่องนั้น ๆ นอกจากนั้น ฐาณิชญาณ์ เพ็งพรหม (2555, น. 66) ยังกล่าวไว้ว่า แบบฝึกที่ดีและมีประสิทธิภาพจะช่วยให้นักเรียน

ประสบผลสำเร็จในการฝึกทักษะทางภาษา เสริมทักษะทางภาษาให้คงทน สนองความแตกต่างระหว่างบุคคลได้อย่างชัดเจน แบบฝึกที่ดีเปรียบเสมือนผู้ช่วยครูทำให้ลดภาระการสอนลง ได้ทำให้เห็นจุดเด่นจุดบกพร่องของนักเรียน อันเป็นแนวทางในการปรับปรุงการเรียนการสอนต่อไป ฉะนั้นแบบฝึกหัดที่ดีและมีความหลากหลาย จึงมีส่วนช่วยให้ผู้เรียนมีทักษะในการอ่านจับใจความดีขึ้นและมีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอภิญญา โนบรรเทา และ รัชกร ประสีระเตสัง (2563) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน 3) เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านห้วยหัน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 18 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ 1. แผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิค SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ 2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หน่วยการเรียนรู้การอ่านจับใจความ 3) แบบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบค่าที (t-test Dependent Sample) ผลการวิจัยพบว่า 1) แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ เทคนิค SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพ E_1 / E_2 เท่ากับ 82.38/80.28 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ความสามารถการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของรัตมณี พิบูลย์ (2560, น. 122) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่องผลการใช้วิธีสอนแบบ SQ4R เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จังหวัดสงขลา ผลการวิจัยปรากฏว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จังหวัดสงขลา ที่เรียนจากวิธีสอนแบบ SQ4R มีพัฒนาการทางการอ่านจับใจความซึ่งแสดงให้เห็นจากคะแนนการอ่านจับใจความที่เพิ่มขึ้น และผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนหลังเรียน จากวิธีสอนแบบ SQ4R สูงกว่าผลสัมฤทธิ์ดังกล่าวก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5

5.2.3 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 40 คน มีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะมีผลการประเมินโดยรวมอยู่ในระดับมาก

($\overline{X}$ = 4.23, $S.D.$ = 1.24) เมื่อพิจารณาตามรายข้อมีรายการที่มีค่าเฉลี่ยคะแนนมากที่สุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ นักเรียนรู้สึกมั่นใจในการอ่านจับใจความและสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ($\overline{X}$ = 4.43, $S.D.$ = 0.59) รองลงมาคือ นักเรียนรู้สึกพอใจต่อเนื้อหาที่ได้อ่าน เพราะมีความหลากหลายชวนติดตาม ($\overline{X}$ = 4.35, $S.D.$ = 0.58)และนักเรียนรู้สึกสนุกสนานที่ได้เรียนการอ่านจับใจความ ($\overline{X}$ = 4.33, $S.D.$ = 0.47) ตามลำดับ ทั้งนี้เป็นเพราะแผนการสอนมีความหลากหลายและเหมาะสมกับผู้เรียน จึงทำให้นักเรียนเกิดความสนุกสนานเพลิดเพลินในสิ่งที่อ่านและศึกษา ได้แก่ นิทาน ข่าว บทความ บทเพลง และบทร้อยกรอง จึงทำให้การเรียนรู้บรรลุเป้าหมาย นักเรียนมีความรู้สึกเชิงบวก เพราะเนื้อหากระตุ้นความสนใจผู้เรียน ไม่น่าเบื่อและจำเจ นอกจากนั้นผู้เรียนยังให้ความร่วมมือในการตอบคำถาม แสดงความคิดเห็นเป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของครรชิต เอกจิตต์ (2555, น. 102) ที่ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้ว่า หมายถึง ความรู้สึกรักหรือทัศนคติชอบใจ เต็มใจ และมีความสุขของแต่ละบุคคล ที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง อันเกิดจากพื้นฐานของการรับรู้ ค่านิยม และประสบการณ์ที่แต่ละบุคคลได้รับ เมื่อได้รับผลตอบสนองความต้องการให้แก่บุคคลนั้นได้ ซึ่งระดับความพึงพอใจของแต่ละบุคคลจะแตกต่างกัน การที่ผู้สอนใช้แบบฝึกที่หลากหลายจึงทำให้นักเรียนเกิดเจตคติที่ดี และมีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกุลวิชญ์ เพิ่มศรี (2559, น. 86-90) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการคิดวิเคราะห์โดยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 34 คน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 โรงเรียนชุมบ้านศรีฐาน ตำบลศรีฐาน อำเภอป่าติ้ว จังหวัดยโสธร ได้มาโดยการวิธีการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือการวิจัยประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R 2) แบบทดสอบความสามารถการคิดวิเคราะห์เป็นแบบปรนัย จำนวน 20 ข้อ 3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นแบบทดสอบแบบปรนัยจำนวน 30 ข้อ และ 4) แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการเรียนรู้เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับจำนวน 10 ข้อ สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ยร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t-test (Dependent samples) ผลการวิจัยพบว่า 1) ประสิทธิภาพการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพ E_1 / E_2 เท่ากับ 78.65/30.78 2) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาสถิติที่ระดับ 0.01 3) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังสูงกว่าก่อนเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ 4) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของสมัย ลาสุวรรณ (2559, น. 75) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค SQ4R ประกอบแบบฝึกทักษะ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า 1) ผลการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิค SQ4R ประกอบแบบฝึกทักษะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพ E_1 / E_2 เท่ากับ 84.72/83.15 2) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้เทคนิค SQ4R ประกอบแบบฝึกทักษะ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1 และ 3) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิค SQ4R ประกอบแบบฝึกทักษะ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.71 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.10 และสอดคล้องกับงานวิจัยของศิริอร เมี้ยนมิตร (2561) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่องผลจากการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ โดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ โดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตามเกณฑ์ 80/80 เพื่อเปรียบเทียบความสามารถทางการอ่านจับใจความของนักเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน เพื่อศึกษาดัชนีประสิทธิผลของการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ และเพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ โดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R ซึ่งประกอบด้วย การสำรวจ การตั้งคำถาม การอ่าน การจดบันทึก การสรุป และการวิเคราะห์ กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 โรงเรียนบ้านหนองไทร (ปัญจคามคุรุสรรค์) จำนวน 31 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือการวิจัยประกอบด้วย 1) แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความจำนวน 5 ชุด ได้แก่ แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความจากข่าว นิทาน สารคดี บทร้อยกรอง และบทความวิชาการ 2) แผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 10 แผน 3) แบบทดสอบวัดความสามารถทางการอ่านจับใจความ มีลักษณะเป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ และ 4. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับจำนวน 15 ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานค่า E_1 / E_2 ค่า E.I. และการทดสอบสมมติฐานโดยใช้ t-test Dependent ผลการวิจัยสรุปได้ว่า 1) ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความโดยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 82.82/82.90 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 2) ความสามารถทางการอ่านจับใจความของนักเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ โดยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 คะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ. 05 3) ดัชนีประสิทธิผลของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความโดยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เท่ากับ 0.5620 แสดงว่านักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้น 0.5620 หรือคิดเป็นร้อยละ 56. 20 4) ระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ โดยวิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

จากผลการวิจัยในครั้งนี้ สรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิคการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ ทำให้นักเรียนมีความสามารถด้านการอ่านจับใจความสูงขึ้น ซึ่งนักเรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ในการสอบแข่งขัน การสอบเข้าศึกษาต่อในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และสามารถนำไปใช้ในการอ่านต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน เช่น หนังสือเรียน หนังสือพิมพ์ สื่อออนไลน์ต่าง ๆ เป็นต้น เพื่อหาสาระหรือประเด็นสำคัญจากเรื่องที่อ่าน ซึ่งจะทำให้การอ่านมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นและเกิดประโยชน์แก่ตัวผู้อ่าน

5.3 ข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยพบสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จึงมีข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ ดังนี้

5.3.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

5.3.1.1 ครูควรเตรียมการสอนล่วงหน้า และอาจจะปรับเปลี่ยนสื่อที่ใช้ในแผนการสอนเพื่อให้เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน

5.3.1.2 สำหรับครูที่จะจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ อาจจะใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้ทำงานเป็นกลุ่ม เพื่อให้นักเรียนได้พูดคุยปรึกษาหารือกันภายในกลุ่ม ซึ่งจะส่งผลให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์มากขึ้น และจะช่วยให้พัฒนาความสามารถของนักเรียนให้ดีมากขึ้น

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป

5.3.2.1 ควรมีการวิจัยเพื่อศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านจับใจความโดยใช้การสอนแบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคอื่น ๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนการสอน

5.3.2.2 การเลือกนิทาน ข่าว บทความ บทเพลง และบทร้อยกรอง ที่จะนำมาให้นักเรียนอ่านในแบบฝึกทักษะ ผู้วิจัยควรวิเคราะห์เนื้อหา ช่วงวัยการเรียนรู้ ความสนใจของกลุ่มตัวอย่าง เพื่อจะได้สอดคล้องเหมาะสมกับวัยของผู้เรียนตอบสนองต่อความต้องการ และกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นในการเรียนมากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

กนกวรรณ ภาสอน. (2550). ยุทธศาสตร์การพัฒนาการให้บริการเพื่อสร้างเสริมความพึงพอใจของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ครูสกลนคร จำกัด. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกนคร.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.* กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2559). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2560.* กรุงเทพฯ: โรงพิมพชุมนุมสหกรณการเกษตรแหงประเทศไทย.

การุณันทน์ รัตนแสนวงษ์. (2555). *การอ่านและการเขียนเชิงวิชาการ: Academic reading and writing.* กรุงเทพฯ: แสงจันทร์การพิมพ์.

กานต์ธิดา แก้วกาม. (2556). *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R กับวิธีการสอนแบบปกติ.* (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

กุลวิชญ์ เพิ่มศรี. (2559). *การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการคิดวิเคราะห์โดยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5.* (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน). มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสารคาม.

ครรชิต เอกจิตต์. (2555). *ผลการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการสร้างองค์ความรู้โดยใช้นิทานในท้องถิ่นสตูล ที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการเขียนภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.* (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต). สงขลา: มหาวิทยาลัยทักษิณ.

จันทร์เพ็ญ ภูโสภา. (2558). *จิตวิทยาและการแนะแนวสำหรับครู* (พิมพ์ครั้งที่ 3). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ และจีรวัฒน์ อิทรพร. (2556). *ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร.* นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ชลธิรา กลัดอยู่. (2548). *กรองภาษาและวรรณกรรม.* กรุงเทพฯ: ชุมนุมวิชาการอักษรศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2556). การทดสอบประสิทธิภาพสื่อหรือชุดการเรียนการสอน. *วารสารศิลปากรศึกษาศาสตร์วิจัย.*

ฐะปะนีย์ นาครทรรพ. (2552). *การสอนภาษาไทยขั้นพพื้นฐานระดับประถมศึกษา.* กรุงเทพฯ: เมธีทิปส์.

ฐาณิชญาณ์ เพ็งพรหม. (2555). *การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การเขียนสะกดคำที่มีตัวสะกดแม่กดไม่ตรงมาตราของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ โดยจัดกิจกรรมการเรียนแบบ 4 MAT ร่วมกับแบบฝึกการเขียนสะกดคำ* (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). สงขลา: มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.

ตวงรัตน์ คูหเจริญ. (2558). *ศิลปะการรับสาร.* กรุงเทพฯ: ซี.เอ็ม.เอส พิมพ์ ดิจิดอล.

นริศรา สีหาราช. (2550). *ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา โดยประยุกต์ใช้ทฤษฎีพหุปัญญาเรื่องการสร้างเสริมสุขภาพและการป้องกันโรค ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2.* (การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต). มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

นัทธมน ทองคำ. (2559). *การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้การอ่านจับใจความประกอบแบบฝึกทักษะกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3.* (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

บุญชม ศรีสะอาด. (2553). *การพัฒนาการสอน.* กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาสน.

บุญศรี พรหมมาพันธุ์. (2558). *สถิติพาราเมตริก: การทดสอบค่าเฉลี่ยในประมวลสาระชุดวิชาการวิจัยและสถิติทางการศึกษา.* นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

ประพนธ์ เรืองณรงค์. (2555). *การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์.* กรุงเทพฯ: ประสานมิตร.

ประสพสุข ฤทธิเดช. (2558). *นวัตกรรมการศึกษาการสอนภาษาไทย.* มหาสารคาม: อภิชาตการพิมพ์.

ปาริชาติ นามน้าวแสง. (2563). *การพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้เทคนิค SQ4R.* 14(2), 121-129. (พฤษภาคม-สิงหาคม).

ปิยะธิดา ปัญญา. (2562). *สถิติสำหรับการวิจัย.* มหาสารคาม: ตักสิลาการพิมพ์.

พิบูลย์ ตัญญบุตร. (2557). *การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับข้อมูลท้องถิ่นจังหวัดสุพรรณบุรี.* (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ไพศาล วรคำ. (2562). *การวิจัยทางการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 11). มหาสารคาม: ตักสิลาการพิมพ์.

มยุรฉัตร ฉัตรพุฒิชัย. (2559). *ผลการใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับแผนผังกราฟิกต่อผลสัมฤทธิ์ในการอ่านภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสระกะเทียมวิทยาคมสังวรเจษฎ์ประภาคมอุปถัมภ์ จังหวัดนครปฐม.* (การค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

เมขลา ลือโสภา. (2555). *การพัฒนาการอ่านจับใจความด้วยวิธีสอบแบบ SQ4R กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1.* (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

รัตมณี พิบูลย์. (2560). *ผลการใช้วิธีสอนแบบ SQ4R เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จังหวัดสงขลา.* สงขลา: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2542.* กรุงเทพฯ: นานมีบุคส์พับลิเคชั่นส์.

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2538). *เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. (2558). *นวัตกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย.* มหาสารคาม: สารคามการพิมพ์.

วรรณี โสมประยูร. (2553). *เทคนิคการสอนภาษาไทย* (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: ดอกหญ้าวิชาการ.

วสิรีธร สุขเจริญ. (2561). *การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยการจัดการ เรียนรู้เทคนิค SQ4R ร่วมกับวรรณกรรมท้องถิ่นอีสานใต้.* นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ศิริอร เมี้ยนมิตร. (2561). *ผลการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความโดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3.* บุรีรัมย์: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

สนธญา พลีดี. (2558). *ความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนวิทยาศาสตร์ด้วยวิธี เอส คิว โฟร์ อาร์.* เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สถาพร อุทธบูรณ์ และ อินทิรา รอบรู้. (2562). *การออกแบบชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R เพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1.* การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับ ชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 12.

สมนึก ภัททิยธนี. (2546). *การวัดผลการศึกษา* (พิมครั้งที่ 6). กาฬสินธุ์: ประสานการพิมพ์.

สมหมาย เปียถนอม. (2551). *ความพึงพอใจของนักศึกษาในการได้รับการบริการจากมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.* นครปฐม: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.

สมัย ลาสุวรรณ. (2559). *การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค SQ4R ประกอบแบบฝึกทักษะ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1.* (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

สายชล โชติธนากิต. (2561). *การพัฒนาชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความภาษาไทยโดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R ร่วมกับเทคนิคเพื่อนคู่คิด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1.* ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.

สุคนธ์ สินธพานนท์ และคณะ. (2552). *การจัดกระบวนการเรียนรู้: เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ.* กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.

สุคนธ์ สินธนานนท์และคณะ. (2554). วิธี*สอนตามแนวปฏิรูปการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของเยาวชน.* กรุงเทพฯ: หจก.9119 เทคนิคพริ้นติ้ง.

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2555). *หลักและวิธีสอนอ่านภาษาไทย* (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

สุนีติ์ ภู่จิรฐาพันธุ์. (2555). *การใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร.* กรุงเทพฯ: ทริปเบิ้ล เอ็ดดูเคชั่น.

สุรัตน์ คำหอมรื่น. (2558). *การพัฒนาความสามารถในการแต่งกลอนสุภาพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC ร่วมกับแบบฝึก.* (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต). นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550). *คู่มือการเรียนการสอนภาษาไทย เรื่องสร้างเด็กไทยให้อ่านเก่ง อ่านเร็ว ช่วงชั้นที่ 2.* กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การค้าของสำนักงานคณะกรรมการ สกสค.

อพันตรี พูลพุทธา. (2558). *เอกสารประกอบการสอนการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้.* มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

อรรฆเดช ทองกอง. (2555). *การพัฒนาแผนการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านบ่อใหญ่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1* (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

อภิญญา โนบรรเทา และรัชกร ประสีระเตสัง. (2563). *การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ.* 5(3): 154-164, (กันยายน-ธันวาคม).

Bulut, A. (2017). Improving 4th Grade Primary School Student' Reading Comprehension Skills. *Universal Journal of Educational Research* 5(1), 23-30.

Casey E.W. (2005). *The impact of the sq4r, as a strategy for retelling expository text, on student comprehension.* Retrieved from http://src.truman.edu (14 May 2008).

Hasibuan, A. (2010). *The Effect of SQ4R and Accelerated learning on student' Achievement in Reading comprehension.* A Thesis. English Applied Linguistics Study Program. State University of Medan. Retrieved from http://digilib.unimed.ac.id1 public/UNIMED.Master-1291.

Miner, W. (2005). *The impact of SQ4R, as a strategy for retelling expository text, on student comprehension.* Retrieved from http://www.src.truman.edu.

Wang, F., & Hannafin, M. J. (2005). Design-based research and technology-enhanced learning environments. *Educational technology research and development,* 53(4), 5-23.

Yokupoglu, F. (2012). The Effects of Cognitive and Meta Cognitive Strategy Traing on the Reading Performance of Turakisk student. *Practice and Theory in Systems of Education,* Volume 7 Number 2 2012 Retrieved Nov 12, 2015, Retrieved from http://epa.oszk.hu/01400201428/00021/pdf/EPA01428_ptse_2113Filez Yokupo.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และแบบประเมินแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิค SQ4R

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖
รหัสวิชา ท ๑๖๑๐๑ รายวิชาภาษาไทย
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ เวลา ๑๒ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การอ่านจับใจความจากนิทาน เวลา ๒ ชั่วโมง
สอนชั้น..... วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....เวลา.....
ผู้สอน.....

---

๑. สาระสำคัญ

นิทาน คือ เรื่องราวที่เล่าต่อ ๆ กันมาเป็นเวลานานมาแล้ว แต่ไม่ทราบแน่ชัดว่าเริ่มต้นเล่ากันมาตั้งแต่เมื่อใด การเล่านิทานมีจุดหมายก็เพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลิน และให้ความรู้เพื่อสอนให้เป็นคนดีอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข และบางครั้งก็สอดแทรกคติเพื่อเป็นข้อคิดและนำไปปฏิบัติ

การอ่านจับใจความสำคัญจากนิทาน อาจใช้หลักการอ่านจับใจความสำคัญเหมือนการอ่านเรื่องยาว ๆ ทั่วไป คือเน้นการสรุปสาระสำคัญของเรื่องในลักษณะการย่อความ

๒. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหา ในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด

ท ๑.๑ ป.๖/๓ อ่านเรื่องง่าย ๆ อย่างหลากหลายโดยจับเวลาแล้วถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน

ป.๖/๔ แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน

ป.๖/๕ อธิบายการนำความรู้และความคิดจากเรื่องที่อ่านไปตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต

ป.๖/๙ มีมารยาทในการอ่าน

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกหลักและวิธีการสรุปใจความสำคัญได้ (K)

๒. นักเรียนอ่านจับใจความจากนิทานได้ (P)

๓. นักเรียนเห็นความสำคัญและตระหนักถึงความสำคัญของหลักการอ่านจับใจความสำคัญ (A)

๔. สาระการเรียนรู้แกนกลาง

การอ่านจับใจความจากสื่อต่าง ๆ

๕. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการสื่อสาร - ทักษะการอ่าน - ทักษะการเขียน

๒. ความสามารถในการคิด - การวิเคราะห์ - การสรุปความรู้

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. มีวินัย ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน

๗. กิจกรรมการเรียนรู้ (ขั้นตอนกิจกรรม)

Do Now

ครูถามนักเรียนว่าเคยอ่านนิทานเรื่องใดบ้าง

(แนวคำตอบ : หนูน้อยหมวกแดง เด็กเลี้ยงแกะ ฯลฯ)

Purpose

เราจะเรียนเรื่อง การอ่านจับใจความจากนิทาน เพื่อสรุปใจความสำคัญจากนิทาน

Work Mode

วิธีสอนแบบ SQ4R

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. ครูให้นักเรียนอาสาสมัครออกมาเล่านิทานสั้น ๆ ๓-๕ นาที ที่ตนเองชื่นชอบให้ครูและเพื่อน ๆ ฟัง

๒. ครูกล่าวชื่นชมนักเรียนที่ออกมาเล่านิทาน และให้เพื่อน ๆ ในห้องช่วยกันสรุปข้อคิดที่ได้จากเรื่อง

ขั้นสอน

๑. นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน

๒. ครูให้นักเรียนศึกษาใบความรู้ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญจากนิทาน จากนั้นให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายและครูสรุป

๓. นักเรียนทำใบงานที่ ๑.๑ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญจากนิทาน ด้วยเทคนิคการอ่านแบบ SQ๔R ตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

๓.๑ Survey (S) นักเรียนอ่านนิทานอย่างคร่าว ๆ เพื่อจับใจความสำคัญของเรื่องและพิจารณารายละเอียดต่าง ๆ

๓.๒ Question (Q) นักเรียนทำใบงานที่ ๑.๑ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญจากนิทาน โดยตั้งคำถามจากนิทานที่อ่าน ครูกระตุ้นให้นักเรียนตั้งคำถามในประเด็นต่าง ๆ (ผู้เขียนกำลังพูดถึงอยู่นั้นคืออะไร ทำไมจึงสำคัญ สำคัญอย่างไร และเกี่ยวข้องกับอะไรหรือใครบ้าง ตอนไหนและเมื่อไร) เพื่อจะช่วยให้นักเรียนสามารถอ่านขั้นต่อไปอย่างมีจุดมุ่งหมายและจับประเด็นสำคัญได้

๓.๓ Read (R) นักเรียนอ่านนิทานในใบงานที่ ๑.๑ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญจากนิทาน ซ้ำอย่างละเอียดและในขณะเดียวกันก็ค้นหาคำตอบจากคำถามที่ได้ตั้งไว้

๓.๔ Record (R) นักเรียนจดบันทึกข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้อ่านจากขั้นตอนที่ ๓ โดยมุ่งจดบันทึก ในส่วนที่สำคัญและสิ่งที่จำเป็น โดยใช้ข้อความอย่างรัดกุมหรือย่อ ๆ ตามความเข้าใจของนักเรียน

๓.๕ Recite (R) นักเรียนสรุปใจความสำคัญลงใบงานที่ ๑.๑ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญจากนิทาน โดยเรียบเรียงเป็นภาษาของตนเอง ถ้ายังไม่แน่ใจในตอนใดของเรื่องที่อ่านให้กลับไปอ่านซ้ำใหม่

๓.๖ Reflect (R) ขั้นการสะท้อนเรื่องที่อ่าน เพื่อวิเคราะห์สิ่งที่นักเรียนสรุปใจความสำคัญ สอดคล้องกับเรื่องราวที่ผู้เขียนนำเสนอหรือไม่ ครูสุ่มเลือกนักเรียน ๑-๒ คน ออกมาสะท้อนการสรุปใจความสำคัญของตนเองหน้าชั้นเรียน โดยครูและนักเรียนที่เหลือร่วมกันแสดงความคิดเห็น

ขั้นสรุป

นักเรียนและครูร่วมกันสรุปจากการอ่าน เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญจากนิทาน และนำใบงานที่ ๑.๑ ส่งครูตรวจ

Reflective Thinking

ครูถามโต้ตอบกับนักเรียนเกี่ยวกับ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญจากนิทาน เพื่อเช็กความเข้าใจ และสรุปความรู้ การนำความรู้ไปใช้ในชีวิตจริง

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑. ใบความรู้ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญจากนิทาน
๒. ใบงานที่ ๑.๑ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญจากนิทาน
๓. แบบทดสอบก่อนเรียน

๙. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ภาระชิ้นงาน	วิธีการวัด	เครื่องมือ	เกณฑ์ที่ใช้ประเมิน	ผู้ประเมิน
๑. ด้านความรู้ (K)				
- แบบทดสอบก่อนเรียน	- ทดสอบ	- แบบทดสอบ	- มีคะแนน ๖๐% ขึ้นไป	- ครู
๑. บอกหลักและวิธีการอ่านจับใจความสำคัญได้	- ตรวจใบงาน	- ใบงานรายบุคคล	- มีคะแนน ๗๐% ขึ้นไป	- เพื่อนและครู
๒. ด้านทักษะกระบวนการ (P)				
๒. นักเรียนอ่านจับใจความจากนิทานได้	- ตรวจใบงาน	- ใบงานรายบุคคล	- มีคะแนน ๗๐% ขึ้นไป	- เพื่อนและครู
๓. ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ (A)				
๓. นักเรียนเห็นความสำคัญและตระหนักถึงหลักการอ่านจับใจความสำคัญ	- สังเกต	- แบบสังเกต	- ระดับคุณภาพ ๓ ขึ้นไป	- ครู
๔. ด้านสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน				
๑. ความสามารถในการสื่อสาร ๒. ความสามารถในการคิด	- ประเมิน	- แบบประเมิน	- ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป	ครู

ใบความรู้
เรื่อง หลักการอ่านจับใจความจากนิทาน

นิทาน คือ เรื่องราวที่เล่าต่อ ๆ กันมาเป็นเวลานานมาแล้ว แต่ไม่ทราบแน่ชัดว่าเริ่มต้นเล่ากันมาตั้งแต่เมื่อใด การเล่านิทานมีจุดหมายก็เพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลิน และให้ความรู้เพื่อสอนให้เป็นคนดีอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข และบางครั้งก็สอดแทรกคติเพื่อเป็นข้อคิดและนำไปปฏิบัติ

ประเภทของนิทาน

การแบ่งประเภทของนิทานตามรูปแบบของนิทาน และตามเนื้อหาสาระที่เป็นเรื่องราวของนิทาน แบ่งออกเป็นประเภทต่าง ๆ ๘ ประเภท คือ

๑. เทพนิยายหรือเรื่องราวปรัมปรา เป็นนิทานหรือนิยายที่เกินเลยความเป็นจริงของมนุษย์ ส่วนใหญ่เป็นเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับอภินิหาร

๒. นิทานประจำท้องถิ่นหรือนิทานพื้นบ้าน มักเป็นนิทานที่ถูกเล่าขานตกทอดต่อเนื่องกันมาเป็นเรื่องราวเกี่ยวข้องกับตำนานพื้นบ้าน ประวัติความเป็นมาของท้องถิ่น ภูเขา ทะเล เป็นต้น

๓. นิทานคติสอนใจ เป็นนิทานที่เรียบเรียงเชิงเปรียบเทียบกับชีวิตและความเป็นอยู่ร่วมกันในสังคม ให้บังเกิดผลในการดำรงชีวิตและความเป็นอยู่ร่วมกัน ให้ช่วยเหลือหรือเมตตา และอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

๔. นิทานวีรบุรุษ เป็นนิทานที่กล่าวอ้างบุคคลที่มีความสามารถองอาจ กล้าหาญ

๕. นิทานอธิบายเหตุ เป็นเรื่องราวของเหตุที่เกิดสิ่งหนึ่งสิ่งใดและอธิบายพร้อมตอบคำถามเรื่องราวนั้น ๆ ด้วย

๖. เทพปกรณัม เป็นนิทานที่เกี่ยวกับความเชื่อโดยเฉพาะตัวบุคคล ที่มีอภินิหารเหนือความเป็นจริงลึกลับ

๗. นิทานที่มีตัวสัตว์เป็นตัวเอก เปรียบเทียบเรื่องราว ที่อยู่ร่วมกันในสังคม สอนจริยธรรม แฝงแง่คิดและแนวทางแก้ไข เป็นเรื่องบันเทิงคดีที่สนุกสนาน

๘. นิทานตลกขบขัน เป็นเรื่องเปรียบเทียบชีวิตความเป็นอยู่แต่มีมุขที่ตลก ขบขัน สนุกสนาน ทำให้เกิดความรู้สึกเป็นสุข

หลักการอ่านจับใจความสำคัญจากนิทาน

การอ่านจับใจความสำคัญจากนิทานอาจใช้หลักการอ่านจับใจความสำคัญ เหมือนการอ่านเรื่องยาว ๆ ทั่วไป คือเน้นการสรุปสาระสำคัญของเรื่องในลักษณะการย่อความ ซึ่งมีขั้นตอนการอ่านดังนี้

๑. ตั้งใจอ่าน มีสมาธิในการอ่าน

๒. อ่านเรื่องราวนั้น ๆ ตั้งแต่ต้นจนจบเรื่อง

๓. สรุปหรือจับใจความสำคัญ ว่าเป็นเรื่องอะไร มีใคร ทำอะไร กับใคร ที่ไหน เมื่อไร ทำอย่างไร

๔. ทบทวนความบางตอน หรือสาระบางเรื่องที่ยังเข้าใจไม่ชัดเจนให้เข้าใจ

๕. สังเกตดูว่าผลสุดท้ายของเรื่องนั้น ๆ อะไรเกิดขึ้นบ้าง

๖. พิจารณาว่าเรื่องมีสาระหรือความสำคัญอยู่ที่ใด มีแง่คิดคติธรรมหรือคำสอนแก่ผู้อ่านอย่างไรบ้าง

๗. สรุปความคิด ทำบันทึกช่วยจำย่อความ ตอบคำถาม หรือทำกิจกรรมต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์

ตัวอย่าง

ผึ้งกับนกพิราบ

กาลครั้งหนึ่งมีผึ้งตัวหนึ่งหล่นลงไปในน้ำ และคงจะจมน้ำตายเป็นแน่ ถ้านกพิราบตัวหนึ่งมองไม่เห็นเสียก่อน นกพิราบคาบใบไม้ยื่นให้ผึ้งไต่ขึ้นมา

ในวันต่อมา ขณะที่นกพิราบกำลังเกาะอยู่บนกิ่งไม้ นายพรานคนหนึ่งเข้ามาในป่าและเอาปืนจ้องจะยิงมัน แต่ผึ้งเห็นเสียก่อน จึงบินไปต่อยมือของนายพราน ทำให้มือของนายพรานสั่น กระสุนห่างเป้าไปมากนกพิราบจึงไม่เป็นอันตราย

ใจความสำคัญของเรื่อง: นกพิราบเห็นผึ้งหล่นน้ำจึงคาบใบไม้ยื่นให้ผึ้งไต่ขึ้นมาได้ ในวันต่อมาผึ้งเห็นนายพรานจะยิงนกพิราบ จึงบินไปต่อยมือของนายพราน นกพิราบจึงไม่เป็นอันตราย

ใบงานที่ ๑.๑
เรื่อง หลักการอ่านจับใจความจากนิทาน

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านนิทานที่กำหนดให้แล้วสรุปใจความสำคัญ (๑๐ คะแนน)

ลูกนกแขกเต้าอวดกำลัง

ลูกนกแขกเต้าตัวหนึ่ง เมื่อพ่อแม่แก่แล้วสายตาไม่ดี จึงให้นอนอยู่แต่ในรัง ไม่ต้องออกไปหาอาหาร มันจะคาบมาให้กินเองทุกวัน ๆ วันหนึ่งลูกแขกเต้าบินไปหาที่หากิน จับอยู่บนยอดเขา มองไปในทะเลเห็นเกาะเกาะหนึ่ง จึงคิดจะลองไปหากินที่นั่น ที่เกาะนั้นมีป่ามะม่วงสีทองหอมหวาน

รุ่งขึ้นลูกนกแขกเต้าบินไปที่นั่น ตนเองกินจนอิ่มแล้วก็เอาปากจิกมะม่วงสุกกลับมาฝากพ่อแม่ พ่อกินแล้วจำรสชาติของมันได้ จึงกล่าวว่า

“ลูกเอ๋ย ! นี่มันมะม่วงที่เกาะโน้นใช่ไหม”

ลูกนกแขกเต้ารับว่า “ใช่ จ้ะพ่อ”

“พวกนกแขกเต้านี้ไปหากินที่เกาะนั้น ชื่อว่าไม่รักชีวิต เจ้าอย่าไปอีกเลยนะลูก”

ลูกนกแขกเต้าทำเฉย แล้ววันต่อมาก็ไปหากินที่นั่นอีก ขากลับเอามะม่วงสุกมาฝากพ่อแม่ เมื่อบินมาถึงกลางทะเลเป็นเพราะบินเร็วเกินไป จึงเกิดความเหนื่อยอ่อน ปีกล้า ยังง่วงนอนอีกจึงบินหลับมาเรื่อย ๆ

ทันใดนั้น มะม่วงได้หลุดร่วงไปในน้ำ เสียงดัง ต๋อม ! แล้วตัวนกแขกเต้าตกลงไปในน้ำเช่นกัน แล้วลอยขึ้นอยู่เหนือน้ำ ปลาตัวหนึ่งจึงฮุบเข้าปากไปกลายเป็นเหยื่อของปลาไปเสีย

เมื่อลูกนกแขกเต้าไม่บินกลับรังเสียที จนดึกดื่น พ่อแม่ก็รู้ว่ามันคงจะตกน้ำไปเสียแล้ว นกแขกเต้าพ่อแม่ไม่ได้กินอาหารหลายวัน จึงซูบผอมลงและตายไปในเวลาต่อมา

(จากหนังสือรวมสุดยอดนิทานชาดก ฉบับพัฒนาให้เป็นคนเก่ง ของ เอกรัตน์ อุดมพร)

1. ใคร.....
2. ทำอะไร.....
3. ที่ไหน.....
4. ผลเป็นอย่างไร.....
5. สรุปใจความสำคัญ.....

.....

.....

.....

แบบทดสอบก่อนเรียน

<u>คำชี้แจง</u> ๑. แบบทดสอบฉบับนี้ มี ๑๐ ข้อ ข้อละ ๑ คะแนน คะแนนเต็ม ๑๐ คะแนน
๒. แบบทดสอบนี้เป็นแบบเลือกตอบ
๓. ให้นักเรียนกากบาท × ทับอักษร ก ข ค หรือ ง ที่ถูกที่สุดเพียงข้อเดียว

---

๑. นิทาน หมายถึง
ก. ข่าวสาร เอกสาร หนังสือ ที่ให้ความรู้
ข. ข้อเท็จจริงที่มีการตีพิมพ์เป็นหนังสือ
ค. งานเขียนหรือวรรณกรรมที่มีข้อเท็จจริง
ง. เรื่องราวที่เล่าต่อ ๆ กันมาเป็นเวลานานมาแล้ว

๒. การอ่านจับใจความสำคัญจากนิทานใช้หลักการอ่านอย่างไร
ก. ใช้หลักการอ่านที่มีงานวิจัยเข้ามาสนับสนุน
ข. ใช้หลักการอ่านที่มีงานเขียนหรือวรรณกรรมรองรับ
ค. ใช้หลักการอ่านจับใจความสำคัญเหมือนการอ่านเรื่องทั่ว ๆ ไป
ง. ใช้หลักการอ่านจับใจความสำคัญจากข้อเท็จจริงที่มีการตีพิมพ์เป็นหนังสือ

อ่านนิทานที่กำหนดให้แล้วตอบคำถามข้อ ๓-๔

นิทานอีสป เรื่อง แม่ปูกับลูกปู

กาลครั้งหนึ่ง มีปูสองตัวแม่ลูกพากันไปหากินตามชายเลน ขณะที่เดินอยู่นั้น แม่ปูก็กล่าวแก่ลูกของตนว่า “ทำไมจึงเดินงุ่มง่ามอย่างนั้น เดี๋ยวซ้ายทีขวาที จะเดินให้ตรง ๆ ไม่ได้หรือไร มัวเดินอย่างนี้เดี๋ยวน้ำขึ้นแล้วเราเราจะไปหากินลำบาก ฝ่ายลูกปูก็ย้อนถามแม่ว่า “แม่จะให้เดินให้ตรงนั้น ฉันเดินไม่เป็น อยากให้แม่เดินให้ดูก่อน” แม่ปูก็เดินตรงไม่ได้เช่นกัน ด้วยธรรมชาติของปูนั้นย่อมต้องเดินคดไปคดมาเป็นธรรมดา”

๓. นิทานเรื่องนี้ให้ข้อคิดอย่างไรแก่นักเรียน
ก. คิดจะให้ผู้อื่นทำอย่างไรเราต้องทำสิ่งนั้นให้ได้เสียก่อน
ข. คิดจะตำหนิใครเราต้องกล้าที่จะตำหนิตัวเองเสียก่อน
ค. อย่าฝืนใจให้ใครทำตามประสงค์ของเราเพราะจะไร้ประโยชน์
ง. เมื่อกระทำผิดต้องยอมรับผิดในสิ่งที่ตนไม่สามารถทำได้

๔. นิทานข้างต้นสอดคล้องกับสำนวนไทยว่าอย่างไร
ก. สอนหนังสือสังฆราช
ข. ว่าแต่เขาอิเหนาเป็นเอง
ค. โง่แล้วอวดฉลาด
ง. จับปูใส่กระด้ง

อ่านนิทานที่กำหนดให้ แล้วตอบคำถามข้อ ๕-๗

พ่อไก่วัยแกร่งตัวหนึ่งพาลูก ๆ ออกหาอาหารเป็นประจำทุกวัน วันหนึ่งพ่อไก่ได้พาลูก ๆ ไปคุ้ยเขี่ยหาอาหารตรงลานดินไกลออกไปจากที่ที่เคยหากินเป็นประจำ พ่อไก่ใช้เท้าคุ้ยเขี่ยดินอย่างคล่องแคล่ว พลันสายตาก็เหลือบไปเห็นพลอยเม็ดงามส่องประกายแวววาวล้อกับแสงอาทิตย์ พ่อไก่จึงเดินเข้าไปดูพลอยเม็ดนั้นด้วยความอัศจรรย์และใช้ปากเขี่ยดูดูแล้วจึงพูดว่า

“พลอยเอ๋ย เจ้าช่างมีความงดงามเหลือเกิน ถ้าช่างเพชร ช่างพลอยมาพบเจ้า เจ้าคงมีราคาที่แพงมาก แต่นี่เป็นข้าซึ่งเป็นไก่เจ้าไม่มีค่าอะไรกับข้าเลย และสำหรับข้าแล้วดูเหมือนว่าข้าวเพียงนิดเดียวก็มีค่ามากกว่าพลอยรวมกันทั้งโลกเสียอีก”

ดังนั้นพ่อไก่จึงพาฝูงลูก ๆ เดินไปยังจุดอื่นทิ้งพลอยไว้ที่เดิมอย่างไม่มีเยื่อใย และตั้งหน้าตั้งตาคุ้ยเขี่ยหาอาหารต่อไป

(ยอดนิทานหรรษา ของ พ.ไพริน)

๕. เพราะเหตุใดพ่อไก่จึงไม่ดีใจที่ได้พบพลอย

ก. เพราะพ่อไก่มีลูกหลายตัว ข. เพราะพ่อไก่ไม่ใช่ช่างเพชร ช่างพลอย

ค. เพราะพลอยไม่มีประโยชน์ต่อพ่อไก่ ง. เพราะพลอยเม็ดโตมากลูกไก่ไม่สามารถกินพลอยได้

๖. “สำหรับข้าแล้วดูเหมือนว่าข้าวเพียงนิดเดียวก็มีค่ามากกว่าพลอยรวมกันทั้งโลกเสียอีก” คำพูดนี้แสดงให้เห็นว่าพ่อไก่มีคุณธรรมใด

ก. ซื่อสัตย์ ข. มักน้อย ค. ตัวเองเป็นที่พึ่งแห่งตน ง. รู้จักประมาณตน

๗. คำพูดใดสอดคล้องกับเรื่องนี้มากที่สุด

ก. คนที่ไม่มีปัญญา มักไม่เห็นคุณค่าของสิ่งที่ไม่มีค่า ข. คนที่มีปัญญา มักเห็นคุณค่าของสิ่งที่มีค่า

ค. คนที่ไม่มีปัญญา มักเห็นคุณค่าของสิ่งที่มีค่า ง. คนที่ไม่มีปัญญา มักรู้คุณค่าของสิ่งที่มีค่า

อ่านนิทานเรื่อง **ไม่เชื่อเลยเจอดี** แล้วตอบคำถามข้อ ๘-๑๐

ในครั้งสมัยที่พระเจ้าพรหมทัตเป็นกษัตริย์ครองนครพาราณสี มีฝูงนกจำนวนมากอาศัยอยู่ในป่า และมีพญานกซึ่งมีความเฉลียวฉลาดเป็นผู้ปกครองบรรดานกทั้งหลายอย่างร่มเย็นเป็นสุข อยู่มาวันหนึ่ง พญานกได้สังเกตเห็นความผิดปกติประการหนึ่ง ก็คือเห็นกิ่งไม้ที่ต้องลมเสียดสีกันไปมาและมีควันตามมาอีกต่างหากเห็นท่าว่าจะไม่ดีเสียแล้ว เนื่องจากเมื่อมีควันก็ย่อมมีไฟตามมาในที่สุด ซึ่งจะทำให้เกิดภัยพิบัติแก่หมู่นกทั้งหลายเป็นแน่

เมื่อเป็นดังนั้น พญานกจึงป่าวประกาศบอกสมัครพรรคพวกของตนให้รู้เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ฝูงนกบางตัวก็เชื่อฟังหนีอันตราย แต่ปรากฏว่ามีนกบางตัวที่ไม่เชื่อคำของพญานก จึงไม่ยอมย้ายหนีไป อยู่อย่างนั้นที่เดิมแหละดีแล้ว ซึ่งเป็นเช่นนี้ก็เนื่องมาจากว่านกบางตัวไม่มีปัญญาที่จะไตร่ตรอง ความจริงก็เห็นผิดเป็นชอบคิดว่าพญานกกระต่ายตื่นตูม กลัวเกรงไปเอง ไม่มีอะไรในกอไผ่หรอก เปรียบเหมือนกับเห็นน้ำเพียงหยดเดียวก็เพ้อเจ้อว่ามีจระเข้เสียอย่างนั้น และเมื่อฝูงนกของพญานกบินจากไปไม่นานนักไฟก็โหมไหม้ขึ้นมาทันที ทำให้นกที่ดื้อด้านทั้งหลายล้มตายกันเป็นจำนวนมาก

๘. จากเรื่องที่อ่านข้อใดกล่าวไม่ถูกต้อง

ก. พญานกเป็นหัวหน้าที่ดี ข. นกที่รอดชีวิตเพราะเชื่อฟังพญานก

ค. นกบางตัวตายเพราะไม่เชื่อฟังพญานก ง. นกบางตัวตายเพราะอาศัยอยู่ในกอไผ่ที่ไฟไหม้

๙. เพราะเหตุใดนกบางตัวจึงไม่เชื่อฟังที่พญานกเตือนว่าจะมีอันตราย

ก. มีนกบางตัวพูดยุยงว่าพญานกหลอกลวง ข. พญานกตื่นตูมและเกรงกลัวอันตรายจนเกินไป

ค. นกบางตัวไม่มีปัญญาไตร่ตรองคำพูดที่พญานกเตือน ง. นกบางตัวรักถิ่นฐานจึงไม่ยอมทิ้งที่อยู่ของตน

๑๐. นิทานเรื่องนี้ให้ข้อคิดในเรื่องใด

ก. ความรู้และความสังเกตทำให้มีชีวิตรอดปลอดภัย

ข. ความโลภและความหยิ่งนำพาไปสู่หายนะ

ค. ควรพิจารณาเหตุการณ์ให้รอบคอบและไม่ละเลยคำเตือนของผู้อื่น

ง. ควรเชื่อคำพูดของผู้อื่นเสมอเพราะจะทำให้รอดพ้นจากอันตราย

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้เทคนิค SQ4R

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖
รหัสวิชา ท ๑๖๑๐๑ รายวิชาภาษาไทย
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ เวลา ๑๒ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การอ่านจับใจความจากนิทาน เวลา ๒ ชั่วโมง
สอนชั้น..... วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....เวลา.....
ผู้สอน.....

---

๑. สาระสำคัญ

นิทาน คือ เรื่องราวที่เล่าต่อ ๆ กันมาเป็นเวลานานมาแล้ว แต่ไม่ทราบแน่ชัดว่าเริ่มต้นเล่ากันมาตั้งแต่เมื่อใด การเล่านิทานมีจุดหมายก็เพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลิน และให้ความรู้เพื่อสอนให้เป็นคนดีอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข และบางครั้งก็สอดแทรกคติเพื่อเป็นข้อคิดและนำไปปฏิบัติ

การอ่านจับใจความสำคัญจากนิทานอาจใช้หลักการอ่านจับใจความสำคัญ เหมือนการอ่านเรื่องยาว ๆ ทั่วไป คือเน้นการสรุปสาระสำคัญของเรื่องในลักษณะการย่อความ

๒. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด

ท ๑.๑ ป.๖/๓ อ่านเรื่องง่าย ๆ อย่างหลากหลายโดยจับเวลาแล้วถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน

ป.๖/๔ แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน

ป.๖/๕ อธิบายการนำความรู้และความคิดจากเรื่องที่อ่านไปตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต

ป.๖/๙ มีมารยาทในการอ่าน

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกหลักและวิธีการสรุปใจความสำคัญได้ (K)

๒. นักเรียนอ่านจับใจความจากนิทานได้ (P)

๓. นักเรียนเห็นความสำคัญและตระหนักถึงความสำคัญของหลักการอ่านจับใจความสำคัญ (A)

๔. สาระการเรียนรู้แกนกลาง

การอ่านจับใจความจากสื่อต่าง ๆ

๕. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑.ความสามารถในการสื่อสาร - ทักษะการอ่าน - ทักษะการเขียน

๒.ความสามารถในการคิด - การวิเคราะห์ - การสรุปความรู้

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. มีวินัย ๒. ใฝ่เรียนรู้ ๓. มุ่งมั่นในการทำงาน

๗. กิจกรรมการเรียนรู้ (ขั้นตอนกิจกรรม)

Do Now

ครูให้นักเรียนท่องบทอาขยาน “เป็นมนุษย์หรือเป็นคน”เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนเข้าสู่บทเรียน

Purpose

เราจะเรียนเรื่อง การอ่านจับใจความจากนิทาน เพื่อสรุปใจความสำคัญจากนิทานได้ ต่อจากคาบเรียนที่แล้ว

Work Mode

วิธีสอนแบบ SQ4R

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. ครูเปิดนิทานเรื่องกระต่ายกับเต่าให้นักเรียนดู

https://www.youtube.com/watch?v=IZj7zPy1u-A

๒. นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด

นักเรียนได้ข้อคิดอะไรจากนิทานเรื่องนี้

(แนวคำตอบ: อย่าดูถูกคนอื่น, ความประมาทนำมาซึ่งความผิดหวังและพ่ายแพ้)

ขั้นสอน

๑. ครูถามนักเรียนเกี่ยวกับหลักและวิธีการอ่านจับใจความสำคัญจากนิทาน ว่ามีหลักการอ่านอย่างไร เพื่อทบทวนความรู้เดิม

๒. นักเรียนทำใบงานที่ ๑.๒ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญจากนิทาน ด้วยเทคนิคการอ่านแบบ SQ๔R ตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

๒.๑ Survey (S) นักเรียนอ่านนิทานอย่างคร่าว ๆ เพื่อจับใจความสำคัญของเรื่องและพิจารณารายละเอียดต่าง ๆ

๒.๒ Question (Q) นักเรียนทำใบงานที่ ๑.๒ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญจากนิทาน โดยตั้งคำถามจากนิทานที่อ่าน ครูกระตุ้นให้นักเรียนตั้งคำถามในประเด็นต่าง ๆ (ผู้เขียนกำลังพูดถึงอยู่นั้นคืออะไร ทำไมจึงสำคัญ สำคัญอย่างไร และเกี่ยวข้องกับอะไรหรือใครบ้าง ตอนไหนและเมื่อไร) เพื่อจะช่วยให้นักเรียนสามารถอ่านขั้นต่อไปอย่างมีจุดมุ่งหมายและจับประเด็นสำคัญได้

๒.๓ Read (R) นักเรียนอ่านนิทานในใบงานที่ ๑.๒ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญจากนิทาน ซ้ำอย่างละเอียดและในขณะเดียวกันก็ค้นหาคำตอบจากคำถามที่ได้ตั้งไว้

๒.๔ Record (R) นักเรียนจดบันทึกข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้อ่านจากขั้นตอนที่ ๓ โดยมุ่งจดบันทึกในส่วนที่สำคัญและสิ่งที่จำเป็น โดยใช้ข้อความอย่างรัดกุมหรือย่อ ๆ ตามความเข้าใจของนักเรียน

๒.๕ Recite (R) นักเรียนสรุปใจความสำคัญลงใบงานที่ ๑.๒ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญจากนิทาน โดยเรียบเรียงเป็นภาษาของตนเอง ถ้ายังไม่แน่ใจในตอนใดของเรื่องที่อ่านให้กลับไปอ่านซ้ำใหม่

๒.๖ Reflect (R) ขั้นการสะท้อนเรื่องที่อ่าน เพื่อวิเคราะห์สิ่งที่นักเรียนสรุปใจความสำคัญ สอดคล้องกับเรื่องราวที่ผู้เขียนนำเสนอหรือไม่ ครูสุ่มเลือกนักเรียน ๑-๒ คน ออกมาสะท้อนการสรุปใจความสำคัญของตนเองหน้าชั้นเรียน โดยครูและนักเรียนที่เหลือร่วมกันแสดงความคิดเห็น จากนั้นนักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน

ขั้นสรุป

นักเรียนและครูร่วมกันสรุปจากการอ่าน เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญจากนิทาน และนำใบงานที่ ๑.๒ ส่งครูตรวจ

Reflective Thinking

ครูถามโต้ตอบกับนักเรียนเกี่ยวกับ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญจากนิทาน เพื่อเช็กความเข้าใจ และสรุปความรู้ การนำความรู้ไปใช้ในชีวิตจริง

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑. ใบงานที่ ๑.๒ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญจากนิทาน

๒. แบบทดสอบหลังเรียน

๓. นิทาน เรื่อง กระต่ายกับเต่า จาก ttps://www.youtube.com/watch?v=lZj๗zPy๑u-A

๙. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ภาระชิ้นงาน	วิธีการวัด	เครื่องมือ	เกณฑ์ที่ใช้ประเมิน	ผู้ประเมิน
๑. ด้านความรู้ (K)				
- แบบทดสอบหลังเรียน	- ทดสอบ	- แบบทดสอบ	- มีคะแนน ๖๐% ขึ้นไป	- ครู
๑. บอกหลักและวิธีการอ่านจับใจความสำคัญได้	- ตรวจใบงาน	- ใบงานรายบุคคล	- มีคะแนน ๗๐% ขึ้นไป	- เพื่อนและครู
๒. ด้านทักษะกระบวนการ (P)				
๒. นักเรียนอ่านจับใจความจากนิทานได้	- ตรวจใบงาน	- ใบงานรายบุคคล	- มีคะแนน ๗๐% ขึ้นไป	- เพื่อนและครู
๓. ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ (A)				

ภาระชิ้นงาน	วิธีการวัด	เครื่องมือ	เกณฑ์ที่ใช้ประเมิน	ผู้ประเมิน
๓. นักเรียนเห็นความสำคัญและตระหนักถึงหลักการอ่านจับใจความสำคัญ	- สังเกต	- แบบสังเกต	- ระดับคุณภาพ ๓ ขึ้นไป	- ครู
๔. ด้านสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน				
๑. ความสามารถในการสื่อสาร ๒. ความสามารถในการคิด	- ประเมิน	- แบบประเมิน	- ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป	- ครู

ใบงานที่ ๑.๒
เรื่อง หลักการอ่านจับใจความจากนิทาน

ต้นไทรทำลายต้นทองหลาง

นกหงส์ทองตัวหนึ่งอาศัยอยู่ในถ้ำทองที่เขาจิตตกูฏ เที่ยวกินข้าวสาลีที่ขึ้นเองอยู่ข้าง ๆ สระในป่าหิมพานต์ ระหว่างทางจากถ้ำทองไปถึงแหล่งข้าวสาลีนั้น จะมีต้นทองหลางขนาดใหญ่ต้นหนึ่งตั้งอยู่ตระหง่าน นกหงส์ทองจะแวะที่ต้นทองหลางนี้เป็นประจำทั้งขาไปและขากลับ จนคุ้นเคยกับเทวดาที่อาศัยอยู่บนต้นทองหลางที่ชื่อปลาสะ

เวลาต่อมามีนกตัวหนึ่งกินลูกไทรสุก แล้วบินมาจับที่ต้นทองหลาง ถ่ายมูลไว้ในระหว่างคาคบไม้ ไม่นานก็เกิดหน่อไทรขึ้น เมื่อขึ้นมาได้สัก 4 นิ้ว นกหงส์ทองเห็นอันตรายจะตามมาในอนาคต จึงเตือนเทวดาปลาสะว่า

“นี่สหาย ๆ อยากเตือนอะไรสักหน่อย ธรรมดาว่าต้นไทรเกิดบนต้นไม้ใด ก็จะทำให้ต้นไม้นั้นฉิบหายไปต่าง ๆ นานา ท่านจงถอนมันทิ้งเสีย อย่าปล่อยให้มันเจริญเติบโตไป หาไม่แล้วมันจะทำอันตรายต่อวิมานของท่าน สิ่งใดควรรังเกียจ เราก็ควรรังเกียจ อย่าไปมัวรักษาไว้”

ปลาสะเทวดากล่าวตอบว่า

“แน่ะ ! สหาย ท่านไม่รู้อะไร ต้นไทรนี้จะได้เป็นที่พึ่งของเราในตอนที่มันโต ตอนนี้มันยังเล็ก เราควรจะเป็นที่พึ่งแก่มัน เหมือนบิดามารดาเป็นที่พึ่งของบุตร แล้วบุตรกลับเป็นที่พึ่งของบิดามารดานั่นแหละ”

นกหงส์ทองตักเตือนด้วยความหวังดีเป็นครั้งสุดท้ายว่า

“เราแปลกใจว่าทำไมท่านถึงปล่อยให้ต้นไม้ที่จะนำภัยมาให้เติบโตต่อไป แต่เราอยากจะบอกให้รู้ว่าความเจริญเติบโตของต้นไทรไม่เป็นที่ชอบใจของเราเลย”

กล่าวดังนั้นแล้ว ก็บินไปยังภูเขาจิตตกูฏทันที ตั้งแต่นั้นมาก็ไม่ได้แวะที่ต้นทองหลางนี้อีกเลย กาลเวลาผ่านมา ต้นไทรก็เจริญเติบโตขึ้น ๆ แล้วได้ทำให้ต้นทองหลางทรุดโทรมลง ๆ กิ่งใบหลุดร่วงไปมาตามลำดับ วิมานของเทวดาก็โทรมไป หักไป ร่วงไป ผุกร่อนลงเรื่อย ๆ ถึงตอนนี้เทวดาเพิ่งคิดได้ จึงคิดถึงคำเตือนของนกหงส์ทอง แล้วรำพึงรำพันกับตนเองว่า

“ตอนนี้ ต้นไทรทำให้เราหวาดกลัว ภัยใหญ่ได้มาถึงเราแล้ว เพราะไม่เชื่อคำตักเตือนของนกหงส์ทอง ภัยใหญ่นี้ไม่ธรรมดาเปรียบเหมือนขุนเขาสิเนรุราชทีเดียวเชียว”

ไม่นานต้นทองหลางก็หักรานไป ผุกร่อนไปจนเหลือแต่ตอ วิมานของเทวดาก็ฉิบหายไปหมดสิ้น เทวดาต้องหนีไปหาที่อยู่ใหม่

(จากหนังสือรวมสุดยอดนิทานชาดก ฉบับพัฒนาให้เป็นคนเก่ง ของ เอกรัตน์ อุดมพร)

1. นกหงส์ทองอาศัยอยู่ที่ไหน.....

2. อาหารของนกหงส์ทอง คือ.....

3. นกหงส์ทองรู้จักกับเทวดาชื่อปลาสะได้อย่างไร.....

.....

4. นกหงส์ทองเตือนเทวดาว่าจะเกิดภัยเพราะสิ่งใด.....

.....

5. นกหงส์ทองเตือนเทวดาถึงอันตรายที่จะเกิดกับวิมานเทวดาว่าอย่างไร.....

.....

.....

6. เทวดาเชื่อคำเตือนของนกหงส์ทองหรือไม่ อย่างไร.....

.....

.....

7. หลังจากเวลาผ่านไปต้นไทรเติบโตขึ้น ผลที่ตามมาคือ.....

.....

.....

8. เมื่อต้นทองหลางผุกร่อนจนเหลือแต่ตอเกิดอะไรขึ้นแก่เทวดา.....

.....

.....

9. ข้อคิดที่ได้จากนิทานเรื่องนี้คือ.....

.....

10. ใจความสำคัญของนิทานเรื่องนี้คือ.....

.....

.....

สมบัติชิ้นสุดท้าย

ณ เมืองพาราณสีมีตระกูลตระกูลหนึ่ง มีหัวหน้าครอบครัวเป็นชายแก่ เขามีเมียซึ่งยังสาว ความที่มีเมียเด็กเลยเกิดความไม่ไว้วางใจ คิดว่าเมื่อตนตายไปแล้วเมียคนนี้คงจะไปมีสามีใหม่และผลาญสมบัติของตนจนหมดไม่มีเหลือตกถึงลูกเป็นแน่ คิดได้ดังนั้น จึงเรียกทาสคนหนึ่งนามนันทะไปยังป่าเพื่อช่วยกันฝังทรัพย์สิน ในที่นี้บอกแก่ทาสว่าเมื่อตนตายให้บอกเรื่องสมบัติที่ฝังนี้แก่นายน้อยซึ่งเป็นลูกของตนด้วย

เมื่อชายแก่ตายลง ผู้เป็นเมียก็ได้เรียกลูกมาแล้วบอกเรื่องทรัพย์สมบัติ นันทะซึ่งเป็นทาสพานายน้อยไปยังป่า แต่แทนที่จะช่วยขุดสมบัติขึ้นมากลับอวดดีด่าว่านายน้อย อีกสองสามวันต่อมาก็พาไปอีก แต่ทาสตัวดีก็ทำแบบเดิมอีก ลูกของชายแก่ไม่รู้จะทำอย่างไรเลยไปขอคำแนะนำจากเพื่อนเก่าพ่อของตน ก็ได้ความว่าที่ที่ทาสยืนด่าทออยู่นั้นน่ะคือที่ฝังสมบัติเอาไว้ และเมื่อนายกับบ่าวออกไปขุดสมบัติกันอีก ปรากฏว่าสมบัติก็อยู่ในที่ที่เพื่อนเก่าชายแก่บอกจริง ๆ ด้วย นายน้อยคนนี้ก็เลยไม่ต้องลำบากเพราะว่ามีสมบัติพ่อแถมยังทำตนเป็นคนดีมีศีลมีทานไปตลอดชีวิตด้วย

(จากหนังสือ 96 นิทานชาดก คติสอนใจ ของ ครูแคท)

1. เพราะเหตุใดชายแก่จึงไม่ไว้ใจเมียของตนเอง.....
.....
2. ชายแก่ใช้วิธีใดในการรักษาสมบัติไว้ให้ลูกชายของตน.....
.....
.....
3. ทาสนันทะทำอย่างไรเมื่อพานายน้อยไปยังป่า.....
.....
.....
4. ลูกของชายแก่เจอสมบัติได้อย่างไร.....
5. เพราะเหตุใดเพื่อนเก่าของชายแก่จึงรู้ที่ซ่อนสมบัติ.....
.....
.....

แบบทดสอบหลังเรียน

<u>คำชี้แจง</u> ๑.แบบทดสอบฉบับนี้ มี ๑๐ ข้อ ข้อละ ๑ คะแนน คะแนนเต็ม ๑๐ คะแนน
๒.แบบทดสอบนี้เป็นแบบเลือกตอบ
๓.ให้นักเรียนกากบาท × ทับอักษร ก ข ค หรือ ง ที่ถูกที่สุดเพียงข้อเดียว

---

๑. การอ่านจับใจความสำคัญจากนิทานใช้หลักการอ่านอย่างไร
ก. ใช้หลักการอ่านที่มีงานวิจัยเข้ามาสนับสนุน
ข. ใช้หลักการอ่านที่มีงานเขียนหรือวรรณกรรมรองรับ
ค. ใช้หลักการอ่านจับใจความสำคัญเหมือนการอ่านเรื่องทั่ว ๆ ไป
ง. ใช้หลักการอ่านจับใจความสำคัญจากข้อเท็จจริงที่มีการตีพิมพ์เป็นหนังสือ

๒. นิทาน หมายถึง
ก. ข่าวสารเอกสารหนังสือที่ให้ความรู้ ข. ข้อเท็จจริงที่มีการตีพิมพ์เป็นหนังสือ
ค. งานเขียนหรือวรรณกรรมที่มีข้อเท็จจริง ง. เรื่องราวที่เล่าต่อ ๆ กันมาเป็นเวลานานมาแล้ว

อ่านนิทานที่กำหนดให้ แล้วตอบคำถามข้อ ๓-๕

พ่อไก่วัยแกร่งตัวหนึ่งพาลูก ๆ ออกหาอาหารเป็นประจำทุกวัน วันหนึ่งพ่อไก่ได้พาลูก ๆ ไปคุ้ยเขี่ยหาอาหารตรงลานดินไกลออกไปจากที่ที่เคยหากินเป็นประจำ พ่อไก่ใช้เท้าคุ้ยเขี่ยดินอย่างคล่องแคล่ว พลันสายตาก็เหลือบไปเห็นพลอยเม็ดงามส่องประกายแวววาวล้อกับแสงอาทิตย์ พ่อไก่จึงเดินเข้าไปดูพลอยเม็ดนั้นด้วยความอัศจรรย์และใช้ปากเขี่ยดูดูแล้วจึงพูดว่า

“พลอยเอ๋ย เจ้าช่างมีความงดงามเหลือเกิน ถ้าช่างเพชร ช่างพลอยมาพบเจ้า เจ้าคงมีราคาที่แพงมาก แต่นี่เป็นข้าซึ่งเป็นไก่เจ้าไม่มีค่าอะไรกับข้าเลย และสำหรับข้าแล้วดูเหมือนว่าข้าวเพียงนิดเดียวก็มีค่ามากกว่าพลอยรวมกันทั้งโลกเสียอีก”

ดังนั้นพ่อไก่จึงพาฝูงลูก ๆ เดินไปยังจุดอื่นทิ้งพลอยไว้ที่เดิมอย่างไม่มีเยื่อใย และตั้งหน้าตั้งตาคุ้ยเขี่ยหาอาหารต่อไป

(ยอดนิทานหรรษา ของ พ.ไพริน)

๓. เพราะเหตุใดพ่อไก่จึงไม่ดีใจที่ได้พบพลอย
ก. เพราะพ่อไก่มีลูกหลายตัว ข. เพราะพ่อไก่ไม่ใช่ช่างเพชร ช่างพลอย
ค. เพราะพลอยไม่มีประโยชน์ต่อพ่อไก่ ง. เพราะพลอยเม็ดโตมากลูกไก่ไม่สามารถกินพลอยได้

๔. คำพูดใดสอดคล้องกับเรื่องนี้มากที่สุด
ก. คนที่ไม่มีปัญญา มักไม่เห็นคุณค่าของสิ่งที่ไม่มีค่า ข. คนที่มีปัญญา มักเห็นคุณค่าของสิ่งที่มีค่า
ค. คนที่ไม่มีปัญญา มักเห็นคุณค่าของสิ่งที่มีค่า ง. คนที่ไม่มีปัญญา มักรู้คุณค่าของสิ่งที่มีค่า

๕. “สำหรับข้าแล้วดูเหมือนว่าข้าวเพียงนิดเดียวก็มีค่ามากกว่าพลอยรวมกันทั้งโลกเสียอีก” คำพูดนี้แสดงให้เห็นว่าพ่อไก่มีคุณธรรมใด

ก. ซื่อสัตย์ ข. มักน้อย ค. ตัวเองเป็นที่พึ่งแห่งตน ง. รู้จักประมาณตน

อ่านนิทานที่กำหนดให้แล้วตอบคำถามข้อ ๖-๗

นิทานอีสป เรื่อง แม่ปูกับลูกปู

กาลครั้งหนึ่งมีปูสองตัวแม่ลูกพากันไปหากินตามชายเลน ขณะที่เดินอยู่นั้น แม่ปูก็กล่าวแก่ลูกของตนว่า “ทำไมจึงเดินงุ่มง่ามอย่างนั้น เดี๋ยวซ้ายทีขวาที จะเดินให้ตรง ๆ ไม่ได้หรือไร มัวเดินอย่างนี้เดี๋ยวน้ำขึ้นแล้วเราเราจะไปหากินลำบาก ฝ่ายลูกปูก็ย้อนถามแม่ว่า “แม่จะให้เดินให้ตรงนั้นฉันเดินไม่เป็นอยากให้แม่เดินให้ดูก่อน” แม่ปูก็เดินตรงไม่ได้เช่นกัน ด้วยธรรมชาติของปูนั้นย่อมต้องเดินคดไปคดมาเป็นธรรมดา”

๖. นิทานเรื่องนี้ให้ข้อคิดอย่างไรแก่นักเรียน

ก. คิดจะให้ผู้อื่นทำอย่างไรเราต้องทำสิ่งนั้นให้ได้เสียก่อน

ข. คิดจะตำหนิใครเราต้องกล้าที่จะตำหนิตัวเองเสียก่อน

ค. อย่าฝืนใจให้ใครทำตามประสงค์ของเราเพราะจะไร้ประโยชน์

ง. เมื่อกระทำผิดต้องยอมรับผิดในสิ่งที่ตนไม่สามารถทำได้

๗. นิทานข้างต้นสอดคล้องกับสำนวนไทยว่าอย่างไร

ก. สอนหนังสือสังฆราช ข. ว่าแต่เขาอิเหนาเป็นเอง

ค. โง่แล้วอวดฉลาด ง. จับปูใส่กระด้ง

อ่านนิทานเรื่อง **ไม่เชื่อเลยเจอดี** แล้วตอบคำถามข้อ ๘-๑๐

ในครั้งสมัยที่พระเจ้าพรหมทัตเป็นกษัตริย์ครองนครพาราณสี มีฝูงนกจำนวนมากอาศัยอยู่ในป่า และมีพญานกซึ่งมีความเฉลียวฉลาดเป็นผู้ปกครองบรรดานกทั้งหลายอย่างร่มเย็นเป็นสุขอยู่มาวันหนึ่ง พญานกได้สังเกตเห็นความผิดปกติประการหนึ่ง ก็คือเห็นกิ่งไม้ที่ต้องลมเสียดสีกันไปมาและมีควันตามมาอีกต่างหากเห็นท่าวาจะไม่ดีเสียแล้ว เนื่องจากเมื่อมีควันก็ยอมมีไฟตามมาในที่สุดซึ่งจะทำให้เกิดภัยพิบัติแก่หมู่นกทั้งหลายเป็นแน่

เมื่อเป็นดังนั้น พญานกจึงป่าวประกาศบอกสมัครพรรคพวกของตนให้รู้เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ฝูงนกบางตัวก็เชื่อฟังหนีอันตราย แต่ปรากฏว่ามีนกบางตัวที่ไม่เชื่อคำของพญานก จึงไม่ยอมย้ายหนีไป อยู่อย่างนั้นที่เดิมแหละดีแล้ว ซึ่งเป็นเช่นนี้ก็เนื่องมาจากว่านกบางตัวไม่มีปัญญาที่จะไตร่ตรองความจริงก็เห็นผิดเป็นชอบคิดว่า พญานกกระต่ายตื่นตูม กลัวเกรงไปเอง ไม่มีอะไรในกอไผ่หรอก เปรียบเหมือนกับเห็นน้ำเพียงหยดเดียวก็เพ้อเจ้อว่ามีจระเข้เสียอย่างนั้น และเมื่อฝูงนกของพญานกบินจากไปไม่นานนักไฟก็โหมไหม้ขึ้นมาทันที ทำให้นกที่ดื้อด้านทั้งหลายล้มตายกันเป็นจำนวนมา

๘. จากเรื่องที่อ่านข้อใดกล่าวไม่ถูกต้อง

ก. พญานกเป็นหัวหน้าที่ดี
ข. นกที่รอดชีวิตเพราะเชื่อฟังพญานก
ค. นกบางตัวตายเพราะไม่เชื่อฟังพญานก
ง. นกบางตัวตายเพราะอาศัยอยู่ในกอไผ่ที่ไฟไหม้

๙. นิทานเรื่องนี้ให้ข้อคิดในเรื่องใด

ก. ความรู้และความสังเกตทำให้มีชีวิตรอดปลอดภัย
ข. ความโลภและความหยิ่งนำพาไปสู่หายนะ
ค. ควรพิจารณาเหตุการณ์ให้รอบคอบและไม่ละเลยคำเตือนของผู้อื่น
ง. ควรเชื่อคำพูดของผู้อื่นเสมอเพราะจะทำให้รอดพ้นจากอันตราย

๑๐. เพราะเหตุใดนกบางตัวจึงไม่เชื่อฟังที่พญานกเตือนว่าจะมีอันตราย

ก. มีนกบางตัวพูดยุยงว่าพญานกหลอกลวง
ข. พญานกตื่นตูมและเกรงกลัวอันตรายจนเกินไป
ค. นกบางตัวไม่มีปัญญาไตร่ตรองคำพูดที่พญานกเตือน
ง. นกบางตัวรักถิ่นฐานจึงไม่ยอมทิ้งที่อยู่ของตน

เฉลยใบงานที่ ๑.๑
เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญจากนิทาน

เรื่อง ลูกนกแขกเต้าอวดกำลัง

๑. ใคร	นกแขกเต้าตัวหนึ่ง
๒. ทำอะไร	บินไปหากินและหาอาหารมาเลี้ยงพ่อแม่
๓. ที่ไหน	เกาะแห่งหนึ่ง
๔. ผลเป็นอย่างไร	นกแขกเต้าจิกมะม่วงมาฝากพ่อแม่ เมื่อพ่อนกกินแล้วก็จำรสชาติได้ว่าเป็นมะม่วงจากเกาะในทะเล จึงเตือนไม่ให้ลูกนกไปหากินที่เกาะนั้นอีกเพราะจะเป็นอันตรายถึงแก่ชีวิต แต่ลูกนกทำเฉย และบินไปเอามะม่วงอีก ขากลับลูกนกแขกเต้าบินเร็วเกินไปและง่วงนอนจึงตกลงน้ำถูกปลาฮุบไปเป็นอาหาร เมื่อลูกนกตายพ่อแม่ที่รออยู่จึงอดอาหารซูบผอมและตาย
๕. สรุปใจความสำคัญ	นกแขกเต้าตัวหนึ่งบินไปหากินและหาอาหารมาเลี้ยงพ่อแม่ที่เกาะแห่งหนึ่ง มันจิกมะม่วงมาฝากพ่อแม่ เมื่อพ่อนกกินแล้วก็จำรสชาติได้ว่าเป็นมะม่วงจากเกาะในทะเล จึงเตือนไม่ให้ลูกนกไปหากินที่เกาะนั้นอีกเพราะจะเป็นอันตรายถึงแก่ชีวิต แต่ลูกนกไม่เชื่อฟังและบินไปเอามะม่วงอีก ขากลับลูกนกแขกเต้าบินเร็วเกินไปและง่วงนอนจึงตกลงน้ำถูกปลาฮุบไปเป็นอาหาร เมื่อลูกนกตายพ่อแม่ที่รออยู่จึงอดอาหารจนซูบผอมและตายในที่สุด

เฉลยใบงานที่ ๑.๒
เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญจากนิทาน

เรื่อง ต้นไทรทำลายต้นทองหลาง

๑. นกหงส์ทองอาศัยอยู่ที่ไหน	ถ้ำทองที่เขาจิตตกูฏ
๒. อาหารของนกหงส์ทองคือ	ข้าวสาลี
๓. นกหงส์ทองรู้จักกับเทวดาชื่อปลาสะได้อย่างไร	เทวดาปลาสะเป็นเทวดาที่อาศัยอยู่บนต้นทองหลางที่อยู่ระหว่างทางที่นกหงส์ทองไปหากินและนกหงส์ทองจะแวะที่ต้นทองหลางต้นนี้จนคุ้นเคยกัน
๔. นกหงส์ทองเตือนเทวดาว่าจะเกิดภัยเพราะสิ่งใด	ต้นไทร
๕. นกหงส์ทองเตือนเทวดาถึงอันตรายที่จะเกิดกับวิมานเทวดาว่าอย่างไร	ให้ถอนต้นไทรทิ้งอย่าปล่อยให้เจริญเติบโตเพราะจะทำอันตรายต่อวิมานของเทวดา
๖. เทวดาเชื่อคำเตือนของนกหงส์ทองหรือไม่อย่างไร	ไม่เชื่อ เพราะเทวดาคิดว่าต้นไทรโตขึ้นมาก็จะเป็นที่อยู่อาศัยของเทวดา
๗. หลังจากเวลาผ่านไปต้นไทรเติบโตขึ้นผลที่ตามมาคือ	ต้นทองหลางทรุดโทรม ผุกร่อนลงเรื่อย ๆ
๘. เมื่อต้นทองหลางผุกร่อนจนเหลือแต่ตอเกิดอะไรขึ้นแก่เทวดา	วิมานของเทวดาเสียหาย เทวดาต้องหนีไปหาที่อยู่ใหม่
๙. ข้อคิดที่ได้จากนิทานเรื่องนี้คือ	- จงรีบขจัดภัยที่เพิ่งเกิดขึ้น อย่าปล่อยให้เกิดภัยใหญ่จนยากแก่การแก้ไข - อย่าสร้างความเจริญบนความพินาศของผู้อื่น
๑๐. ใจความสำคัญของนิทานเรื่องนี้คือ	นกหงส์ทองเป็นเพื่อนกับเทวดาที่อาศัยอยู่ที่ต้นทองหลาง วันหนึ่งนกหงส์ทองเห็นหน่อไทรเกิดขึ้นบนต้นทองหลาง จึงเตือนเทวดาให้ถอนทิ้งเพราะจะนำภัยมาให้แต่เทวดาคิดว่าเมื่อต้นไทรโตขึ้นก็จะได้อาศัย จึงไม่ทำตามคำแนะนำของนกหงส์ทอง เวลาผ่านไปต้นไทรเจริญ เติบโตขึ้น ทำให้ต้นทองหลางทรุดโทรม ผุกร่อนเหลือแต่ตอ วิมานของเทวดาเสียหายจนเทวดาต้องหนีไปหาที่อยู่ใหม่

เรื่อง สมบัติชิ้นสุดท้าย

๑. ใคร	เพราะภรรยายังสาว หากชายแก่ตายไปแล้วภรรยาไปมีสามีใหม่จะผลาญสมบัติของลูกจนหมด
๒. ทำอะไร	ชายแก่เรียกทาสชื่อนันทะไปช่วยฝังสมบัติไว้ในป่า และฝากให้ทาสบอกที่ซ่อนสมบัติแก่ลูกชาย
๓. ที่ไหน	ยืนด่าว่านายน้อยตรงบริเวณที่ฝังสมบัติไว้
๔. ผลเป็นอย่างไร	ไปขอคำแนะนำจากเพื่อนเก่าของพ่อ
๕. สรุปใจความสำคัญ	เพราะอาศัยการสังเกตและไหวพริบของตนเอง

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน

ข้อ	คำตอบ
๑	ง
๒	ค
๓	ก
๔	ข
๕	ค
๖	ง
๗	ก
๘	ง
๙	ค
๑๐	ค

เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน

ข้อ	คำตอบ
๑	ง
๒	ค
๓	ก
๔	ข
๕	ค
๖	ง
๗	ก
๘	ง
๙	ค
๑๐	ค

แบบสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล

<u>คำชี้แจง</u> ให้ผู้สอนสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียน และลงคะแนนในช่องว่าง

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	พฤติกรรม					รวม
		ความตั้งใจในการเรียน	ความสนใจและซักถาม	ความซื่อสัตย์	การแก้ปัญหา	ความมีมนุษยสัมพันธ์	
		๔	๔	๔	๔	๔	๒๐

ระดับคุณภาพ

คะแนน ๑๖–๒๐ หมายถึง ดีมาก

คะแนน ๑๑–๑๕ หมายถึง ดี

คะแนน ๖–๑๐ หมายถึง พอใช้

คะแนน ๑–๕ หมายถึง ปรับปรุง

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

( )

นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

เกณฑ์ประเมินพฤติกรรมรายบุคคล
(Rubric Assessment)

รายการประเมินคุณภาพ	เกณฑ์ประเมินพฤติกรรมรายบุคคล (Rubric Assessment)			
	๔	๓	๒	๑
๑. ความตั้งใจในการเรียน	ตั้งใจฟังอธิบายปฏิบัติกิจกรรมด้วยความสนใจกระตือรือร้นดีมาก	ตั้งใจฟังอธิบายปฏิบัติกิจกรรมด้วยความสนใจกระตือรือร้นดี	สนใจฟังอธิบายเล็กน้อยปฏิบัติกิจกรรมด้วยความกระตือรือร้นเล็กน้อย	ไม่สนใจปฏิบัติกิจกรรม
๒. ความสนใจตอบคำถามและซักถาม	ซักถามอย่างมีเหตุผล ตอบคำถามได้เข้าใจง่ายมีวิธีการที่น่าสนใจเหมาะสมกับลักษณะของข้อมูล	ซักถามอย่างมีเหตุผล ตอบคำถามได้เข้าใจง่ายเหมาะสมกับลักษณะของข้อมูล	ไม่สนใจซักถามและตอบคำถามด้วยวิธีการที่ไม่เหมาะสมกับลักษณะของข้อมูล	ไม่สนใจซักถามและไม่ตอบคำถาม
๓. ความมีวินัย	ปฏิบัติตามกฎระเบียบตรงต่อเวลาในการเข้าเรียนและการส่งงาน	ปฏิบัติตามกฎระเบียบตรงต่อเวลาในการเข้าเรียนและส่งงานช้ากว่ากำหนด ๑ วัน	ปฏิบัติตามกฎระเบียบ และเข้าเรียนสายบางครั้งส่งงานช้ากว่ากำหนด ๒ วัน	ไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบและเข้าเรียนสายทุกครั้งส่งงานช้ากว่ากำหนด ๓ วัน
๔. การแก้ปัญหา	มีวิธีการคิดหาวิธีแก้ปัญหาได้มากกว่า ๒ วิธีในเวลาที่กำหนด	มีวิธีการคิดหาวิธีแก้ปัญหาได้ ๒ วิธีในเวลาที่กำหนด	มีวิธีการคิดแก้ปัญหาได้เพียง ๑ วิธีในเวลาที่กำหนด	ไม่สามารถคิดแก้ปัญหาได้ในเวลาที่กำหนด
๕. ความมีมนุษย์สัมพันธ์	ให้ความร่วมมือช่วยเหลือผู้อื่นขอบคุณและขอโทษได้เหมาะสมตามสถานการณ์	ขอบคุณและขอโทษได้เหมาะสมตามสถานการณ์	ให้ความร่วมมือช่วยเหลือผู้อื่นบางครั้ง	ไม่ให้ความร่วมมือช่วยเหลือผู้อื่น

แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

<u>คำชี้แจง</u>: ให้ผู้สอน สังเกตคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน แล้วขีด ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

ลำดับที่	ชื่อ-สกุลของผู้รับการประเมิน	มีวินัย				ใฝ่เรียนรู้				มุ่งมั่นในการทำงาน				รวม ๑๒ คะแนน	สรุป	
		๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑		ผ่าน	ไม่ผ่าน

เกณฑ์การตัดสินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน (ผ่านเกณฑ์ 70% ขึ้นไป)

คะแนน ๗-๑๒ หมายถึง นักเรียนมีคะแนน<u>ผ่าน</u>เกณฑ์การประเมิน

คะแนน ๑-๖ หมายถึง นักเรียนมีคะแนน<u>ไม่ผ่าน</u>เกณฑ์การประเมิน

ลงชื่อ..... ผู้ประเมิน

( )

นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

เกณฑ์การแบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน				น้ำหนักคะแนน
	(๔) ดีมาก	(๓) ดี	(๒) พอใช้	(๑) ปรับปรุง	
มีวินัย	นักเรียนทำงานที่รับมอบหมายให้สมบูรณ์ตามกำหนดและตรงต่อเวลา	นักเรียนทำงานที่รับมอบหมายให้สมบูรณ์เล็กน้อยตามกำหนดและตรงต่อเวลา	นักเรียนทำงานที่รับมอบหมายไม่สมบูรณ์แต่ตรงต่อเวลา	นักเรียนทำงานที่รับมอบหมายไม่สมบูรณ์และไม่ตรงต่อเวลา	๔
ใฝ่เรียนรู้	นักเรียนมีความใส่ใจกระตือรือร้นชอบซักถามทุกครั้ง	นักเรียนมีความใส่ใจกระตือรือร้นชอบซักถามบ่อยครั้ง	นักเรียนมีความใส่ใจกระตือรือร้นชอบซักถามบางครั้ง	นักเรียนไม่มีความใส่ใจกระตือรือร้นและซักถาม	๔
มุ่งมั่นในการทำงาน	ตั้งใจทำงานที่ ได้รับมอบหมาย พยายามหาคำตอบ สืบค้นข้อมูลจากแหล่ง เรียนรู้เพื่อให้ ได้มาซึ่งคำตอบ	เสนอความจริงถึงแม้ว่าผลที่ออกมาตรงกับคนอื่นแต่แอบอ้างข้อมูลคนอื่น	เสนอเป็นความจริง และแอบอ้างข้อมูลคนอื่นบ่อยครั้ง	เสนอไม่เป็นความจริงและแอบอ้างข้อมูลคนอื่น	๔
รวม					๑๒

บันทึกผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

๑. ผลการจัดการเรียนรู้ตามแบบประเมิน จำนวนนักเรียน ชั้น ..... จำนวน ..... คน

ด้านความรู้ (K) บอกหลักและวิธีการสรุปใจความสำคัญได้

- ผ่านเกณฑ์การประเมิน ..... คน คิดเป็นร้อยละ .....
- ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ..... คน คิดเป็นร้อยละ .....

ด้านทักษะกระบวนการ (P) นักเรียนอ่านจับใจความจากนิทานได้

- ผ่านเกณฑ์การประเมิน ..... คน คิดเป็นร้อยละ .....
- ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ..... คน คิดเป็นร้อยละ .....

ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ (A) นักเรียนเห็นความสำคัญและตระหนักถึงความสำคัญของหลักการอ่านจับใจความสำคัญ

- ผ่านเกณฑ์การประเมิน ..... คน คิดเป็นร้อยละ .....
- ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ..... คน คิดเป็นร้อยละ .....

สมรรถนะของผู้เรียน ความสามารถในการสื่อสาร, การคิด

- ผ่านเกณฑ์การประเมิน ..... คน คิดเป็นร้อยละ .....
- ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ..... คน คิดเป็นร้อยละ .....

๒. ปัญหาอุปสรรค

.....

.....

๓. ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อ.....

( )

นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

วันที่..... เดือน..... พ.ศ. .....

๔. ความคิดเห็นครูพี่เลี้ยง

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

( )

ตำแหน่ง ครูผู้สอนและหัวหน้าฝ่ายวิชาการ

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

๕. ความคิดเห็นหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

( )

ตำแหน่ง หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

๖. ความคิดเห็นกลุ่มงานบริหารวิชาการ / ผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

ภาคผนวก ข

การหาคุณภาพเครื่องมือ

ตารางที่ ข.1 ผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ								ระดับความเหมาะสม
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	รวม (25)	เฉลี่ย $\overline{X}$	ค่า $S.D.$	
สาระสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้									
1. ถูกต้องได้ใจความ	5	5	4	4	4	22	4.4	0.55	มาก
2. แสดงความคิดหลักได้ชัดเจน	5	5	5	4	4	23	4.6	0.55	มากที่สุด
3. สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	5	5	5	4	4	23	4.6	0.55	มากที่สุด
จุดประสงค์การเรียนรู้									
1. นำไปสู่การปฏิบัติได้	5	5	4	4	5	23	4.6	0.55	มากที่สุด
2. สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	5	5	4	5	5	24	4.8	0.45	มากที่สุด
3. สอดคล้องกับกิจกรรม	5	5	5	5	5	25	5.0	0	มากที่สุด
4. ระบุพฤติกรรมที่วัดประเมินได้ชัดเจน	5	5	4	4	4	22	4.4	0.55	มาก
5. ครอบคลุมพฤติกรรมด้านพุทธิพิสัย ทักษะพิสัยและจิตพิสัย	5	5	4	4	4	22	4.4	0.55	มาก
สาระการเรียนรู้/กิจกรรมการเรียนรู้									
1. สาระการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	5	5	25	5.0	0	มากที่สุด
2. สาระการเรียนรู้เหมาะสมกับธรรมชาติของวิชา	5	5	5	5	5	25	5.0	0	มากที่สุด
3. กิจกรรมการเรียนรู้มีความหลากหลาย	5	4	4	4	4	21	4.2	0.45	มาก

(ต่อ)

ตารางที่ ข.1 (ต่อ)

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ								ระดับความเหมาะสม
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	รวม (25)	เฉลี่ย $\overline{X}$	ค่า $S.D.$	
4. กิจกรรมการเรียนรู้พัฒนาคุณลักษณะผู้เรียนได้ชัดเจน	4	4	4	4	4	20	4.0	0	มาก
5. กิจกรรมการเรียนรู้เน้นผู้เรียนให้แสวงหาความรู้ มีส่วนร่วมค้นคว้า วิเคราะห์และลงข้อสรุป	4	4	4	4	4	20	4.0	0	มาก
6. กิจกรรมเหมาะสมกับระดับผู้เรียน	5	5	4	4	4	22	4.4	0.55	มาก
7. กิจกรรมเป็นไปตามขั้นตอนของการสอนใช้เทคนิคการสอนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิคแบบ SQ4R	5	5	5	5	5	25	5.0	0	มากที่สุด
สื่อ อุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้									
1. สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้และกิจกรรม	5	5	4	4	4	22	4.4	0.55	มาก
2. สื่อเหมาะสมผู้เรียนมีส่วนร่วมในการใช้	5	4	4	4	5	22	4.4	0.55	มาก
3. สนองต่อจุดประสงค์การเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนรู้	5	5	4	4	4	22	4.4	0.55	มาก
การวัดและประเมินผล									
1. การวัดและประเมินผลสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และสาระสำคัญ	5	5	4	4	5	23	4.6	0.55	มากที่สุด

(ต่อ)

ตารางที่ ข.1 (ต่อ)

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ								ระดับความเหมาะสม
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	รวม (25)	เฉลี่ย $\overline{X}$	ค่า $S.D.$	
2. ใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลได้เหมาะสม	5	5	4	4	5	23	4.6	0.55	มากที่สุด
3. วัดและประเมินผลได้ครอบคลุมพฤติกรรมด้านพุทธิพิสัย ทักษะพิสัยและจิตพิสัย	4	4	4	4	4	20	4.0	0	มาก
4. มีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง	5	5	5	4	4	23	4.6	0.55	มากที่สุด
รวม							4.52	0.26	มากที่สุด

จากตารางที่ ข.1 พบว่า ระดับความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน โดยรวมมีความคิดเห็นว่าแผนการจัดการเรียนรู้มีคุณภาพเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

ตารางที่ ข.2 ค่าความสอดคล้อง (IOC) กับจุดประสงค์การเรียนรู้ ของแบบวัดทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ข้อสอบข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1. ความรู้ความจำ และการวิเคราะห์วิจารณ์								
1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	สอดคล้อง
2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	สอดคล้อง
3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	สอดคล้อง
4	+1	+1	+1	0	+1	4	0.8	สอดคล้อง
5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	สอดคล้อง
2. อ่านจับใจความสำคัญจากนิทาน								
6	+1	+1	+1	0	0	3	0.6	สอดคล้อง
7	+1	0	+1	+1	0	3	0.6	สอดคล้อง
8	+1	+1	+1	0	0	3	0.6	สอดคล้อง
9	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	สอดคล้อง
10	+1	+1	0	0	+1	3	0.6	สอดคล้อง
3. อ่านจับใจความสำคัญจากบทร้อยกรอง								
11	+1	+1	+1	0	+1	4	0.8	สอดคล้อง
12	+1	+1	0	+1	+1	4	0.8	สอดคล้อง
13	+1	+1	+1	0	0	3	0.6	สอดคล้อง
14	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	สอดคล้อง
15	+1	+1	+1	+1	0	4	0.8	สอดคล้อง
4. การจับใจความสำคัญจากบทเพลง								
16	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	สอดคล้อง
17	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	สอดคล้อง
18	+1	+1	+1	0	+1	4	0.8	สอดคล้อง
19	+1	+1	+1	0	0	3	0.6	สอดคล้อง
20	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	สอดคล้อง

(ต่อ)

ตารางที่ ข.2 (ต่อ)

ข้อสอบข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่า IOC	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
5. อ่านจับใจความสำคัญจากบทความ								
21	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	สอดคล้อง
22	+1	+1	+1	0	+1	4	0.8	สอดคล้อง
23	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	สอดคล้อง
24	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	สอดคล้อง
25	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	สอดคล้อง
6. อ่านจับใจความสำคัญจากข่าว								
26	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	สอดคล้อง
27	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	สอดคล้อง
28	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	สอดคล้อง
29	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	สอดคล้อง
30	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	สอดคล้อง
รวม							0.88	

จากตารางที่ ข.2 พบว่า ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญในการประเมินค่าความสอดคล้อง (IOC) ระหว่างแบบวัดทักษะการอ่านจับใจความสำคัญแต่ละข้อกับจุดประสงค์การเรียนรู้ มีค่าอยู่ระหว่าง 0.6-1.0

ตารางที่ ข.3 ค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก และความเชื่อมั่นทั้งฉบับของข้อสอบวัดทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ข้อที่	ค่าความยากง่าย (P)	ค่าอำนาจจำแนก (R)	q	pq
1	0.73	0.55	0.27	0.2
2	0.65	0.5	0.35	0.23
3	0.65	0.4	0.35	0.23
4	0.63	0.35	0.37	0.23
5	0.6	0.4	0.4	0.24
6	0.68	0.25	0.32	0.22
7	0.65	0.2	0.35	0.23
8	0.68	0.25	0.32	0.22
9	0.65	0.3	0.35	0.23
10	0.63	0.25	0.37	0.23
11	0.73	0.25	0.27	0.2
12	0.68	0.25	0.32	0.22
13	0.63	0.25	0.37	0.23
14	0.68	0.35	0.32	0.22
15	0.68	0.55	0.32	0.22
16	0.53	0.25	0.47	0.25
17	0.6	0.4	0.4	0.24
18	0.58	0.25	0.42	0.24
19	0.53	0.25	0.47	0.25
20	0.6	0.5	0.4	0.24
21	0.63	0.25	0.37	0.23
22	0.68	0.45	0.32	0.22
23	0.53	0.35	0.47	0.25
24	0.6	0.2	0.4	0.24

(ต่อ)

ตารางที่ ข.3 (ต่อ)

ข้อที่	ค่าความยากง่าย (P)	ค่าอำนาจจำแนก (R)	q	pq
25	0.73	0.55	0.27	0.2
26	0.4	0.2	0.6	0.24
27	0.5	0.4	0.5	0.25
28	0.5	0.6	0.5	0.25
29	0.5	0.3	0.5	0.25
30	0.55	0.4	0.45	0.25

วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์ การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทักษะการอ่านจับใจความ คำนวณจากสูตรของคูเดอร์-ริชาร์ดสัน (Kuderr-Richardson methods) (ไพศาล วรคำ, 2561, น. 288) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.82

ตารางที่ ข.4 ผลการประเมินความสอดคล้องของแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ข้อที่	ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ					รวม ΣR	ค่า IOC	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	สอดคล้อง
2	+1	+1	0	+1	+1	4	0.8	สอดคล้อง
3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	สอดคล้อง
4	+1	+1	0	+1	+1	4	0.8	สอดคล้อง
5	+1	+1	0	+1	+1	4	0.8	สอดคล้อง
6	+1	+1	+1	0	+1	4	0.8	สอดคล้อง
7	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	สอดคล้อง
8	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	สอดคล้อง
9	+1	+1	0	+1	+1	4	0.8	สอดคล้อง
10	+1	+1	+1	+1	+1	5	0.8	สอดคล้อง
รวม							0.88	

จากตารางที่ ข.4 พบว่า ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญในการประเมินค่าความสอดคล้อง (IOC) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีค่าอยู่ระหว่าง 0.8-1.0

แบบสอบถามความพึงพอใจ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิคแบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ

<u>คำชี้แจง</u> ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียน

ระดับ 5 หมายถึง นักเรียนพึงพอใจมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง นักเรียนพึงพอใจมาก

ระดับ 3 หมายถึง นักเรียนพึงพอใจปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง นักเรียนพึงพอใจน้อย

ระดับ 1 หมายถึง นักเรียนพึงพอใจน้อยที่สุด

ข้อที่	รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
1	นักเรียนรู้สึกพอใจที่ได้สำรวจ (Survey) ใจความสำคัญเรื่องที่อ่านด้วยการอ่านอย่างคร่าว ๆ					
2	นักเรียนรู้สึกพอใจที่ได้ฝึกตั้งคำถาม (Question) จากเนื้อเรื่องที่อ่าน					
3	นักเรียนรู้สึกพอใจที่ได้ฝึกอ่าน (Read) เนื้อเรื่องอีกครั้งอย่างละเอียดเพื่อหาคำตอบให้แก่คำถามที่ตั้งไว้					
4	นักเรียนรู้สึกพอใจที่ได้บันทึก (Record) คำตอบ และสาระสำคัญของเรื่องที่อ่าน ตามความเข้าใจของผู้เรียน					
5	นักเรียนรู้สึกพอใจที่ได้เขียนสรุป (Recite) ใจความสำคัญด้วยภาษาของตนเอง					
6	นักเรียนรู้สึกพอใจและภูมิใจที่เขียนแสดงความคิดเห็น (Reflect) จากเรื่องที่อ่านได้					
7	นักเรียนรู้สึกมีความสุขและสนุกที่ได้อ่านนิทาน บทความ บทเพลง บทร้อยกรอง และข่าว					
8	นักเรียนรู้สึกพอใจที่ได้เรียนโดยใช้แบบฝึกที่หลากหลาย และทำให้เข้าใจเรื่องที่เรียนมากขึ้น					
9	นักเรียนรู้สึกพอใจที่ได้แสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้					
10	นักเรียนรู้สึกมั่นใจในการอ่านจับใจความมากขึ้น และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้					

ภาคผนวก ค

การวิเคราะห์ข้อมูล

ตารางที่ ค.1 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่องการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ที่	แผนการสอนที่ 1		แผนการสอนที่ 2		แผนการสอนที่ 3		แผนการสอนที่ 4		แผนการสอนที่ 5		แผนการสอนที่ 6		รวม (180)	คะแนนสอบหลังเรียน (60)
	ทดสอบย่อย (20)	สอบหลังเรียน (10)	ทดสอบย่อย(20)	สอบหลังเรียน (10)	ทดสอบย่อย (20)	สอบหลังเรียน (10)	ทดสอบย่อย (20)	สอบหลังเรียน (10)	ทดสอบย่อย (20)	สอบหลังเรียน (10)	ทดสอบย่อย (20)	สอบหลังเรียน (10)		
1	15	7	15	7	17	8	16	8	16	8	17	8	142	46
2	14	7	16	8	14	7	15	7	15	6	16	7	132	42
3	17	8	14	7	16	9	15	8	16	8	18	8	144	48
4	14	6	15	6	16	7	14	7	16	8	16	7	132	41
5	18	8	15	8	16	8	16	9	16	8	17	8	147	49
6	17	8	16	8	18	9	17	8	18	9	16	9	153	51
7	15	7	16	8	16	8	16	8	15	8	17	9	143	48
8	14	7	14	6	15	8	16	7	15	5	16	7	130	40

(ต่อ)

ตารางที่ ค.1 (ต่อ)

ที่	แผนการสอนที่ 1		แผนการสอนที่ 2		แผนการสอนที่ 3		แผนการสอนที่ 4		แผนการสอนที่ 5		แผนการสอนที่ 6		รวม (180)	คะแนนสอบหลังเรียน (60)
	ทดสอบย่อย (20)	สอบหลังเรียน (10)	ทดสอบย่อย(20)	สอบหลังเรียน (10)	ทดสอบย่อย (20)	สอบหลังเรียน (10)	ทดสอบย่อย (20)	สอบหลังเรียน (10)	ทดสอบย่อย (20)	สอบหลังเรียน (10)	ทดสอบย่อย (20)	สอบหลังเรียน (10)		
9	16	8	15	8	17	7	17	7	17	8	16	7	143	45
10	17	8	16	7	16	7	17	6	17	8	18	7	144	43
11	18	8	17	8	17	7	18	7	18	8	17	9	152	47
12	14	7	15	8	16	6	15	7	16	7	16	7	134	42
13	15	7	16	7	16	8	16	8	17	8	17	8	143	46
14	16	8	16	8	17	7	16	8	16	9	17	8	146	48
15	16	7	16	7	16	7	16	8	15	8	17	8	141	45
16	17	8	17	8	16	8	16	8	18	9	17	9	151	50
17	16	7	15	7	17	8	16	6	17	8	16	7	140	43
18	17	9	16	8	16	7	17	8	17	8	18	8	149	48

(ต่อ)

ตารางที่ ค.1 (ต่อ)

ที่	แผนการสอนที่ 1		แผนการสอนที่ 2		แผนการสอนที่ 3		แผนการสอนที่ 4		แผนการสอนที่ 5		แผนการสอนที่ 6		รวม (180)	คะแนนสอบหลังเรียน (60)
	ทดสอบย่อย (20)	สอบหลังเรียน (10)	ทดสอบย่อย(20)	สอบหลังเรียน (10)	ทดสอบย่อย (20)	สอบหลังเรียน (10)	ทดสอบย่อย (20)	สอบหลังเรียน (10)	ทดสอบย่อย (20)	สอบหลังเรียน (10)	ทดสอบย่อย (20)	สอบหลังเรียน (10)		
19	18	8	16	7	16	7	17	9	16	9	16	8	147	48
20	15	7	16	8	13	7	16	8	17	8	16	8	139	46
21	17	9	16	9	17	8	15	8	17	8	16	9	149	51
22	15	7	14	7	18	7	17	8	17	7	17	7	141	43
23	16	7	15	8	14	8	15	8	16	8	17	7	139	46
24	15	6	14	7	14	7	16	7	14	6	16	8	130	41
25	17	8	16	8	15	8	15	8	16	8	14	8	141	48
26	16	8	15	8	16	7	17	8	16	7	17	7	142	45
27	13	7	14	7	15	8	15	7	16	8	16	8	134	45
28	16	8	17	8	16	7	16	8	15	7	16	8	142	46

(ต่อ)

ตารางที่ ค.1 (ต่อ)

ที่	แผนการสอนที่ 1		แผนการสอนที่ 2		แผนการสอนที่ 3		แผนการสอนที่ 4		แผนการสอนที่ 5		แผนการสอนที่ 6		รวม (180)	คะแนนสอบหลังเรียน (60)
	ทดสอบย่อย (20)	สอบหลังเรียน (10)	ทดสอบย่อย(20)	สอบหลังเรียน (10)	ทดสอบย่อย (20)	สอบหลังเรียน (10)	ทดสอบย่อย (20)	สอบหลังเรียน (10)	ทดสอบย่อย (20)	สอบหลังเรียน (10)	ทดสอบย่อย (20)	สอบหลังเรียน (10)		
29	14	7	14	7	16	7	15	7	16	8	16	7	134	43
30	16	8	18	9	14	7	15	9	18	9	15	9	147	51
31	13	7	13	5	15	6	16	7	15	6	16	7	126	38
32	17	8	17	8	15	9	18	8	15	9	14	9	147	51
33	16	8	15	8	15	7	14	8	16	8	15	8	138	47
34	18	8	15	8	15	8	16	9	17	8	16	9	147	50
35	16	8	17	8	14	8	17	7	18	7	17	8	145	46
36	15	7	15	7	14	8	16	8	16	7	16	7	136	44
37	17	9	15	8	16	9	15	7	17	8	17	9	147	50
38	15	7	14	7	14	6	16	8	15	8	14	7	131	43

(ต่อ)

ตารางที่ ค.1 (ต่อ)

ที่	แผนการสอนที่ 1		แผนการสอนที่ 2		แผนการสอนที่ 3		แผนการสอนที่ 4		แผนการสอนที่ 5		แผนการสอนที่ 6		รวม (180)	คะแนนสอบหลังเรียน (60)
	ทดสอบย่อย (20)	สอบหลังเรียน (10)	ทดสอบย่อย(20)	สอบหลังเรียน (10)	ทดสอบย่อย (20)	สอบหลังเรียน (10)	ทดสอบย่อย (20)	สอบหลังเรียน (10)	ทดสอบย่อย (20)	สอบหลังเรียน (10)	ทดสอบย่อย (20)	สอบหลังเรียน (10)		
39	15	7	15	7	16	9	16	8	17	9	16	8	143	48
40	18	8	17	8	17	8	15	7	17	9	17	8	149	48
รวม	634	302	618	301	627	302	637	307	652	313	652	315	5660	1840
เฉลี่ย	15.85	7.55	15.45	7.53	15.68	7.55	15.93	7.68	16.3	7.83	16.3	7.88	141.5	46
S.D.	1.39	0.71	1.11	0.78	1.19	0.81	0.94	0.73	1.02	0.93	0.97	0.76	6.72	3.30

ตารางที่ ค.2 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่องการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75

เลขที่	คะแนนกิจกรรมแผนการสอนที่						รวม	ทดสอบหลังเรียน
	1	2	3	4	5	6	E_1	E_2
คะแนนเต็ม	20	20	20	20	20	20	120	30
1	15	15	17	16	16	17	96	23
2	14	16	14	15	15	16	90	16
3	17	14	16	15	16	18	96	29
4	14	15	16	14	16	16	91	16
5	18	15	16	16	16	17	98	27
6	17	16	18	17	18	16	102	27
7	15	16	16	16	15	17	95	28
8	14	14	15	16	15	16	90	17
9	16	15	17	17	17	16	98	26
10	17	16	16	17	17	18	101	28
11	18	17	17	18	18	17	105	29
12	14	15	16	15	16	16	92	18
13	15	16	16	16	17	17	97	21
14	16	16	17	16	16	17	98	20
15	16	16	16	16	15	17	96	19
16	17	17	16	16	18	17	101	27
17	16	15	17	16	17	16	97	21
18	17	16	16	17	17	18	101	27
19	18	16	16	17	16	16	99	28
20	15	16	13	16	17	16	93	18
21	17	16	17	15	17	16	98	29
22	15	14	18	17	17	17	98	17

(ต่อ)

ตารางที่ ค.2 (ต่อ)

เลขที่	คะแนนกิจกรรมแผนการสอนที่						รวม	ทดสอบหลังเรียน
	1	2	3	4	5	6	E_1	E_2
23	16	15	14	15	16	17	93	20
24	15	14	14	16	14	16	89	18
25	17	16	15	15	16	14	93	26
26	16	15	16	17	16	17	97	21
27	13	14	15	15	16	16	89	18
28	16	17	16	16	15	16	96	28
29	14	14	16	15	16	16	91	16
30	16	18	14	15	18	15	96	28
31	13	13	15	16	15	16	88	15
32	17	17	15	18	15	14	96	26
33	16	15	15	14	16	15	91	22
34	18	15	15	16	17	16	97	29
35	16	17	14	17	18	17	99	28
36	15	15	14	16	16	16	92	21
37	17	15	16	15	17	17	97	25
38	15	14	14	16	15	14	88	18
39	15	15	16	16	17	16	95	29
40	18	17	17	15	17	17	101	26
รวม							3820	925
เฉลี่ย							95.5	23.13
S.D.							4.19	4.78
ร้อยละ							79.83	77.08

จากตารางที่ ค.2 พบว่าผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ (E_1/E_2) เท่ากับ 79.83/77.08 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

ตารางที่ ค.3 ผลคะแนนทักษะทางการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังเรียน

เลขที่	คะแนน 30 คะแนน		D S.D.	D^2
	ก่อนเรียน (30)	หลังเรียน (30)		
1	12	23	11	121
2	8	16	8	64
3	21	29	8	64
4	9	16	7	49
5	18	27	9	81
6	19	27	8	64
7	20	28	8	64
8	8	17	6	36
9	17	26	9	81
10	19	28	9	81
11	20	29	9	81
12	10	18	8	64
13	14	21	7	49
14	12	20	8	64
15	9	19	10	100
16	19	27	8	64
17	11	21	10	100
18	19	27	8	64
19	21	28	7	49
20	10	18	10	100
21	22	29	7	49
22	8	17	9	81
23	13	20	7	49
24	12	18	6	36
25	17	26	9	81

(ต่อ)

ตารางที่ ค.3 (ต่อ)

เลขที่	คะแนน 40 คะแนน		D	D^2
	ก่อนเรียน	หลังเรียน		
26	10	21	11	121
27	7	18	11	121
28	20	28	8	64
29	7	16	9	81
30	19	28	9	81
31	6	15	9	81
32	17	26	9	81
33	15	22	7	49
34	21	29	8	64
35	19	28	9	81
36	15	21	6	36
37	16	25	9	81
38	11	18	7	49
39	20	29	9	81
40	17	26	9	81
$\sum X$	558	925		
$\overline{X}$	14.7	23.13	336	2888
$S.D.$	4.92	4.78		

จากตารางที่ ค.3 พบว่านักเรียนมีผลคะแนนทักษะทางการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่องการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ ก่อนเรียนเฉลี่ย 14.7 ($\overline{X}$ = 14.7, $S.D.$ = 4.92) และหลังเรียนเฉลี่ย ($\overline{X}$ = 23.13, $S.D.$ = 4.78)

t-test

Paired Samples Statistics

	Mean	N	Std.Deviation
Pair 1 Pretest - Posttest	14.70	40	4.916
	23.13	40	4.783

Paired Samples Test

	Paired Differences			*T*	*df*	*Sig.* (2-tailed)
	Mean	Std. Deviation	Std.Error Mean			
Pair 1 Pretest – Posttest	- 8.425	1.217	.192	-43.779	39	.000

แบบสอบถามความพึงพอใจ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิคแบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ

<u>คำชี้แจง</u> ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียน

ระดับ 5 หมายถึง นักเรียนพึงพอใจมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง นักเรียนพึงพอใจมาก

ระดับ 3 หมายถึง นักเรียนพึงพอใจปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง นักเรียนพึงพอใจน้อย

ระดับ 1 หมายถึง นักเรียนพึงพอใจน้อยที่สุด

ตารางที่ ค.4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ข้อที่	รายการ	$\overline{X}$	$S.D.$	แปลผล
1	นักเรียนรู้สึกพอใจที่ได้สำรวจ (Survey) ใจความสำคัญเรื่องที่อ่านด้วยการอ่านอย่างคร่าว ๆ	4.33	0.53	มาก
2	นักเรียนรู้สึกพอใจที่ได้ฝึกตั้งคำถาม (Question) จากเนื้อเรื่องที่อ่าน	4.3	0.49	มากที่สุด
3	นักเรียนรู้สึกพอใจที่ได้ฝึกอ่าน (Read) เนื้อเรื่องอีกครั้งอย่างละเอียดเพื่อหาคำตอบให้แก่คำถามที่ตั้งไว้	4.03	4.35	มาก
4	นักเรียนรู้สึกพอใจที่ได้บันทึก (Record) คำตอบ และสาระสำคัญของเรื่องที่อ่าน ตามความเข้าใจของผู้เรียน	4.35	0.46	มากที่สุด
5	นักเรียนรู้สึกพอใจที่ได้เขียนสรุป (Recite) ใจความสำคัญด้วยภาษาของตนเอง	4.15	0.38	มาก
6	นักเรียนรู้สึกพอใจและภูมิใจที่เขียนแสดงความคิดเห็น (Reflect) จากเรื่องที่อ่านได้	4.18	0.47	มาก
7	นักเรียนรู้สึกมีความสุขและสนุกที่ได้อ่านนิทาน บทความ บทเพลง บทร้อยกรอง และข่าว	4.2	0.46	มาก
8	นักเรียนรู้สึกพอใจที่ได้เรียนโดยใช้แบบฝึกที่หลากหลายและทำให้เข้าใจเรื่องที่เรียนมากขึ้น	4.2	0.3	มาก

ข้อที่	รายการ	$\overline{X}$	$S.D.$	แปลผล
9	นักเรียนรู้สึกพอใจที่ได้แสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.13	0.47	มาก
10	นักเรียนรู้สึกมั่นใจในการอ่านจับใจความมากขึ้น และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	4.42	0.27	มากที่สุด
ภาพรวม		4.23	1.24	

จากตารางที่ ค.4 พบว่า นักเรียนจำนวน 40 คน มีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ มีผลการประเมินโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.23, $S.D.$ = 1.24)

ภาคผนวก ง

หนังสือขอความมอนุเคราะห์

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โทร ๑๘๒
ที่ อค ๖๐๖๑๕/๒๕๖๔ วันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๔
เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.ประสพสุข ฤทธิเดช

ด้วย นางสาวเจนจิรา อรุณฉิน รหัสประจำตัว ๖๓๘๒๑๐๓๘๐๒๐๖ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ SQ๔R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ " เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเครื่องมือวิจัย

เพื่อ ☐ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษา
☐ ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล
☐ ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย
☐ อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์กนกวรรณ ศรีวาปี)
คณบดีคณะครุศาสตร์

ที่ อว ๐๖๑๙.๐๒/ว ๖๙๐๑

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม
๔๔๐๐๐

๒๗ ตุลาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน นางสาวศิริ วิรุฬห์เดชปภา

ด้วย นางสาวเจนจิรา อรุณถิน รหัสประจำตัว ๖๓๘๒๑๐๓๘๐๒๐๖ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ **เรื่อง "การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ SQ๔R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖"** เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเครื่องมือวิจัย

เพื่อ
- ☐ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษา
- ☐ ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล
- ☐ ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย
- ☐ อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์กนกวรรณ ศรีวาปี)
คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดี

สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน
โทรศัพท์ ๐๔๓-๗๔๒๖๓๓

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โทร.๑๔๒
ที่ ศศ ๖๐๖๑๕/๒๕๖๔ **วันที่** ๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๔
เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปิยะธิดา ปัญญา

ด้วย นางสาวเจนจิรา อรุณอิน รหัสประจำตัว ๖๔๘๒๓๐๑๘๐๒๐๖ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง **"การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ SQ๔R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖"** เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเครื่องมือวิจัย

เพื่อ ☐ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษา
☐ ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล
☐ ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย
☐ อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์กนกวรรณ ศรีวาปี)
คณบดีคณะครุศาสตร์

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โทร.๑๘๒
ที่ คศ ๖๐๖๑๕/๒๕๖๔ **วันที่** ๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๔
เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล วรคำ

ด้วย นางสาวเจนจิรา อรุณดิน รหัสประจำตัว ๖๓๘๒๑๐๑๘๐๒๐๖ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ SQ๔R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ " เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเครื่องมือวิจัย

เพื่อ ☐ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษา
☐ ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล
☐ ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย
☐ อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์กนกวรรณ ศรีวาปี)
คณบดีคณะครุศาสตร์

ที่ อว ๐๖๑๙.๐๒/ว ๖๙๐๓

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ เมือง จ มหาสารคาม
๔๔๐๐๐

๒๗ ตุลาคม ๒๕๖๙

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน นายอุทัย กาบแก้ว

ด้วย นางสาวเจนจิรา อรุณสิน รหัสประจำตัว ๖๓๘๒๑๐๑๘๐๒๐๖ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง **"การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ SQ๔R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖"** เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเครื่องมือวิจัย

เพื่อ
- ☐ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษา
- ☐ ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล
- ☐ ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย
- ☐ อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์กนกวรรณ หรีวาปี)
คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดี

สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน
โทรศัพท์ ๐๔๓-๗๔๒๖๒๓๓

การเผยแพร่ผลงานวิจัย

เจนจิรา อรุณถิน, ชุมพูนุท เมฆเมืองทอง และดรุณนภา นาชัยฤทธิ์. (2565). การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ SQ4R ร่วมกับแบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (น. 736-743). ใน *การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยบัณฑิตศึกษาระดับชาติ ครั้งที่ 6 (ออนไลน์).* มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ สกุล นางสาวเจนจิรา อรุณถิน

วัน เดือน ปี เกิด 17 พฤษภาคม 2539

สถานที่เกิด 16 หมู่ 12 บ้านโนนเมือง ตำบลดงลิง อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์

สถานที่อยู่ปัจจุบัน 16 หมู่ 12 บ้านโนนเมือง ตำบลดงลิง อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์

อีเมล Ddewjira@gmail.com

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2558	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์
พ.ศ. 2562	ศิลปศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ.) สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยขอนแก่น
พ.ศ. 2565	ครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม